

Nespodbudna slika
goriškega gospodarstva

15

Srečanje med SKGZ in CGIL
o finančnem stanju v manjšini

8

Loretta Napoleoni
predstavlja knjigo
o resničnih vzrokih
globalne krize

4

Soočenje treh kandidatov
za deželno tajništvo
demokratov FJK

3

Primorski dnevnik

SREDA, 23. SEPTEMBRA 2009

št. 225 (19.624) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, od 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 666007

Šola v Romjanu uspeh in problem

DUŠAN UDOVIČ

O pomenu in uspehih romjanskega vrtca in osnovne šole smo imeli večkrat priložnost pisati. Rast šole je za skupnost v Laškem temeljnega pomena, vzporedno s še vedno rastočim povpraševanjem po vpisih pa se kopičijo tudi problemi, ki jih je treba reševati. Šola ima močno zaledje v Združenju staršev, ki je doslej vložilo izjemno veliko energije v reševanje mnogih vprašanj, med drugimi tudi prevoza otrok v šolo. Zalogaj je velik, če računamo, da prihajajo otroci iz širokega območja več, menda kar sedem občin tržiškega okrožja. Starši pa s svojo dobro voljo ne morejo v nedogled nadomeščati vloge, ki dejansko pripada javnim upravam.

Glede na vlogo šole bi bilo toliko pomembneje, če bi si občine tržiškega okrožja prevzele tudi vsaka svoj del bremena za prevoz otrok, tako kot predlaga pokrajinska uprava, ki je pripravljena prispevati pretežni delež za nakup šolabusa. Doslej občine, ki so za povrh po lastni opredelitvi vključene v območje izvajanje zaščitnega zakona, tega niso hotele storiti, kar je v nasprotju tudi s prakso v slovenskih občinah Doberdob in Sovodnje in Števerjan, ki z nemajhnimi stroški skrbijo za redni prevoz otrok v italijanske šole izven občinskih meja. Problem vsekakor ne more ostati na ramenih staršev, za javno šolo morajo ustrezno rešitev najti javne uprave.

Sicer pa bi morala rast romjanske šole biti deležna večje pozornosti nasploh, kajti gre za zelo zapleteno in zahtevno problematiko, na katero včasih pozabljamo. Šola je na širšem območju Laškega postala nekakšen hit, posebej privlačna po urejenosti, kakovosti in motiviranosti osebja in tudi relativno enostavnejšem, za mnoge starše bolj sprejemljivem slovensko-italijanskem etničnem sestavu, kot so druge šole teritorija, kjer je močno prisotna komponenta otrok iz družin priseljencev, naj si bo iz balkanskih, afriških in azijskih držav, pa tudi iz dežel italijanskega juga. Takšne okoliščine rasti so romjansko šolo pripeljale do dejstva, da je pretežen del otrok iz povsem italijanskih družin, pri čemer si lahko le bežno predstavljamo, pred kolikšno nalogo se znajde učiteljski kader, opremljen, denimo, s klasičnimi slovenskimi učbeniki.

Vprašanje perspektive romjanske šole je znotraj naše skupnosti vredno poglobitve in razmisleka. Vsekakor gre podpreti njeno rast, a si je obenem treba razjasniti, kako njene probleme bolj sistematično reševati, kajti tolikšno breme ne more biti prepuščeno samo učiteljem, ravnateljstvu in staršem.

ZN - Včeraj podnebni vrh pred decembrsko koebenhavsko konferenco

Nujno ukrepanje proti podnebnim spremembam

Svetovni voditelji se strinjajo, da predstavljajo hudo grožnjo

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - Minister Boštjan Žekš

Ukinitev bi bila katastrofa

Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu o položaju Slovenskega stalnega gledališča

LJUBLJANA - Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš je ocenil, da bi ukinitev Slovenskega stalnega gledališča za zamejstvo pomenila katastrofo. Pouda-

ril je, da je SSG »kot vrh kulture v zamejstvu izjemno pomembno, a ne bi bilo prav, da bi ga Slovenija financirala, saj je del italijanske mreže gledališč.«

O slovenskem teatru v Trstu pa je govorila tudi predsednica Združenja dramskih umetnikov Slovenije Alenka Pirjevec.

Na 9. strani

Na 13. strani

V Ljubljani predstavili zamejske znanstvene institute

Na 3. strani

Začenja se deželna turistična borza FJK

Na 4. strani

Bogata ponudba univerze za tretje življenjsko obdobje

Na 7. strani

V Trstu tečaj o novem zakonu o priseljencih

Na 8. strani

Na goriških šolah stekla informativna kampanja proti gripi

Na 14. strani

ROMJAN Problem prevoza v šolo ostaja nerešen

ROMJAN - »Pokrajina lahko nameni 40.000 evrov izključno za nakup novega šolskega avtobusa. Tega denarja ni mogoče uporabiti drugače.« Predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta se je s temi besedami odzval na sklep županov tržiškega mesta okrožja, da naj se prispevek, ki bi ga pokrajina nakazala za nakup novega šolskega avtobusa, preusmeri na Združenje staršev romjanskih otrok. To ni izvedljivo, pravi Gherghetta. Razočaranje zaradi sklepa županov izražajo tudi manjšinski predstavniki.

Na 16. strani

ITALIJA Berlusconi: Opozicija je protiitalijanska

RIM - Vlada je včeraj odobrila osnutek finančnega zakona za triletnje 2010-2012. Osnutek obsega le tri člene in kakih 30 razpredelnic, finančni manever za triletnje 2010-2012 pa skupno »tehta« 3,4 milijarde evrov, se pravi sorazmerno malo. Zakonski osnutek mora seveda zdaj odobriti še parlament, kot prvi pa ga bo obravnaval senat.

Premier Silvio Berlusconi je na predstavitvi ukrepa obtožil opozicijo, da je »protiitalijanska«, tisk pa, da spregleda zasluge vlade.

Na 6. strani

KRIŽ - Vzroki požara predmet preiskave Zgorela je nekdanja kriška srednja šola

7

GOSPODARSTVO - Nadzorni svet razrešil dosedanje upravo podjetja

Mura dobila novo vodstvo, delavci prekinili stavko

Po stečaju delo še za 1000 do 1100 delavcev - Pred stavkajoče stopil tudi premier Pahor

INFOND HOLDING Cerani začel postopek proti bankam

TRST - Predsednik uprave Infond Holdinga Pierpaolo Cerani je začel postopek proti slovenskim bankam (Nova Ljubljanska banka, Abanka, Banka Koper, NKB Maribor, Banka Celje, Gorenjska banka in Probanka), v katerih ima večinski delež država, ker so po njegovem mnenju neupravičeno prodale delnice Infond Holdinga, ki jih je ta zastavil kot jamstvo za posojilo, ki pa ga Infond Holding ni vrnil. Kot navaja v tiskovnem sporočilu Pierpaolo Cerani, ki je kupil 30 odstotni delež v skupini Kolonel (ta je 70 odstotna lastnica Infond Holdinga), gre za poskus nacionalizacije družb, v katerih je imel Infond Holding pomembne deleže.

Kot je znano, gre za Pivovarno Laško, Mercator, Radensko, Pivovarno Union, Fructal, Delo in Večer. Cerani navaja, da so banke ob zaprtju borznega poslovanja prodale zastavljene delnice Infond Holdinga v višini vrednosti dolga in jih nato naslednji dan ob odprtju borze spet kupile in tako po Ceranijevem mnenju družbi Infond Holding povzročile za 200 milijonov evrov škode. »Gre za operacijo, ki se jo lahko razume kot še en poskus, da bi preprečili italijansko investicijo v slovensko gospodarstvo,« je pravi Cerani.

MURSKA SOBOTA - Nadzorni svet Mure je na včerajšnji izredni seji sklenil, da danes preneha mandat sedanji upravi Mure in prokuristu družbe Zdenku Podlesniku, je po seji povedal prvi mož Slovenske odškodninske družbe (Sod) Tomaž Kuntarič. Na predlog Soda bo s četrtkom mandat nastopil novi predsednik uprave Mure Bojan Starman. Delavci so se ob tem odločili za prekinitev stavke.

Za odstop pa se je odločil tudi nadzorni svet družbe, to zahtevo so delavci Mure postavili v ponedeljek skupaj z zahtevo po odstopu uprave. Ker pa lahko nadzorni svet razreši le skupščina družbe, bo do zamenjave nadzornikov lahko prišlo šele po izvedbi izredne skupščine, torej ne prej kot v mesecu dni. Skupščino je namreč potrebno sklicati najmanj mesec vnaprej.

Na sestanku so se dogovorili tudi, da je danes za vse zaposlene v družbi, razen za zaposlene v Murinih trgovinah, dela prost dan. Delavci Mure so sicer, kot je znano, spontano stavko začeli v ponedeljek zjutraj z zahtevo po odstopu uprave in nadzornega sveta, ker da družbo vodijo neuspešno. Zahtevali so tudi odstop sindikalnih vodij.

Podlesnik je sicer že ob prihodu na popoldansko izredno sejo nadzornega sveta napovedal, da bo nadzornikom ponudil svoj odstop. Na čelo Mure bo zdaj, kot omenjeno, prišel Starman, ta je po besedah Kuntariča na imenovanje pristal, seznanjen pa je tudi z razmerami v murskosoboški družbi. Z njim je po Kuntaričevih besedah tudi dogovorjeno, da za vse družbe, za katere obstajajo pogoji, v čim krajšem času predlaga uvedbo stečaja.

Po uvedbi stečaja krovne družbe bo Sod na podlagi sklepa vlade podprl ohranitev proizvodnje in družbi Mura in partnerji. V slednji po besedah Kuntariča lahko pričakuje delo med 1000 in 1100 za-

Borut Pahor obiskal delavce

poslenih. Z dnem uvedbe stečaja bodo zaposleni v Muri prešli na zavod za zaposlovanje. "Ker se zavedamo, da bo od trenutka uvedbe stečaja do prejemanja prvih nadomestil preteklo kar nekaj časa, je v dogovoru z ministrstvom za delo in z ministrstvom za finance dogovorjeno, da se v čim krajšem času zagotovi izredna socialna pomoč v maksimalnih zneskih," je dejal Kuntarič.

Po pisanju MMC RTV SLO je bil Bojan Starman na listi SDS leta 2004 izvoljen v DZ in med drugim opravljal funkcijo predsednika parlamentarnega odbora za finance in monetarno politiko. Že četrti mandat je župan občine Žiri. Kot je konec avgusta poročal Dnevnik, se je Starman kot krizni menedžer že tedaj ponudil ministrstvu za gospodarstvo, če bi potrebovali njegove usluge, denimo v primeru Mure.

Pred zbrane delavce je stopil tudi premier Borut Pahor, ki je poudaril, da razume njihovo stisko. Dejal je, da sta z ministrstvom za gospodarstvo Matejem Lahovnikom v Mursko Soboto prispela predvsem zato, da bi v nastalih razmerah pomagala,

kolikor je v moči vlade. "Storili bomo vse, kar je v naši moči, da bo Mura imela svojo prihodnost. Treba je začeti na novo. Prosim, da sprejmete današnje sklepe kot tiste, za katere sodimo, da so najbolj pruden sprejeti in v korist vseh," je dejal Pahor in poudaril, da je problem Mure problem vseh.

Kot so ob tem poudarili akterji včerajšnjega dogajanja, na voljo ni bilo boljše rešitve. Po njihovih besedah je po odstopu vodstva obstajala resna nevarnost, da bi družba ostala v brezvladju, delavci pa njeni ujetniki brez kakršnih koli pravic. Z včerajšnjimi sklepi bo delavcem kljub vsemu zagotovljena minimalna socialna varnost.

Predstavnik delavcev Peter Gruškovnjak je po predstavitvi sklepov dejal, da se s tem stavka prekinja, a z možnostjo njenega nadaljevanja v primeru, da se ne izpolnijo vse stavkovne zahteve, ki so jih delavci vsem vpletenim posredovali v pisni obliki. Ocenil je, da je bil posvet predstavnikov delavcev, vlade in nadzornega sveta družbe v nekaterih segmentih zelo pozitiven. Ob tem je vnovič pozval vodje sindikata družbe, da po zadnjih dogodkih odstopi, prav tako pa je k razmisleku o odstopu pozval tudi prvega sindikalista v državi Dušana Semoliča.

Stavka v Muri, ki se z agonijo iskanja rešitve iz kriznega stanja sooča že več mesecev, se je začela v ponedeljek zjutraj in nadaljevala včeraj. Po nekaterih ocenah se je včeraj pred tovarno v Murski Soboti zbralo okrog 700 delavcev. Pri tem velja omeniti, da pa je okrog 350 delavk in delavcev zjutraj kljub stavki prostovoljno vstopilo v tovarno in naprej delalo na naročilu za partnerja Boss. Tako je za radio Murski val povedala podpredsednica sveta delavcev in sindikalna poverjenica v Murini poslovni enoti Mura in partnerji Vesna Pavel. (STA)

ŠOLSTVO

Reforma: stanje pripravljenosti Cgil in Cisl

TRST - Področna sindikata delavcev v šolstvu Flc-Cgil in Cisl Scuola sta oklicala stanje pripravljenosti zaradi vladnih krčenj, ki jih predvideva reforma Gelmini, in sta tržaškega prefekta zaprosila, naj skliče socialne partnerje za poskus obveznega pobotanja. Obenem bi deželna šolska ravnateljica morala pri ministrstvu za šolstvo doseči dodelitev dodatnih mest za osebje, tako da se dokončno rešijo problemi, da se zagotovi primerna kakovost storitev in da se družinam nudijo jasni odgovori glede ur pouka in varnosti na šolah. Šolsko leto 2009/2010 se je namreč začelo s krčenjem 641 delovnih mest za učno in 278 mest za neučno osebje s težkimi posledicami za delovanje šol in kakovost pouka, sta prepričana sindikata.

Stekel bo program Comenius Regio

TRST - V petek bodo v avditoriju srednje šole v kraju Feletto Umberto ob 11.30 predstavili evropski program za vseživljenjsko učenje partnerstva Comenius Regio Italija-Slovenija 2009-2011, poimenovan Žoga brez meja. Gre za pobudo, katere cilj je podpirati razvijanje sodelovanja med odgovornimi za izobraževalne politike v partnerskih regijah, pri čemer bodo sodelovale štiri šole, dve na slovenski in dve na italijanski strani meje, ki bodo primerjale transverzalne evropske kompetence s ciljem, da se oblikujejo integrirani čezmejni izobraževalni moduli.

INDUSTRIJSKA ARHEOLOGIJA: DEDIŠČINA VREDNA POZORNOSTI

ROP FESR 2007 – 2013
REGIONALNI CILJ
KONKURENČNOSTI IN ZAPOSLOVANJA
Furlanija Julijska krajina

Avtonomna dežela Furlanija Julijska krajina je izdala razpis v skladu z Regijskim operativnim programom ESS 2007 – 2013 (Os 2, Dejavnost 2.1.a). Namen razpisa je pomoč pri promociji in razvoju projektov, ki predvidevajo realizacijo muzejskih polov oz. celovitih povezovalnih sistemov za arheološke kraje. Glavni cilj je širitev znanja, izboljšanje in povečanje koriščenja, s strani javnosti in tudi v turistične namene, industrijske arheološke dediščine naše Dežele. Razpisna dokumentacija je na voljo na spletni strani Dežele (www.regione.fvg.it), v sekciji namenjeni Regijskim operativnim programom POR FESR.

RAZPIS ZA OVREDNOTENJE INDUSTRIJSKO ARHEOLOŠKIH KRAJEV V FURLANIJ JULIJSKI KRAJINI
ROP ESS 2007 – 2013 CILJ KONKURENČNOSTI IN ZAPOSLOVANJA OS 2 "OKOLJSKA TRAJNOST"
Dejavnost 2.1.a "Ovrednotenje naravne in kulturne dediščine
Področje izvajanja posega "Ovrednotenje kulturne dediščine – industrijska arheologija"

Odgovorna direkcija

Avtonomna dežela Furlanija Julijska krajina, Glavna direkcija za šolstvo, izobraževanje in kulturo, Služba za kulturne dobrine in dejavnosti

Razpoložljivi finančni viri

4.235.000,00 z dodatno vsoto sofinanciranja v breme koristnikov

Koristniki

Samostojne ali združene krajevne ustanove;
Javne samostojne ali združene krajevne ustanove;
drugi javni subjekti, lastniki industrijsko arheoloških dobrin.

NALOŽBA V NAŠO PRIHODNOST

Unione Europea
FESR

Ministero dello
Sviluppo Economico

REGIONE AUTONOMA
FRIULI VENEZIA GIULIA

TRST - Soočenje kandidatov za deželnega tajnika

Zakaj kljub Berlusconiju taka mlačnost do Demokratske stranke?

Precej dolgočasna razprava - Debora Serracchiani začasno v vodstvu

TRST - Silvio Berlusconiju ne preživlja najboljših trenutkov, gospodarska in socialna kriza se marsikje zastruje, politika Demokratske stranke pa ne žanje zaželenih uspehov. To je občutek, ki je prevladoval na včerajšnjem soočenju treh kandidatov za deželnega tajnika DS, ki ga je na tržaški Pomorski postaji priredil kulturni krožek Bruno Pincherle. Debata, ki jo je vodil odgovorni urednik Piccola, je bila precej dolgočasna in malo oziroma nič polemična. Ne ker bi bili ljubitelji polemike, temveč ker smo pričakovali malo več »popra« pri vprašanih in zlasti pri odgovorih.

Razlike med Cristino Carloni, Debora Serracchiani in Vincenzom Martinesom so prišle do izraza na koncu, ko so kandidati pojasnili, kako si zamišljajo bodoča volilno-politična zaveznitva stranke. D. Serracchiani pravi, da se mora DS najprej izjasniti kaj je in kaj hoče narediti, šele nato razmišljati o zaveznitvah. Evropska poslanka v bistvu razmišlja o Veltronijevem »večinskem poslanstvu« demokratov, izključuje pa za sedaj zaveznitva s Casinijevo UDC. Podobno razmišlja Carloni. Tudi ona pravi, da je treba najprej izoblikovati identiteto stranke in nato vse ostalo. Leva sredina je bila s Prodijem sposobna doseči volilno zmago, ni pa znala voditi Italije, sta soglašali kandidati za deželno tajništvo.

Martines, ki je videmski podžupan, je prepričan, da je treba v FJK nadaljevati z Illyjevo izkušnjo in torej v drugačnih razmerah postaviti na noge novo široko demokratično zaveznitvo. Kandidat je izrecno omenil Stranko komunistične prenovne, s katero leva sredina sodeluje v mnogih lokalnih upravah, začenši z Vidmom. Demokratska stranka »velja« v naši deželi trenutno 26 odstotkov glasov, zmagovita koalicija mora dobiti 50 odst. glasov, zato so nujno potrebna volilna zaveznitva, je poudaril Martines.

Razprava pred precej številno publiko je zaobjela številna aktualna politična in gospodarska vprašanja, ni pa poglobila nobenega, kar je škoda. Serracchiani je povedala, da bo kot evropsoslanka letno prispevala stranki 145 tisoč evrov, dejansko en evro za vsak preferenčni glas, ki ga je dobila na lanskih volitvah. Upa, da ta denar je bo ostal ves v Rimu, ampak, da bo vsaj del te vsote prišel v FJK.

Martines je opozoril na konkretno nevarnost, da bi naša dežela izgubila pravni položaj posebne dežele. To je po njegovem načrt Severne lige in posebno ministra Roberta Calderolija. Na poskuse razvrednotenja deželne posebnosti je treba odgovoriti z resnimi in konkretnimi argumenti, ne z demagogijo ali praznimi besedami, je dejal podžupan Vidma. Carloni nasprotuje, da bi bil tajnik (ali tajnica) stranke kandidat za predsednika Dežele leta 2013. To si mnogi želijo za Serracchianijevo, če bo seveda izvoljena.

Njen volilni štab je sinoči objavil delne in neuradne podatke o poteku sekcijjskih kongresov v FJK. Doslej jih je bilo 46, na katerih je volilo 1.620 članic in članov. Stališče Pierluigija Bersanija je doživelo podporo 36 odst. udeležencev kongresov (584 glasov), stališče Daria Franceschinija 51 odst. in 838 glasov, stališče Ignazia Marina 12 odst. (196 glasov).

Na deželni ravni vodi Serracchiani (60 odst. - 977 glasov), sledi Martines (29,5 odst. - 478 glasov), načasem tretjem mestu je Cristina Carloni (9,6 odst. - 157 glasov). V Furlaniji-Juljski krajini ima Demokratska stranka 9.224 članov in članic, dosedanjih volilna udeležba na kongresih je bila 28,3 odst.

S.T.

(od leve) Vincenzo Martines, Debora Serracchiani, direktor Piccola Paolo Possamai, Cristina Carloni in zastopnik krožka Pincherle

KROMA

LJUBLJANA - Posvet o vlogi zamejskih raziskovalnih inštitutov

Žekš: Njihovo delo koristi Sloveniji

Golobič zamejske inštitute označil za živi most med Slovenijo in Italijo ter Avstrijo - Govor tudi o vpetosti v slovenski znanstveni prostor

Predstavniki slovenskih zamejskih inštitutov skupaj z ministroma Boštjanom Žekšem in Gregorjem Golobičem

BOBO

ANKETA - Berlusconijeva izjava

Koliko je v resnici pripadnikov slovenske manjšine v Italiji?

Silvio Berlusconi je po nedavnem srečanju s predsednikom slovenske vlade Borutom Pahorjem v Palači Chigi dejal, da je Italijanov v Sloveniji 3 tisoč, Slovencev v Italiji pa 30 tisoč. To je povedal med skupno izjavo po srečanju, po kateri novinarji niso imeli možnosti, da bi ga povprašali, zakaj in s kakšnim namenom je to povedal. Tudi ni znano kdo je ministrskemu predsedniku posredoval te podatke (mogoče kakšno ministrstvo?) in kje je torej pravzaprav dobil te številke.

Podatki o pripadnikih italijanske narodne skupnosti v Sloveniji so še kar verodostojni, čeprav ne popolnoma. Istra je - kot vemo - večjezična in marsikdo se čuti pripadnik tega večjezičnega območja in se nima za Italijana ali Slovenca.

Tudi obmejni pas Furlanije-Juljske krajine je večjezičen. Slovenska manjšina je, kot piše v odluku o zaščitnem zakonu, navzoča v 32 občinah tržaške, goriške in videmske pokrajine. Za razliko od Slovenije, kjer pripadniki italijanske manjšine volijo svojega zastopnika v parlament, pri nas v zadnjih desetletjih ni bilo opravljenost šteje prebivalstva na osnovi narodne pripadnosti. In to zato, ker pravice avtohtone narodne skupnosti ne morejo in ne smejo biti odvisne od številčnosti njenih pripadnikov. To kar bi hoteli na desnici, kjer se od časa do časa pojavljajo zahteve po preštevanju Slovencev.

Naša anketa seveda nima nobenega znanstvenega namena, tudi zato, ker ne vemo, zakaj je Berlusconi sploh pognel na dan te številke. Vseeno nas zanima kako obiskovalke in obiskovalci naše internetne strani ocenjujejo izjavo ministrskega predsednika, da živi v Italiji 30 tisoč Slovencev.

Kako komentirate izjavo Silvia Berlusconija, da živi v Italiji 30.000 Slovencev?

- ☐ Nas je veliko več
- ☐ Nas je precej več
- ☐ Ima prav
- ☐ Nas je manj
- ☐ Čas je, da se preštejemo
- ☐ Ne vem

www.primorski.eu

klikni in izrazi svoje mnenje

Italija prva, Slovenija pa osma najdražja država v EU po cenah bančnih računov

BRUSELJ - Italija je najdražja država v EU po cenah bančnih računov, kaže poročilo Evropske komisije, objavljeno včeraj v Bruslju. V Italiji uporabniki v povprečju za to storitev plačajo 253 evrov na leto; sledijo Španija, Latvija, Francija, Avstrija (140 evrov), Finska in Velika Britanija. Na osmem mestu je Slovenija, kjer letni stroški za vodenje bančnega računa znašajo 100 evrov. Najcenejše so te storitve v Bolgariji, kjer stanejo 27 evrov na leto, ter na Nizozemskem in v Belgiji.

Namen poročila Evropske komisije, v katerem so analizirane cene 224 bank, ki predstavljajo 81 odstotkov trga EU, je uporabnike opozoriti na slabe prakse pri vodenju bančnih računov v EU in jih spodbuditi k zamenjavi bančnih računov, če z njimi niso zadovoljni. Poročilo Evropske komisije je pokazalo, da je trg EU razdrobljen, potrošniki pa prikrajšani za prednosti, ki bi jim jih moral zagotavljati notranji trg EU.

V celotni EU je veliko problemov pri obveščanju in svetovanju bank njihovim strankam - informacije so težko razumljive, bančne pristojbine so nejasne, svetovanje neurejeno in zamenjav računov je malo, ugotavlja Evropska komisija. Skoraj nemogoče je, da bi potrošniki razumeli, koliko morajo plačati, in primerjali različne ponudbe.

LJUBLJANA - O vlogi, ki jo imajo slovenski zamejski raziskovalni inštituti, tudi za Slovenijo, ter sodelovanju s slovenskim znanstvenim prostorom je včeraj tekla beseda na posvetu v Ljubljani. Tako minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš, kot minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregor Golobič pa sta izpostavila njihov pomen.

Kot je dejal Žekš, gre za inštitute, ki delujejo v Avstriji oziroma Italiji, vendar se je potrebno zavedati tudi, da je to, kar delajo, koristno za nas v Sloveniji. Žekš je v nadaljevanju spregovoril tudi o pravicah raziskovalcev teh inštitutov in pomenu, da imajo enak odstop do sredstev in informacij. Kot je dodal, je vloga teh inštitutov večplastna. Poleg razvoja osnovne znanosti in spoznavanja zgodovine, etnologije Slovencev na avstrijskem Koroškem oziroma v Italiji, je izpostavil dvig kulturne ravni Slovencev v zamejstvu in prosvetljevanje javnosti o slovenski zgodovini, med glavnimi izzivi za v prihodnje pa je omenil počasno in stabilno rast kakovosti omenjenih inštitutov, ki jo po njegovih besedah mora spodbujati tudi Slovenija.

Minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregor Golobič je slovenske zamejske inštitute označil za živi most med Slovenijo in njenimi sosedami, Italijo in Avstrijo. Obenem je dodal, da velja biti pozoren na možnost, da bi nemara lahko pomagali pri razvoju podobnih "intelektualnih jeder" na Madžarskem ali Hrvaškem.

Včerajšnji posvet in predstavitev treh slovenskih zamejskih raziskovalnih inštitutov sta skupaj organizirala urad za odnosost s Slovinci v zamejstvu in po svetu ter ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. Govor je bil o sodelovanju raziskovalcev zunaj meja Slovenije z raziskovalnimi inštituti v Sloveniji, pa tudi o integraciji teh manjšinskih inštitutov v skupni slovenski znanstveni prostor.

Ravnateljica Slovenskega raziskovalnega inštituta iz Trsta Maja Mezgec je pojasnila, da bi si želeli, da bi bili manjšinski inštituti bolj vpeti v slovenski znanstveni prostor in da bi ta zajel tudi zamejstvo. Direktor Slovenskega znanstvenega inštituta iz Celovca Avguštin Malle je spregovoril o tem, da si želijo v prihodnje pozornost posvetiti vprašanju manjšinskih medijev in šolstva. Martina Piko-Rustia, ki vodi celovski Slovenski narodopisni inštitut Urban Jarnik, pa je povedala, da se njihov inštitut posveča etnološkim raziskavam. Odzovejo pa se tudi na potrebe manjšine, tako so lani začeli projekt za dvo- in večjezične družine. (STA)

TURIZEM - Od danes do vključno sobote na različnih koncih Furlanije-Juljske krajine

Na prvi deželni turistični borzi udeleženci iz 13 držav

Priložnost za srečanje med ponudbo in povpraševanjem - 90 kupcev in 70 novinarjev

VIDEM - Danes se bo pod naslovom Buy FVG začela štiridnevna prva deželna turistična borza, ki bo potekala do 26. septembra na različnih mestih v deželi. Dogodek, ki ga organizira deželna agencija za turistično promocijo Turismo FVG s finančnim kritjem ministrstva za turizem, je včeraj v Vidmu predstavil podpredsednik deželnega odbora in odbor-nik za proizvodne dejavnosti Luca Ciri-ni. Povedal je, da je namen te pobude pri-tegniti interes turističnih operaterjev in novinarjev, s pomočjo katerih bi lahko razvili integrirane turistične projekte za ovrednotenje deželne naravne in kultur-ne dediščine.

Na povabilo prirediteljev se bo prve deželne turistične borze udeležilo skoraj 90 operaterjev turističnega sektorja in 70 novinarjev iz vse Italije, Evrope (Avstrija, Belgija, Danska, Nemčija, Velika Britani-ja, Norveška, Nizozemska, Poljska, Češka, Slovaška, Švedska in Švica) in ZDA. Po-leg ogleda in spoznavanja znamenitosti in zanimivosti Furlanije-Juljske krajine, bo-do imeli gostje možnost neposrednega sti-ka z deželnimi turističnimi operaterji.

Zadnji dan turistične borze, v so-boto, bo na tržaški Pomorski postaji de-lavnica s približno 90 potencialnimi od-jemalci deželnih turističnih storitev - od tour operaterjev in potovalnih agencij do

rekreacijskih krožkov podjetij in organi-zatorjev kongresov - ki se bodo srečali z deželnimi ponudniki turističnih storitev, med njimi letališča v Ronkah, turističnih konzorcijev, agencij, hotelov visokih ka-tegorij in turističnih zmogljivosti pod okri-ljem agencije Turismo FVG. Kot je na vče-rajšnji predstavitvi povedal generalni di-rektor te agencije Andrea Di Giovanni, so te priložnosti za srečanje med ponudbo in povpraševanjem pripravili v upanju, da bodo pomagale k razvoju novih komer-cialnih pobud in sodelovanj, te pa k na-daljnjemu razvoju storitev in turistične ponudbe naše dežele.

Udeleženci turistične borze bodo imeli priložnost, da si Furlanijo-Juljsko krajino ogledajo s pomočjo 14 različnih itinererjev, med katerimi naj omenimo Pot v zgodovino, Nepozabni golf, Vodne pokrajine, Odkrivanje vrhov, Avtentični trgi in Pristni okusi in vonjave, ki vklju-čuje tudi degustacije na območju Karni-je, vzhodnofurlanskih gričev in Krasa. Or-ganizatorji kongresov pa si bodo ogleda-li kraje in sedeže najprestižnejših kon-gresnih centrov v deželi. Tudi za novinarje so organizatorji pripravili program z enogastronomsko vsebino, katerega vrhu-nec bo jutrišnja slavnostna večerja na gra-du Villalta, sklepni del pa sobotna degu-stacija na tržaškem 4. pomolu.

Začel se je Izola Boat Show 2009

IZOLA - V marini v Izoli so včeraj odprli osmi prodajni salon plovil in navtične opreme Izola Boat Show 2009. »Število razstavljavcev priča o tem, da se v navtično industrijo vrača pozitivno mišljenje in optimizem,« je na novinarski konfe-renci pred odprtjem ocenil direktor sejma Sandi Fon. Zaradi upada prodaje v nav-tični industriji je bilo letos težje pridobiti razstavljavce, vendar število razstavlje-nih plovil, navtične opreme in izdelkov iz sveta navtične mode po zagotovilih pri-rediteljev letos celo presega lansko. Na privezih v izolski marini si ljubitelji nav-tike lahko do 27. septembra ogledajo okrog 90 plovil, na kopnem pa je jih raz-stavljenih približno 60, kar je 40 odstotkov več kot leto prej, posebna pozornost pa je namenjena plovilom večjih dimenzij in skrbi za ekologijo. Predstavlja se tu-di doslej najdaljše plovilo na Izola Boat Showu, 30-metrška barka italijanskega proiz-vajalca Dominator, med slovenskimi plovili pa si je mogoče ogledati hibridno plo-vilo Greenline 33 proizvajalca Seaway.

FJK drugi izvoznik plovil v Italiji

VIDEM - Furlanija-Juljska krajina je druga med italijanskimi deželami po vred-nosti izvoza navtičnih plovil in sestavnih delov, saj njen delež v italijanskem iz-vozu dosega 14,3 odstotka. V FJK deluje v navtičnem sektorju 400 podjetij s pri-bližno 1800 zaposlenimi, skupni promet pa je vreden okrog 160 milijonov evrov.

Na Friuli DOC 15-odstotna rast prodaje

VIDEM - Letošnja izvedba dogoka Friuli DOC je po podatkih deželnega zdru-ženja obrtnikov Confartigianato zabeležila 15-odstotno rast prodaje glede na lan-sko izvedbo. Razstavo izdelkov umetnostne obrti Intensiva si je v cerkvi sv. Fran-čiška ogledalo več kot tri tisoč obiskovalcev, medtem ko se je udeležba obrtnih podjetij, ki so včlanjena v Confartigianato, povečala od lanskih 30 na letošnjih 38.

KRIZA - Danes ob 18. uri v tržaški kavarni San Marco predstavitev knjige Lorette Napoleoni

Izhod iz primeža je mogoč

Aprila letos izšla knjiga La Morsa (zal. Chiarelettere) govori o vzrokih globalne krize in vlogi 11. septembra 2001

Globalna finančna kriza se ni začela leta 2008, ampak njene korenine segajo v začetek novega ti-sočletja. 11. september 2001 ni samo datum, ki še da-nes zbujajo grozo, to je dan, ko se je rodilo tisto, če-mur zdaj pravimo globalna finančna katastrofa.

Ekonomistka Loretta Napoleoni, specializirana za preučevanje finančnih in gospodarskih sistemov, prek katerih mednarodni terorizem financira svoje organizacijske mreže, bo danes v Trstu predstavila svojo knjigo *La Morsa* (založba Chiarelettere, Milan, april 2009), v kateri razvija to zanimivo tezo. Resni-čne razloge svetovne krize avtorica najde v Bushevi vojni napovedi terorizmu (*war on terror*) po napa-dih 11. septembra, vojni napovedi, ki je njegova ad-ministracija (za razliko od časov vietnamske vojne) ni hotela plačevati z davkoplačevalskim denarjem, ampak z deflacijsko politiko nizkih obrestnih mer. Ta se je sicer začela že po padcu Berlinskega zidu in je močno pospešila globalizacijo oziroma kolonizacijo sveta s strani zahodne finance.

Hkrati se je po 11. septembru na drugi strani zemeljske oble začel razcvet islamske finance, najprej v Maleziji, in razvoj Dubaja kot zalivskega Wall Stree-ta in offshore fiskalnega paradiza. Vzpon islamske fi-nance je sovpadel z rastjo naftnih cen, z gradbenim boomom in s krepitvijo orientalskih fiskalnih para-dižev, ki so zrastle z zaslužki reciklaže denarja. Pove-zave med terorizmom in kreditno krizo bi bilo tre-ba začeti iskati prav v Dubaju, a tega Busheva admi-nistracija ni naredila. Iskala je le izvor financiranja te-rorizma (ki je skoraj vedno čist, sad donacij, depozitov, naložb) ne pa končne prejemnike teh finančnih tokov. To ni bil cilj vojne proti terorju, ugotavlja Na-poleonijeva.

Sama v knjigi zelo nazorno analizira strukturo in mehanizme islamske finance, njene neverjetne po-vezave z zahodno, predvsem ameriško financo, za-radi česar ostane neraziskanih ogromno indicev, ki bi lahko privedli do botrov 11. septembra. Zakaj nih-če ne sledi denarju, zakaj Bush zapostavlja povezave med terorizmom, kriminalom in islamsko financo? Pravi razlogi za *war on terror* ostajajo v ozadju, ugo-tavlja avtorica, ki se posebej ustavlja pri popolnoma neustreznih preiskavah islamske banke al Taqwa, fi-nančnega imperija s sedežem na Bahamskih otokih, katere lastniki so bili pripadniki arabske aristokrati-je (Bushevi prijatelji), vključno z družino bin Laden.

Za neuspeh boja proti financiranju terorizma Napoleonijeva krivi premajhno sodelovanje med državami in nezmogostno zasledovanje denarnih to-kov znotraj mreže offshore bank. Al Taqwa je tako brez vsake škode prestala vse preiskave in ohranila prost dostop na Wall Street. Rezultati preiskav v štiri-h državah (Bahamas, Liechtenstein, Švica in Itali-ja) so ostali neobjavljeni in te državne sploh niso so-

delovale. Še danes ne obstaja globalni sistem za iz-menjavo podatkov o financiranju terorizma.

Iz knjige Lorette Napoleoni se je mogoče mar-sikaj naučiti tudi o finančni zgodovini in zasledova-ti v verske vojne zamaskirane ekonomske apetite od konca prvega tisočletja naprej. Krizarske vojne so bi-le avantgarda novega gospodarskega ekspansioniz-ma, kakršnega danes zasleduje moderna *jihad*, sveta vojna. Ekonomski projekt 11. septembra je bil na-mreč uničiti gospodarstvo Zahoda, predvsem ZDA. Težko bi trdili, da projekt ni uspel.

Napoleonijeva krivi Busha tudi tega, da je ne-pomembno teroristično skupino, kakršna je bila al Kaida, povzdignil na raven države, ko ji je pripisal ne-verjetne strateške in udarne sposobnosti. Njegov *war on terror* je bil po avtoričevi oceni le krinka za poli-tični in ekonomski ekspansionizem, ki je s politiko davčnega razbremenjevanja in deflacije vodil naravnost v bankrot, v gospodarsko katastrofo s posledici-cami za ves svet. Napoleonijeva dokazuje, kako ener-getska in prehrabrena kriza nista vezani na struk-turne faktorje, ampak sta učinek špekulacije in ne-gotovosti.

V naslednjih poglavjih se avtorica posveti raz-voju 11. septembra začete krize, neverjetnim napa-kam tistih, ki so v senci boja proti terorju vladali na Wall Streetu in ravnali v nasprotju z najosnovnejši-mi ekonomskimi in etičnimi pravili. Strukturirani fi-nančni produkti, s katerimi so banke in finančne dru-žne prodajale tveganja, Madoff kot vrh ledene gore goljufov in končno ugotovitev, da sta terorizem in go-

spodarska kriza postala tako prepletena pojava, da sta se spremenila v dve plati iste medalje. Loretta Na-poleoni razvija radikalno kritiko gospodarskega in fi-nančnega dogajanja zadnjih 20 let, ne prihrani si ni-ti ostre obsodbe ameriške politike ne glede na bar-vo administracije (kritična in še bolj skeptična je tu-di do Obame), v sklepnem delu svoje knjige pa se po-sveti vprašanju, kako iziti iz te svetovne zagate.

Največja nevarnost je novi protekcionizem (ce-lo Obama se ni mogel izogniti nesrečni frazi Ame-rika Američanom!), ki bi utegnil uničiti »še tisto ma-lo, kar nam je ostalo po tem, ko smo postali žrtve stra-hu pred terorizmom in čarovnikov z Wall Streeta«. Do letošnje pomladi je šlo v dim približno 40 tisoč milijard dolarjev iluzornega in tudi realnega gospo-darstva. In kako na krizo odgovarjajo države? »Pre-našajo tveganje od bank na državo, namesto da bi ga odpravile,« ugotavlja avtorica. Namesto da bi nacio-nalizirala banke (vsaj začasno), država nacionalizira tveganje, to pa je politika ohranjanja statusa quo, re-ševanja ekonomije za vsako ceno. Trgovanje s tve-ganjem, ki je povzročilo katastrofo, tako postaja se-stavni del sistema, reševanje bank pa izčrpa drža-vno blagajno in s tem zasega bodoče bogastvo.

Loretta Napoleoni si za konec sposodi oceno nobelovca Paula Krugmana: »Politiki nočejo prizna-ti, da sistem ne deluje in da ga je treba radikalno spre-meniti.« Potrebovali bi torej močno državo, tako, ki bi znala določiti nova pravila igre. »Izhod iz prime-ža, ki nas stiska od začetka tisočletja, obstaja, in je dru-gačen od politik, ki so bile izvajane doslej. Čas je, da nekdo zbere pogum in se odpravi proti temu izho-du,« so besede, s katerimi Loretta Napoleoni sklene svoje pisanje.

Vlasta Bernard.

Naslovnica knjige, katere slovenski naslov bi se glasil Primež, zgoraj njena avtorica Loretta Napoleoni

EVRO

1,4780 \$

+0,8

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
22. septembra 2009

valute	evro (povprečni tečaj)	22.9.	21.9.
ameriški dolar	1,4780	1,4658	
japonski jen	135,09	135,46	
kitajski juan	10,0902	10,0098	
ruski rubel	44,5532	44,5400	
indijska rupija	70,8900	70,373	
danska krona	7,4422	7,4413	
britanski funt	0,9047	0,9066	
švedska krona	10,094	10,139	
norveška krona	8,6280	8,6500	
češka krona	25,131	25,167	
švicarski frank	1,5149	1,5182	
estonska krona	15,6466	15,6466	
madžarski forint	271,42	272,37	
poljski zlot	4,1613	4,1590	
kanadski dolar	1,5787	1,5780	
avstralski dolar	1,6922	1,7017	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
romunski lev	4,2475	4,2678	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latviski lats	0,7055	0,7038	
braziljski real	2,6726	2,6625	
islandska krona	290,00	290,00	
turška lira	2,1882	2,1875	
hrvaška kuna	7,2943	7,2915	

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE
22. septembra 2009

	1 mesec	3 mesece	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,24625	0,28563	0,66813	1,27
LIBOR (EUR)	0,40125	0,70938	1,015	1,24063
LIBOR (CHF)	-	-	-	-
EURIBOR (EUR)	0,447	0,755	1,029	1,251

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

22.029,48 €

+243,28

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE
22. septembra 2009

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORŽNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	11,86	-0,92
INTEREUROPA	6,35	-
KRKA	72,02	-0,18
LUKA KOPER	23,98	+0,17
MERCATOR	175,46	-2,12
PETROL	321,69	-0,95
TELEKOM SLOVENIJE	155,75	-1,20

BORŽNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	-	-
AERODROM LJUBLJANA	32,11	+0,94
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	8,02	-1,11
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	12,41	-0,88
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	28,52	-
POZAVAROVALNICA SAVA	15,00	-2,60
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	463,00	-
SAVA	231,56	-0,66
TERME ČATEŽ	-	-
ŽITO	-	-
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	27,58	-2,68

MILANSKI BORZNI TRG
22. septembra 2009

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
AZA	1,383	-1,07
ALLEANZA	5,885	+1,82
ATLANTIA	16,67	-1,36
BANCO POPOLARE	6,245	-0,56
BCA MPS	1,425	+0,42
BCA POP MILANO	5,225	-0,38
EDISON	1,36	+1,42
ENEL	4,34	+0,64
ENI	17,09	+1,18
FIAT	8,80	+0,86
FINMECCANICA	11,61	+0,78
GENERALI	17,87	+2,06
IFIL	-	-
INTESA SAN PAOLO	3,0375	+0,41
LOTTOMATICA	15,81	+0,83
LUXOTTICA	18,10	-0,82
MEDIASET	4,8775	+1,40
MEDIOBANCA	9,78	-0,51
PARMALAT	1,827	+0,61
PIRELLI e C	0,373	+0,40
PRYSMIAN	13,16	+2,25
SAIPEM	19,35	+0,73
SNAM RETE GAS	3,3125	-0,53
STMICROELECTRONICS	6,715	+2,44
TELECOM ITALIA	1,232	-0,73
TENARIS	12,30	+2,41
TERNA	2,66	+0,85
TISCALI	3,72	-4,43
UBI BANCA	10,16	-1,26
UNICREDIT	2,5525	-2,58

SOD NAFTE

(159 litrov)

71,48 \$

-0,39

IZBRANI BORZNI INDEKSI
22. septembra 2009

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBI 20, Ljubljana	4.339,32	-0,95
SBITOP, Ljubljana	1.064,65	-0,96

TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	2.200,72	+0,73
BIRS	-	-
FIRS, Banjaluka	-	-
Belex 15, Beograd	-	-
SRX, Beograd	372,55	+1,94
BIFX, Sarajevo	1.991,41	-0,69
NEX 20, Podgorica	18.766,34	+0,11
MBI 10, Skopje	2.895,67	-1,65

DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	9.829,87	+0,52
Nasdaq 100	2.146,30	+0,39
S&P 500, New York	1.071,66	+0,66
MSCI World, New York	1.130,86	-0,75
DAX 30, Frankfurt	5.706,13	+0,66
FTSE 100, London	5.147,88	+0,26
CAC 40, Pariz	3.825,50	+0,35
ATX, Dunaj	2.595,00	+1,35
PX, Praga	1.139,90	-1,36
EUROSTOXX 50	2.883,16	+0,37
Nikkei, Tokio	10.370,54	-
STI, Singapur	2.685,63	+1,42
Hang Seng, Hongkong	21.701,14	+1,06
Composite, Šanghaj	2.897,55	-2,34
Sensex, Mubaj	16.886,43	+0,87

OGLEDALO

Manjšina v kotlu politike moči in nedialoga

ACE MERMOLJA

Marsikdo se v teh dneh sprašuje, kaj se dogaja s slovensko manjšino, gledališčem, šolo itd. Verjetno si mnogi teh vprašanj ne postavljajo, nagovorijo pa me tisti, ki si jih. Vprašanje zahteva odgovor, ki ni strogo računovodski.

V prejšnjem Ogledalu sem skušal obrazložiti, kaj se dogaja s Slovenskim stalnim gledališčem, menim pa, da če bodo vsi odgovori negativni, ne bo gledališče edino, ki bo zaprlo vrata ali pa globinsko spremenilo lasten ustroj, ker za stalno producentsko hišo ne bo več denarja. Kriza bi lahko bila širša, "redukcija" celotne organizirane manjšine globlja in bolj groba. Srečanje med Borutom Pahorjem in Berlusconiom vprašanja ni razjasnilo, treba bo čakati na ljubljanska srečanja, predvsem pa na predstavitev italijanskega finančnega zakona. Skratka, letos manjšina nima lanske Frattinijeve obljube. Neznizana vsota na računu zaščitnega zakona pa ne bi zamašila ostalih lukenj: v gledališču, pri tisku, na šoli itd. Položaj je resen. Slovenija, kljub vedno bolj očitni gospodarski krizi in praznini državnih blagajn, ni skržila podpora za svoje manjšine v zamejstvih. S težavo bo "dodajala" ali krila primanjkljaje, ki bi morali biti v breme Italiji. Menim pa, da niso problem le številke, ki le niso tako izjemno visoke.

Vprašanje, "kaj se dogaja?" je potrebno razširiti na vprašanje, "kaj je danes politika, kaj pomeni danes oblast?" Starejši sogovorniki ali bivši aktivisti slovenskih organizacij mi včasih izražajo dodatno mnenje, da se premalo naredi, da "krovni" spita, da odbori gledališča in drugih ustanov nimajo pravih stikov s krajevnimi upravami, s Slovenijo, Italijo itd. Misel jim verjetno beži na čase Krščanske demokracije, na rajnko Jugoslavijo in podobno, ko se je dalo marsikatero krizo vendarle pomašiti, vsaj do naslednje krize. Preživeli pa smo. Resen in neusmiljen udarec je bil za Slovence v Italiji uvedba komisarskih uprav v dveh bankah in sekira nad slovenskim, tako imenovanim "družbenim" gospodarstvom. Takrat ni bilo možno zamenjati upraviteljev, saj so buldožerji prej podrli stavbo. To je bilo naše brutalno srečanje z novo politiko in novimi časi: škodljivo in za mnoge osebno boleče v vseh smislih. Na stotine ljudi je izgubilo delo, manjšina je bila globalno šibkejša.

Nekje v tistem obdobju mi je znan slovenski politik dejal: "Dragi Ace, ti si naiven. Politika je v bistvu seks in denar". Ostal sem razočaran, danes ugotavljam, da je del politike res to in samo to. Konec ideologij je marsikje in za marsikoga pomenil tudi konec idej, konec politike v starogrškem smislu, konec umetnosti možnega in upravljanja tega, kar se lahko usmerja, spreminja, kontrolira, skratka, vodi v imenu državljanov in skupne koristi. Srečujemo se s politiko gole oblasti, ki pomeni denar, luksuz, seks, urejanje lastnih, osebnih, interesov ali kvečjemu napajanje klanov in lobijev, ki so priljubljeni princu.

Če ostanemo v Italiji, je Berlusconi jasen in najvidnejši (mislim, da ni edini) primer človeka, ki je od politike iztržil denar in usluge za lastna podjetja, oblast v državi in možnost, da si lajša stres v spremstvu lepih žensk, ki bi drugače moža v njegovih letih niti ne pogledale. Prostitucija postane del oblasti, moči in denarja, kot lahko to postaneta kokain ali drago peneče vino točeno na beli jahti z natakariji v rokavicah. V tem gro-

bem upravljanju moči in oblasti bi zaman iskali kake ideološke ali idejne predznake. V bistvu pride vse prav za več moči in več oblasti. Sam smisel sramu in zadrege odpadeta. Kar je bilo do včeraj vredno graje, postaja danes vzrok za samohvalo. Poučna je lahko že "jezikovna" razlika med starejšim, omikanim in olikanim predsednikom Napolitanom ter "sodobnim" ministrom Brunetto, ki uporablja gostilniški žargon, ki bi se ga do včeraj sramoval vsak državnik.

Kako je sploh možna takšna politika? Kaj pomeni? Kako se lahko do nje vedemo? Vprašanja niso enostavna, čeprav je vsaj en odgovor očiten. S takšno politiko se opozicija ali drugače misleči težko menijo, ker v svojem bistvu odklanja dialog z drugimi. Groba uporaba gole moči je v svojem bistvu nedialoga in alergična na večkrat dolgovезne demokratične prakse soočanja. V tem svojem osnovnem odklankanju dialoga pa črpa tovrstna politika svojo moč. Pojav je opazen v Italiji a tudi v nekaterih drugih demokratičnih državah. Naj postržem s primerom "od daleč".

Evropejec se čudi, kako je mogoče, da v ZDA s tako vehemenco odklanjajo zdravstveno reformo, ki naj pomaga ljudem, ki morajo zaradi boleznih izgubiti vse imetje ali pa se sploh ne zdraviti. V bogatih ZDA je zaradi slabe zdravstvene oskrbe in slabe prehrane povprečna življenjska doba krajša, kot je v manj premožnih evropskih državah. Gre za paradoks, ki temelji na dveh osnovah. V kulturi ZDA je pomen medčloveške solidarnosti skrajno šibek ali pa se dogaja na karitativni in neinstitucionalni osnovi. Na drugo vprašanje je glasno opozoril nekdanji predsednik ZDA Jimmy Carter, ki je dejal, da se med republikanskimi uporniki skrivajo prikriti rasisti. Skratka, obstaja del Amerike, ki noče, da bi spreminjal družbo temnopolti predsednik. To izraža na dokaj brutalen način. Kaj ima to povezavo z doslej napisanim?

Objestnost oblasti in politika nedialoga imata, kar se kaže ponovno v Italiji, dokaj široko ljudsko privoljenje. Berlusconi ostaja priljubljen. Ta priljubljenost pa ne temelji le na njegovi komunikacijski sposobnosti, ampak tudi na odklankanju solidarnosti in v endemični ksenofobiji. Odkrita ksenofobna politika Severne lige, tiho javno mnenje, dialogi, ki jih lahko slišimo v kavarni, dokazujejo, da vedno več sodobnih individualcev stremi za uspehom, ki je včasih borno preživetje, niso pa občutljivi za solidarnost, za skupen boj za pravice ter obenem kujejo jezo do drugega, predvsem, če je drugačen po barvi kože, po jeziku ali samo po političnem prepričanju. Obstaja neka trdna vez med širokimi plastmi prebivalstva in politiko moči, ki nima več ideoloških ali kakih drugih predznakov. Je gola in kruta, kot sta gola in kruta denar ali prostitutka pred klientom. Tovrstna politika se ne dogaja, kot smo videli, samo v Italiji. Njene klice vidimo npr. v sosednji Avstriji, ne manjka pa jih niti v Sloveniji, če je vsaj delno res to, kar lahko berem v slovenskem tisku. Skratka, gola politika moči, ki išče oporo v atavičnih pošastih, ki spremljajo duše ljudi, je pojav, s katerim imamo danes opravka v širokem in majhnem prostoru in zato pogosto tudi krajevne realnosti.

Poudarjam, da ne gre le za neke neotesane ali neizobražene politike. Mesto najdejo tudi taki,

ne manjka jih, vendar delujejo tehnično pripravljeni ljudje, ki pa imajo do politike vizijo, ki jo opisujem. Pojav ne gre niti pripisati zgolj desnici, ker zaobjema širše politične segmente in posledično širše družbene, gospodarske in druge realnosti. Slaba politika je prečna. Očitno pa je, da je vsak dialog s politiko, ki se ne pogovarja, ampak odloča na osnovi moči, ki jo ima, silno težak. Ko se zlomi ravnotežje med osebnimi koristmi in ambicijami ter skrbjo za javno stvar, se tudi politični diskurz poenostavi, ozi se prostor pogajanja, propada smisel za pravice in osnovno solidarnost, ki pušča "živeti" tudi nasprotnika. Sumim, da se je manjšinsko vprašanje danes znašlo pred takšno politiko in zato je vse težje.

Če izvzamem kake posameznike, ki so še obsedeni od starega sovraštva, je novi politiki moči in nedialoga v bistvu tuj pojem nekih dodatnih pravic, ki naj bi jih imela manjšina, npr. Slovenci v Italiji. Če zapustimo področje plemenite kulture, pravic, sožitja, spoštovanja drugega itd. ter se posvetimo preprosti politiki števil in moči, v hipu zbledi lep del zahtev neke manjšine, npr. Slovencev v Italiji. Čemu naj bi nekaj majhna skupnost imela drage ustanove, kot so dnevniki, poklicno gledališče, glasbene šole, poklicno knjižnico, mrežo društev itd., ko pa vse te dejavnosti še zdaleč ne "zdržijo" zakonov tržišča? Zakaj bi imela več, kot drugi? Že imenovani italijanski minister Brunetta je zelo odkrito izpostavil vprašanje, ko je med kronične lenuhe in državne parazite uvrstil tudi režiserje in druge umetnike, ki prejemajo državno podporo za izdelke, ki na tržišču ne prinašajo dobička. Brunettovo stališče lahko apliciramo na manjšinske organizacije in postane nam takoj jasno, kaj je odvečno. Z ljudmi, ki tako mislijo, ki ne vidijo razlogov, zaradi katerih bi morala država investirati v umetnost, v znanost, v izobrazbo itd., postane dialog muka, saj trčita dva svetova, dve mentaliteti, dve pojmovanji sveta in življenja. Ob tem se ljudje komaj zavedajo, kako se iz državljanov spreminjajo v podložnike fevdalnih mogotcev. Zgodovine ni konec, le da se vrača neke vrste srednji vek opremljen z najsodobnejšo tehnologijo. Tehnologija daje moč. Zgodnji srednji vek, pa je potisnil količino človeškega vedenja in znanja v samostane, kjer so gorele skromne svečke znanja in kjer so bile knjižnice z nekaj rokopisi, ki so hranili vsaj pisavo.

Proti politiki, ki je v svojem bistvu arogantna, nedialoga in protikulturna se v Italiji borijo mnogi in to tudi v sami desnici. Ta politika pa obstaja, ima svojo moč in ima svoje pristaje v množicah, ki ne berejo časopisov, ki ne uporabljajo interneta, ampak se napajajo zgolj s televizijami, ki so vedno bolj (javne in zasebne) v službi trenutnega fevdalca.

V ta kotel je nujno padla tudi slovenska manjšina v Italiji, kot je vanj padla manjšina v Avstriji, kjer je izrazilo močan hajderizem po Haiderju. Zato je danes vse težje, predvsem pa je težko prepričevati določene ljudi, da so v čast državi priznanje manjšinskih pravic, jezikovni in kulturni pluralizem, interkulturni procesi, aktivno sožitje in podobne lepe stvari. Težko je, ker dotični vso to problematiko ne percipirajo kot dobro in koristno, ampak v najboljšem primeru kot odvečni strošek. Politika je pač nekaj drugega in se ne zmeni za lepe duše...

Slike, ki niso le spomin

PRIPRAVLJA: FILIP FISCHER

Krvava secesijska vojna v ZDA

Naša slika je iz junija 1865. Skupina severnjakov, udeležencev secesijske vojne, se je postavila pred kamero, da bi ohranila spomin na kamerade iz vojnih časov. Leta 1860 je bil Lincoln, oster nasprotnik suženjstva, izvoljen za ameriškega predsednika. Februarja naslednjega leta se je deset južnih držav odcepilo od ameriške federacije in oklicalo svojo konfederacijo z lastno ustavo. Dva meseca kasneje, aprila 1861, je izbruhnila državljanska vojna (bolj znana kot secesijska vojna) zaradi pravic po-

sameznih držav in vprašanja suženjstva. Vojna se je končala aprila 1865 s porazom južnjaških sil. V vojni je umrlo 600.000 ljudi, kar je ogromno glede na takratno prebivalstvo. Severne države so štejele 21 milijonov prebivalcev, južne pa le enajst milijonov, a v tej številki so tudi trije milijoni sužnjev. Iz slednjega podatka je jasno, zakaj so južne države hotele ohraniti suženjstvo, kajti brez te množične in cenene delovne sile bi gospodarsko propadle. Kako je bilo z Lincolnom, najbrž vsi vedo, da so ga umorili 15. aprila 1865.

Mimogrede: Brazilija je bila zadnja ameriška država, ki je ukinila suženjstvo, to pa je storila komaj leta 1880.

PISMA UREDNIŠTVU

Statut tržaške pokrajine

»Imena dvojezičnih občin tudi v slovenskem jeziku«! Kakšno državljansko vzgojo premorejo tržaški pokrajinski svetniki? Ne vem, koliko je mogoče šteti za pozitivno novost izredno skromen in nikakor zadosten napredek v formulaciji 2. člena statuta tržaške pokrajine. V pokrajinskem svetu z večino dobrih 58% demokratičnih svetnikov in z izredno močno prisotnostjo slovensko govorečih svetnikov je nepojmljivo, da se krši ustavo Italijanske republike v škodo slovenske jezikovne in narodne manjšine z uporabo pojma, ki ga ne pozna niti ustava, niti ustavni zakon, s katerimi je bil odobren statut avtonomne dežele Furlanije-Juljske Benečije, in prav tako niti zakon št. 38 z dne 23. februarja 2001, niti odlok predsednika republike z dne 12. septembra 2007. »Dvojezične občine« je blagodoneče poimenovanje rasistične izmišljotine, ki je uvedla »apartheid« za slovensko manjšino v coni A Svobodnega tržaškega ozemlja. Predsednik okrožja dr. Gino Palutan (1901 - 1961) naj bi leta 1948 dosegel, da so zavezniki ukinili dotedanje štirijezične osebne izkaznice in uvedli enojezične italijanske osebne izkaznice. Ukaz Zavezniške vojaške uprave št. 193 z dne 9. aprila 1948 ne določa nič o jeziku novih osebnih izkaznic, ob začetku razdeljevanja novih izkaznic, 2. avgusta 1948, pa je bilo objavljeno ustno tolmačenje, da bodo v okoliških občinah na izrecno zahtevo posameznikov izdajali dvojezične osebne izkaznice. Šele naslednje leto, po občinskih volitvah, je bil izdan ukaz Z.V.U. št. 183 z dne 2. septembra 1949, ki je določal, da je v štirih občinah dovoljena, v podrejenem položaju, tudi raba slovenskega jezika. Te občine naj bi bile »dvojezične občine«, kar brez enakopravnosti drugega jezika nikakor niso. Prav leta 1948 je britanski politični svetovalec Zavezniške vojaške uprave poročal britanski vladi sledeče: »Italijani so bili dolgo navajeni gledati na Slovence kot na nekaj skoraj podčloveškega (subhuman). Njihov odnos je mogoče primerjati z odnosom ameriških južnjakov do zamorcev...«. Zato je bolj ustrezno govoriti o »bantustanu« kot o »dvojezičnih občinah«.

Če pustimo v nemar Posebni statut z dne 5. oktobra 1954, ki pred-

pisuje v 2. členu »enakost pravic in ravnanja« za pripadnike manjšinskih etničnih skupin, dobimo v 3. členu posebnega statuta avtonomne dežele Furlanije - Juljske Benečije zagotovilo, da je »v deželi priznana enakost pravic in ravnanja vsem državljanom, neglede na jezikovno skupino, kateri pripadajo, z varstvom njihovih etničnih in kulturnih značilnosti«.

Ustavno sodišče Italijanske republike je v svojih razsodbah o »najnižji ravni varstva« (tutela minima) priznal jezikovnih manjšin, ki izhaja neposredno iz 6. člena ustave (to pomeni: neglede na obstoj deželnega statuta in »zaščitnega« zakona), vztrajalo, da ta raven varstva velja na »naselitvenem ozemlju manjšine«. Da sta Trst in Milje naselitveno ozemlje Slovencev, je dokazano že od leta 1202, ko so bila zapisana imena meščanov, ki so prisegli zvestobo beneškemu dožu. Niti zakon št. 38 iz leta 2001 niti odlok predsednika republike iz leta 2007 ne predvidevata »dvojezičnih občin«, odlok predsednika republike pa izrecno navaja znaten del tržaške občine, kot področje popolnega varstva, medtem ko za občino Milje ne predvideva nobene omejitve, kot je ne predvideva za občine Devin - Nabrežina, Dolina, Repentabor in Zgonik. Kakšni demokrati in ustavni patrioti so pokrajinski svetniki in svetnice, ki soglašajo z besedilom, ki je v očitnem nasprotju z ustavo, deželnim statutom, t.i. zaščitnim zakonom in odlokom predsednika republike z dne 12. septembra 2007?

Naj si mislimo, da v demokratični večini pokrajinskega sveta imajo nekateri svetniki ali svetnice ustavni primanjkljaj. Da med 14 svetniki in svetnicami ni niti enega, ki bi uspel prepričati mlačneže in omahljivce, da je treba spoštovati ustavo, zakone in odlok predsednika republike.

Ali ima tudi tu prav italijanski narod, ko pravi: »Dagli amici mi guardi Iddio, che dai nemici mi ci guardo io«?

Samo Pahor

POLITIKA - Vlada je včeraj odobrila njegov osnutek pred obravnavo v parlamentu

Finančni zakon 2010-2012 bo le 3,4 milijarde evrov »težak«

Berlusconi obtožil opozicijo, da je »protiitalijanska«, tisk pa, da je slep

RIM - Ministrski svet je včeraj odobril osnutek finančnega zakona za triletnje 2010-2012 in revizijo dokumenta o gospodarskem in finančnem načrtovanju. Osnutek finančnega zakona obsega le tri člene in kakih 30 razpredelnic, finančni maneuver za triletnje 2010-2012 pa skupno »tehta« 3,4 milijarde evrov, se pravi sorazmerno malo. Zakonski osnutek mora seveda zdaj odobriti še parlament, kot prvi pa ga bo obravnaval senat.

Na tiskovni konferenci po sešedanju vlade je premier Silvio Berlusconi poudaril, da finančni zakon zdaj ni več strukturiran tako, kot je bil dolga leta v preteklosti, da je vsakdo v parlamentu in v sami vladi lahko pristavil svoj lonček ter tako ali drugače izsiljeval. »Rezultat je bil, da se je v obdobju od leta 1980 do 1992 javni dolg kar osemkrat povečal, kar še vedno plačujemo,« je dejal.

Vsebinsko zakona je podrobneje predstavil gospodarski minister Giulio Tremonti. Poudaril je, da ostaja nespremenjena praktično vse, kar je bilo v prejšnjem letu predvideno za leto 2010 in 2011, prave novosti torej zadevajo leto 2012. Vlada med drugim predvideva, da bo kljub gospodarski krizi našla sredstva za obnovitev delovnih pogodb javnih uslužbencev. Vlada prav tako potrjuje kritje stroškov za vojaške misije na tujem. Če bodo državne finančne razpoložljivosti večje od predvidenih, pa jih vlada namerava uporabiti za znižanje davčnega pritiska na družine z otroki ter na delavce in upokojeince z nižjimi dohodki.

Sicer pa je Tremonti povedal, da Italija postopoma premaguje gospodarsko krizo, tako da je vlada lahko izboljšala svoje napovedi o gospodarski rasti, javnem primanjkljaju in o javni zadolženosti. V letu 2009 bo bruto domači proizvod (BDP) padel za 4,8% (po prejšnji napovedi bi moral pasti za 5,2%), v prihodnjem letu pa bo zrasel za 0,7% (prej 0,5%). Razmerje med deficitom in BDP bo letos 5,3-odstotno, prihodnje leto pa 5-odstotno. Javni dolg bo letos znašal 115,1% BDP (prej 115,3%), prihodnje leto pa 117,3% (prej 118,2%), potem pa naj bi se začel postopoma krčiti.

Berlusconi je na tiskovni konferenci med drugim napovedal, da vlada namerava oktobra odobriti reformo univerze. Le-ta naj bi postavila »meritokracijo v središče akademskega življenja« in naj bi zagotovila »prozornost pri natečajih«. Poleg tega je poudaril, da imata njegova vlada in on osebno velike zaslugе za sedanje zbližanje med ZDA in Rusijo.

Sicer pa je premier izkoristil tisko-

vno konferenco za napad na opozicijo in na tisk. »Naša opozicija je protiitalijanska, saj navija za krizo in noče, da bi Italija izšla iz nje,« je dejal. »V resnici bo Italija po zaslugi te vlade premagala krizo prej kot druge države in bolje od njih. Italijanski tisk bi si moral sneti naočnike, zaradi katerih ne vidi zaslug te vlade,« je pristavil. Berlusconi je naposled povedal, da je prepovedal svojim ministrom, da bi odgovarjali na vprašanja o govoričenjih. »Odslej bomo odgovarjali le na vprašanja o delu vlade, čvekanje bomo prepuščali drugim,« je zaključil.

S temi svojimi izjavami je premier seveda dregnil v sršenje gnezdo. Voditelji opozicije so protestirali, da jih premier zmerja kot »protiitalijansko usmerjeno« samo zato, ker govorijo resnico o krizi in ker skušajo dati glas tistim, ki se otepajo s težavami. Odgovorni za gospodarstvo pri Demokratski stranke Pierluigi Bersani pa je kritično ugotovil, da je novi finančni zakon res »lahkoten«, kot zatrjuje vlada, a to zato, ker pušča stvari takšne, kot so, brez rešitev.

Minister Giulio Tremonti in premier Silvio Berlusconi na tiskovni konferenci ANSA

ZDRAVSTVO - Edina prava žrtev doslej naj bi bila v Messini

Tretja italijanska posredna žrtev virusa nove gripe

RIM - V bolnišnici Bufaldini v Ceseni je včeraj umrla 57-letna pacientka, ki je bila okužena z virusom nove gripe A/H1N1. To je tretji takšen primer v Italiji. Toda včeraj preminula pacientka je imela tudi druge zdravstvene težave, zlasti na dihalih, ki so ji bile najbrž usodne, podobno kot je bilo z Neapeljčanom D.G., ki je umrl 4. septembra: moški je bil sicer okužen z novo gripo, vendar je bolehal tudi na srcu in na ledvicah.

Za doslej edino »resnično« žrtev virusa A/H1N1 velja 46-letna Giovanna Russo, ki je umrla prejšnjo soboto v bolnišnici Papardo v Messini. V tem primeru nameravajo natančno preveriti, ali je bila res deležna vse potrebne zdravstvene nege. Zato bodo opravili obdukcijo. V tem sklopu je krajeno javno tožilstvo včeraj razposlalo sodna obvestila vsem zdravnikom, ki so tako ali drugače imeli opraviti s pacientko. Gre pač za dolžno dejanje, da lahko stečejo preiskave. Vsekakor je zanimivo, da zdravstvene oblasti težko pristanejo na možnost, da bi bila gripa kot taka smrtonosna.

Podminister za zdravstvo Ferruccio Fazio je na včerajšnjem zaslišanju pred komisijo za socialne zadeve v poslanski zbornici povedal, da je bilo v Italiji doslej 8.133 domnevno obolelih z novo gripo, 2.384 od katerih je bilo potrjenih. Na svetu je po njegovih navedbah bilo doslej skupno kakih 300 tisoč okužb, 3.500 od katerih s smrtnim izidom, v Evropi pa 53 tisoč obolelih, 158 od katerih s smrtnim izidom.

Število brezposelnih v Italiji naglo narašča

RIM - Posledice gospodarske krize so na trgu dela očitne. Po podatkih zavoda Istat je bilo v drugem trimesečju 2009 v Italiji 378 tisoč zaposlenih manj kot v prvih treh mesecih (-0,3%). V primerjavi z enakim obdobjem v letu prej je upad 1,6-odstoten. Stopnja brezposelnosti se je povzpela na 7,4%, medtem ko je lani v istem času znašala 6,7%. Gre za najvišjo stopnjo brezposelnosti po koncu leta 2005, medtem ko je stopnja zaposlenosti 57,9-odstotna.

Senatna preiskava o abortivni tabletki

RIM - Parlamentarne skupine senatne komisije za higieno in zdravstvo so soglasno izdale pozitivno mnenje o predhodni preiskavi o uporabi abortivne tabletki, znane s šifro Ru486. Pred poletjem je italijanska agencija za zdravila izdala pozitivno mnenje o prošnji za komercializacijo tabletki.

Predsednik komisije Antonio Tommasini je pojasnil, da bo »preiskava tehnično-znanstvene narave«, trajala bo kakih 70 dni, začeli pa naj bi jo že konec tega tedna. Preiskavo bodo izvajali v bolnišnicah, saj abortivne tabletki ne bo v prosti prodaji, temveč jo bodo lahko uporabljali le v javnih zdravstvenih strukturah. Tommasini je poudaril, da preiskava ne bo vplivala na zamik začetka uporabe abortivne tabletki. Italijanska agencija za zdravila je po izreku senatne komisije izdala tiskovno sporočilo, v katerem omenja, da je »pripravljena posredovati vsa potrebna pojasnila o tem etično tako delikatnem vprašanju, vedno seveda ob upoštevanju znanstvenih izsledkov«.

Gospa umrla v požaru v zdravstvenem domu

RIM - Včeraj dopoldne je v italijanski prestolnici hud požar zajel zdravstveni dom za ostarele Caracciolo. Ogenj naj bi se vnel okrog 9. ure zaradi sveče, ki so jo prižgali ob postelji pravkar preminule pacientke. V požaru je umrla 87-letna Loretta Di Ticco, ki se je nahajala v sobi pokojnice. Eno osebo so zaradi hudih opeklin prepeljali v bolnišnico Sandro Pertini, šest ostalih pa se je zastrupilo z dimom. Medtem je slabost obšla tudi zdravstvenega direktorja klinike Caracciolo. Leta 2007 je bil zdravstveni dom v kriznem stanju, ker uslužbenci niso prejeli plač. Po protestih je tedaj posegla država.

RAI - Santorova TV oddaja pod vprašajem zaradi Marca Travaglia

Annozero: »Farabutti«

RIM - Take predstavitev televizijske oddaje na državni televiziji Rai ne pomnijo. Michele Santoro, voditelj oddaje Annozero, ki bi morala steči jutri na drugi mreži, je na včerajšnji tiskovni konferenci sporočil, da se ne bo odrekel svojemu stalnemu sodelavcu, novinarju Marcu Travagliu, čeprav vodstvo državne televizije ni še podpisalo z njim ustrezne pogodbe. »Travaglio bo, na vsak način; če njega ne bo, ne bo niti oddaje Annozero, ker Travaglio je Annozero,« je zažugal prisotnim voditeljem druge mreže Rai. Ti naj bi po njegovem zavlačevali s podpisom pogodbe z očitnim namenom, da bi se znebili desni sredini nevšečnega novinarja.

Santoro je pojasnil, da se je letošnja oddaja porodila v hudih krčih. Pogodbe z drugimi sodelavci so bile podpisane le prejšnji teden, televizijske ekipe so bile dopolnjene šele pred tremi dnevi, je obtožil vodstvo.

Direktor druge mreže Massimo Liofredi se je skušal izmazati: do zamud

naj bi prišlo izključno »zaradi tehničnih razlogov«, se je izgovoril.

Ob čemer je Santoro vzrotil: »Ti si lažnjivec. Ovadi me, če hočeš, a se ti ne bi izplačalo,« je napadel »svojega« direktorja.

Liofredi je odgovoril, da ovadbe ne bo, in dodal, da mu taka oddaja, kot je Annozero, ni všeč. Ob čemer je član upravnega sveta Rai Nino Rizzo Nervo ocenil, da je bila predstavitev »simbol italijanske anomalije, saj je res paradoksalno, da direktor predstavi oddajo, ki je ne odobrava«.

Prva oddaja Annozero bo nosila naslov Farabutti, ali po naše - barabe. Tako je namreč pred dnevi predsednik vlade poimenoval tiste novinarje, ki ne pišejo tako, kot bi on hotel. Govor bo o svobodi tiska v Italiji in o napadu na svobodo tiska. Med tovrstne poskuse je Santoro uvrstil tudi zavlačevanja pri pripravah na novo sezono njegove oddaje.

Danes bosta o oddaji razpravljala glavni direktor Rai Mauro Masi in garant za komunikacije Corrado Calabrò.

Voditelj oddaje Santoro (desno) in sodelavec Travaglio ANSA

ČASOPISI - Danes 1. številka Fatto Quotidiano, nov dnevnik (brez gospodarjev)

RIM - Danes bo izšla 1. številka novega italijanskega dnevnika Fatto quotidiano. Vodi ga Antonio Padellaro, nekdanji odgovorni urednik l'Unità, ob njem pa bodo o dogajanju v Italiji usidri med drugimi tudi Marco Travaglio, Furio Colombo, Peter Gomez, Maurizio Chierici, Oliviero Beha, Francesco Bonazzi, Massimo Fini, Nando Dalla Chiesa, Antonio Tabucchi in številni drugi znani italijanski novinarji in kulturniki.

Dnevnik izdaja Založništvo Il Fatto (po istoi-menski televizijski oddaji Enza Biagia). Družbeni kapital znaša 600 tisoč evrov, med delničarji so tudi Padellaro (ki je v časopis investiral odpravnino), Travaglio in sodnik Bruno Tinti. Dnevnik bo izhajal šest dni tedensko na 16 straneh, cena: 1,20 evra. Uredništvo šteje vsega 16 novinarjev, povprečna starost med 30 in 40 leti. Današnja številka bo izšla v 100 tisoč izvodih, dnevno naj bi v kioskih prodali od 5 do 6 tisoč izvodov (vsaj tako je na predstavitveni konferenci zaželel Padellaro).

Poleg tega bo Fatto Quotidiano zaživel na spletu, in sicer preko naročnin. Doslej se je na dnevnik naročilo že 28 tisoč oseb. Nad vsakim pričakovanjem, je ocenil pooblaščenec upravitelj Založništva Il Fatto Giorgio Poidomani. Pred meseci, ko je bil nov dnevnik še v začetkih, je s Travagliom stavil, da bo zbral največ tisoč naročnikov. Očitno se je zmotil.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

KRIŽ - Gasilci so bili včeraj na delu od 5. do 16. ure

»Lega«, nekdanja kriška šola, zgorela v jutranjem požaru

Ogenj je bil morda podtaknjen, zapuščeno stavbo so baje občasno uporabljali pribežniki

Nekaj generacij Križanov se je včeraj s kančkom nostalgije spominjalo na leta, ko je v razredih kriške podružnice nižje srednje šole Frana Levstika še potekal pouk. Stavba stoji tristo metrov pred marmornatima stebroma na poti proti Nabrežini in je domačinom poznana kot »lega«. Že tri leta je zapuščena, včeraj pred zoro pa jo je razdejal večji požar, ki je gasilce pošteno izmučil. V Križu so se morali zadržati vse do popoldneva.

Okrog 5. ure zjutraj so gasilci prejeli klic o požaru v nekdanji kriški šoli. Na prizorišče sta odhiteli ekipi iz Trsta in z Opčin, z ognjenimi zublji so se spoprijeli s pomočjo treh vozil. Požar so dokončno pogasili nekaj po 8. uri in ob 8.30 je prišlo do prve izmene. Načelnik openske ekipe Franco Colombin je povedal, da je ogenj hudo prizadel približno polovico stavbe, in sicer tisti del, ki gleda proti Križu. Vnelo se je v sobi na zadnji strani stavbe, plameni so nato zajeli bližnje prostore, in sicer streho, lesene tramove in pod ter vmesni prostor za izolacijo.

Po gašenju so gasilci, črni od saj, začeli prazniti razrede: skozi okna so metali zoglenele tramove in druge ostanke ter jih močili z vodo. »Dela je še veliko,« je ob 11. uri dejal Colombin, ki je pojasnil, da morajo odstraniti vse ostanke. Zanimalo ga je, ali bodo pod tramovi in opekami našli ostanke kakega ležišča. Vsi so upali, da ne bodo naleteli na človeško truplo. K sreči se to ni zgodilo. Gasilci so se vrnili v kasarne šele ob 16.40, požar je krotilo skupaj 16 mož.

Tako gasilci kot nabrežinski karabinjerji so namreč omenjali, da so stavbo včasih uporabljali brezdomci oziroma pribežniki, ki so v nekdanji šoli našli začasno prenočišče. Eno od oken je nekdaj razbil s kamni, nabrežinski karabinjerji pa so se spomnili, da je bilo okno razbito že julija. Po njihovem je mogoče, da je požar podtaknila človeška roka, morda nehote. Pozimi je na podoben način zgorela zapuščena stavba nad Sv. Ivanom (pod kamnolomom Facanoni), potem ko jo je neznan nočni gost skušal segreti z improviziranim ognjiščem. Dejanske vzroke včerajšnjega požara bodo vsekakor ugotavljali preiskovalci.

Zapuščeno šolo si je včeraj zjutraj ogledal predsednik zahodnokraškega rajonskega sveta Bruno Rupel, na njegov poziv pa je takoj prihitel tudi tržaški župan Roberto Dipiazza. Stavba je namreč last Ob-

Gasilci na delu v
zapuščeni kriški
šoli

KROMA

čine Trst. Občinska tehnika sta povedala, da je bila šola prazna, vseeno pa so jo vzdrževali, negovali so tudi travo na dvorišču. Bruno Rupel je razložil, da so šolsko poslopje uporabljali, ko so bila v ostalih šolah na vrsti popravila (npr. v kriški osnovni šoli Alberta Sirka in v italijanski osnovni šoli v Sesljanu).

Stavba med Križem in Nabrežino ima zanimivo zgodovino. Zgradili so jo za časa Avstro-Ogrske, leta 1898. Tedaj so zemljišče razlastili kriški srenji, v zgradbo pa se je vselila italijanska Lega Nazionale, ki je ustanovila svoj zasebni otroški vrtec. Po koncu prve svetovne vojne in vse do italijanske kapitulacije leta 1943 je vrtec gostil še druge dejavnosti, v njem so se srečevali tudi člani fašistične otroške organizacije Opera Nazionale Balilla iz Križa, Nabrežine in okolice. Leta 1945, ko je tržaška pokrajina prešla pod zavezniško upravo, so v poslopju ustanovili slovensko in italijansko nižjo srednjo šolo. Slovenska šola je bila najprej podružnica nabrežinske šole Iga Grudna, pozneje pa prošeške šole Frana Levstika. Pred mnogimi leti so zaradi pomanjkanja dijakov najprej zaprli slovensko podružnico, januarja 2006 pa še italijansko. (af)

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE - Predstavili letošnjo ponudbo

Letos kar 45 predmetov in 40 delavnic

Ob tržaškem sedežu in miljski podružnici letos tudi tečaji v nabrežinski Kamnarski hiši - Največ zanimanja za tuje jezike: med novostmi tudi tečaj slovenskega jezika

Letošnje študijske
programe je
predstavil
predsednik Ugo
Lupattelli

KROMA

Petinštirideset predmetov, štirideset delavnic ...za skupnih sto osemdeset tečajev: s temi številkami se letos ponša tržaška univerza za tretje življenjsko obdobje (Università della terza età Danilo Dobrina). Ponudbo so včeraj predstavili tako novinarjem kot »študentom«, danes ob 16. uri jo bodo v Kamnarski hiši v Nabrežini, jutri (ob isti uri) pa še v miljski dvorani Millo.

Kot je pojasnil predsednik Ugo Lupattelli, je za njegovo univerzo sicer značilno, da jo obiskujejo študentje »zrelh let«, okolje pa je kljub temu zelo živahno. Srednja starost tečajnikov se iz leta v leto niža, med njimi je veliko petdesetletnikov, večina pa predstavljajo tisti, stari med šestdeset in sedemdeset let; najmlajši tečajnik je vsekakor »star« trideset let, najstarejši pa triindevetdeset. Lani je univerzo obiskovalo tisoč petsto ljudi, letos upajo, da bodo število še povečali.

Popoln spored razpoložljivih tečajev je na voljo na spletni strani www.uni3trieste.it, ponudba pa je res

raznolika: od tujih jezikov do književnosti, sodobne filozofije, krajevne zgodovine, morske biologije, uporabne kemije, medicine, spolnosti, slikarstva, keramike, šivanja, petja, kuhanja in celo trebušnih plesov. Največ povpraševanja vlada vsekakor za tuje jezike, informatiko in ustvarjalne delavnice. Med letošnjimi razveseljivi novostmi je tudi začetniški tečaj slovenskega jezika, ki bo potekal v Trstu.

Šolnina je na univerzi za tretje življenjsko obdobje skoraj simbolična in se suče med 25 in 100 evri, to pa zato, ker si vodstvo prizadeva, da bi bilo znanje res dostopno vsem; večina učnega oseba zato sodeluje na prostovoljni ravni.

Predavanja potekajo letos na treh različnih sedežih: večina v Trstu (v Ulici Corti, med ulicama Lazzaretto Vecchio in Università), nekateri pa tudi v Miljah in nabrežinski Kamnarski hiši. Kot je pojasnil predsednik Lupattelli, bi radi v Nabrežini uvedli tudi predavanja v slovenskem jeziku, za to pa potrebujejo slovenske predavateljce-prostovoljce ... (pd)

V Dolini ustanovitev Čezmejnega omizja miru

V Dolini bo v dvorani občinskega sveta v petek ob 11.30 srečanje za ustanovitev Čezmejnega omizja miru med italijanskimi, slovenskimi in hrvaškimi lokalnimi ustanovami. Srečanje sledi pobudam, ki so bile 10. decembra lani med občinama Sežana in Trst ob obletnici Izjave o človekovih pravicah in čezmejni pobudi ob 5. koncertu za mir, ki je bil v Zgoniku 24. julija letos. Namen srečanja je postaviti temelje za ustanovitev Čezmejnega omizja miru med lokalnimi ustanovami in zainteresiranimi združenji, začeti s sodelovanjem pri Svetovnem pohodu za mir in nenasilje. Pohod bo od Balkana do Hrvaške, Slovenije in Italije od 6. do 9. novembra letos in bo med drugim pod pokroviteljstvom evropskega komisarja za širitvene procese EU Oljga Rehna.

Odpade današnji obisk Pierluigija Bersanija

Kandidat za državnega tajnika Demokratske stranke Pierluigi Bersani zaradi gripe danes ne bo obiskal dežele Furlanije-Juljske krajine. Zato odpade tudi za danes ob 18. uri napovedani javni shod v tržaškem hotelu Savoia.

Pri Banih drevi srečanje o regulacijskem načrtu

Vzhodnokraški rajonski svet prireja drevi ob 20.30 v kulturnem domu pri Banih (hišna številka 6) informativno srečanje o tržaškem regulacijskem načrtu, ki bi v primeru sprejetja močno prizadel to vas. Uvodoma bodo zastopniki sosveta predstavili urbanistični načrt, nato bo govor o ugovorih in pripombah, ki jih lahko vložijo tako občani kot nosilci kolektivnih interesov (npr. društva). Jutri ob 20.30 bo podobno srečanje na Padričah (Gozdna zadruha).

Bazen v Nabrežini

Na Krasu od nekdaj primanjkuje bazen, ki bi se ga lahko posluževali prebivalci kraške planote. Predsednik Združenja tržaških socialističnih liberalcev Alessandro Perelli in član vodstva Claudio Di Giorgio (sicer bivši devinsko-nabrežinski občinski svetnik) predlagata zato gradnjo bazena na Krasu. Po njunem mnenju temu najbolj ustreza devinsko-nabrežinska občina, projekt pa bi morali finančno kriti Dežela Furlanija-Juljska krajina, Pokrajina Trst in italijanski olimpijski odbor Coni.

SKGZ - Na srečanju z deželnim sindikatom Cgil prikazali splošno finančno stanje

Prihodnje leto tretjina manj sredstev za manjšino?

Stabilnost ustanov lahko zagotovi le organska rešitev sistema javnega financiranja

Prihodnje leto grozi slovenski narodni skupnosti znižanje finančnih prispevkov za tretjino, kar bi pomenilo hud udarec za celotno manjšinsko organiziranost. To so poudarili včeraj na sedežu Slovensko-kulturno gospodarske zveze, na katerem sta se srečali deželni vodstvi krovne organizacije in sindikata CGIL ter analizirali splošno finančno stanje v manjšini.

Delegacijo CGIL so sestavljali član deželnega tajništva CGIL Renato Kneipp, deželni tajnik področnega sindikata CGIL-SLC Dario Scarpa in pokrajinska tajnica CGIL-SLC Mirella Iacone. Izpostavili so veliko zaskrbljenost zaradi kriznega stanja nekaterih slovenskih ustanov, ki lahko v skrajnem primeru privede tudi do krčenja delovnih mest. Tudi predsednik SKGZ Rudi Pavšič in člani vodstva Ace Mermolja, Livio Semolič, Dorica Kreševič in Marino Marsić so izrazili zaskrbljenost nad številnimi zarišči finančne krize, ki se kažejo v zadnjih mesecih in ki se jim bodo gotovo pridružili novi, če bo rimska vlada uresničila proračunsko nižanje prispevkov v okviru zaščitnega zakona. Po Pavšičevem mnenju je trenutna situacija najslabša v zadnjem obdobju in samo organska rešitev sistema javnega financiranja manjšine lahko zagotovi ekonomsko stabilnost ustanov in z jamči delovna mesta. Ob številnih perečih problemih so se posebej dotaknili Slovenskega stalnega gledališča, Slovenskega deželnega zavoda za poklicno izobraževanje in Primorskega dnevnika. Trenutno sta SSG in SDZPI prioriteta, ker se bližajo pomembne zapadlosti, ki so ključnega pomena za obstoj obeh ustanov. Pri SSG je nujno poiskati dialog s krajevnimi javnimi upravami. Te morajo dokončno sprejeti zakonska določila, saj v dani situaciji vodstvo gledališča ni v stanju zagotoviti nemotenega poteka sezone, kar postavlja v velike težave tudi vprašanje zaposlenih v osrednji manjšinski kulturni ustanovi. S tem v zvezi sta obe strani soglašali, da so za zdajšnje krizno stanje v največji meri odgovorne krajevne uprave, in sicer Pokrajina Trst, Občina Trst in Dežela FJK, ki ne upoštevajo zakonskih predpisov o financiranju SSG.

Za rešitev položaja SDZPI si je SKGZ veliko prizadeval in sledil razvoju kriznega stanja. Njegova glavna skrb je bila, da bi zavod ohranili in mu preprečili morebitno zaprtje. Zdaj je skrb upravnega sveta zavoda, ki mora pripraviti program za prihodnost in začrtati smernice nadaljnjega razvoja SDZPI. Ob dejstvu, da je še vrsta odprtih vprašanj, ki gredo preko izrazito manjšinske problematike, se bosta vodstvi srečali v prihodnjih mesecih, da bi ocenili vlogo obeh sredin tudi v povezovanju obmejnega prostora oz. obeh držav in izpostavili nekaj problematik, ki so vezane tudi na načrtovane infrastrukturne in gospodarsko-razvojne načrte.

Srečanje z deželnim sindikatom CGIL na sedežu SKGZ

KROMA

ZDRUŽENJE CACIT - Tečaj o novih predpisih za priseljence

Prostovoljci spoznavajo nove zakone

Združenje CACIT spodbuja integracijo in podpira društva različnih skupnosti - Za Faghija Elmija so novi predpisi odraz ideologije, ki ustvarja preplah

Pri tržaškem združenju CACIT, v katerega je včlanjenih 14 društev raznih skupnosti priseljencev, poteka tridnevni tečaj o novih zakonskih predpisih t. i. »varnostnega paketa«, ki so ga dokončno uzakonili letos poleti. Tečaj je namenjen članom združenja in vsem prostovoljcem ter študentom, ki delajo s priselenci in se ukvarjajo z njihovimi problemi. Tečajniki spoznavajo nove predpise in spremembe, ki jih uvaja avgustovski zakon.

Tečaj, ki se je začel včeraj in se bo zaključil jutri, obiskuje 40 ljudi. »Tako veliko zanimanje nas je presenetilo, naša dvoranica v Ul. sv. Franciška je zdaj pretesna,« pravi tajnik združenja CACIT Ahmed Faghi Elmi. »Za organizacijo tečaja smo se odločili, ker uvaja zakon pomembne novosti, povzetke katerih smo brali samo v časopisih,« dodaja.

Včeraj je Walter Citti (združenje pravnih študij o priseljenih ASGI) govoril o novostih v kazenskem zakoniku, predvsem glede uvedbe kaznivega dejanja ilegalnega priseljavanja in poostrove predpisov v zvezi z izgoni. Danes bo izvedenka Paola Tessitori predavala o drugih novo-

Nader Akkad

stih (o državljanstvu, dovoljenju za bivanje ipd.), jutri pa bo sklepni poseg imel odgovorni za priseljavanje na tržaški prefekturi: Giovanni Maria Leo bo predstavil nove postopke za družinsko združevanje.

Tajnik združenja CACIT Faghi Elmi meni, da so novi predpisi odraz dolo-

čene ideologije, ki ustvarja preplah in ne rešuje glavnih problemov: »Zelo smo zaskrbljeni nad trenutnim ozračjem v državi. Napadi na muslimansko skupnost po umoru v Pordenonu in pobuda Daniele Santanchè pred milansko mošejo so slabi znaki. Tudi jaz sem musliman, moja vera pa umorov sploh ne odobrava. Pordenonski dogodek sodi v sfero osebnih in družinskih problemov, ki niso povezani z religijo.« Po njegovem bi morali zakoni spodbujati tudi integracijo, ne pa zgolj ovirati priseljencev, ki želijo postati italijanski državljani.

Predsednik CACIT Nader Akkad je pojasnil, da je cilj združenja promovirati družbeno integracijo migrantov, in sicer z vrednotenjem posameznih društev, ki jih zastopajo. Včlanjena društva so: italijansko-somaljsko kulturno društvo Sagal, italijansko-arabsko prostovoljno društvo Addiwan, društvo za italijansko-perujsko kooperacijo ACIP, rusko kulturno društvo Ruski dom, Islamski kulturni center, italijansko-iransko društvo Shahrazad, društvo kulturnih posrednikov Interethnos, senegalsko kulturno društvo ASTP, dru-

NABREŽINA

Deželni prispevek za lansko neurje

Dežela Furlanija-Juljska krajina bo prispevala 40 tisoč evrov za kritje stroškov po ujmi, ki je lani prizadela devinsko-nabrežinsko občino. Vest je posredoval javnosti deželni svetnik Piero Tononi, ki je zanjo izvedel od deželnega odbornika za civilno zaščito Riccarda Riccardija. Deželni prispevek v vrednosti 40.089,24 evra bo iz deželnega sklada za civilno zaščito in se nanaša na posledice hudega neurja, ki je povzročilo gmotno škodo 8. in 9. avgusta lani ter 7. septembra lani. Dežela FJK bo posredovala denar za kritje 25 odstotkov stroškov, ki so bili v vrednosti 160.356,94 evra. S tem denarjem namerava devinsko-nabrežinska uprava delno kriti naložbe za obnovo vrtca v Devinu, vrtca v Sesljanu in osnovne šole v Nabrežini, ki jih je neurje še najbolj prizadelo.

Ahmed Faghi Elmi

štvo Zavoda združenega sveta Mondo 2000, italijansko-albansko društvo Iliria, inštitut za kooperacijo in razvoj Italia-Moldavia, inštitut za kooperacijo med Italijo in Bosno in Hercegovino Most, italijansko-albansko društvo v podporo ženskam Camminiamo insieme in kulturno društvo La tenda della luna. (af)

POKRAJINA TRST - Včeraj podpisali protokol z zdravstvenim podjetjem za vključevanje prizadetih oseb v svet dela

Skupaj za družbeno integracijo najšibkejših

Pokrajina bo spodbujala koriščenje štipendij in tečajev za usposabljanje in ugotovila podjetja, zdravstveno podjetje pa bo monitoriralo potek usposabljanja

Pokrajinska odbornica za aktivne politike dela Adele Pino in direktor tržaškega zdravstvenega podjetja Franco Rotelli sta včeraj na sedežu tržaške pokrajine podpisala operativni protokol, katerega cilj je vključitev hendikepiranih in prizadetih oseb v svet dela oz. olajšanje usmerjanja ter srečanje ponudbe in povpraševanja po delu. Vse to z namenom, da se olajša integracija najšibkejših članov družbe.

V čem sestoji novi dogovor, ki drugače ni prvi primer sodelovanja med tema dvema ustanovama? Po eni strani se pokrajinska uprava obvezuje, da bo spodbujala vključevanje hendikepiranih in prizadetih oseb v svet dela s pomočjo koriščenja štipendij in tečajev za usposabljanje z namenom, da se pri koristnikih utrdijo poklicne sposobnosti in se jim tako omogoči službo. Pokrajinska služba za vključevanje v svet dela pa bo imela nalogo ugotoviti podjetja, ki so pripravljena zaposliti oz. vzeti na prakso prizade-

te osebe, ter vanje vključiti tečajnike in preveriti, kako delo poteka. Po drugi strani pa se službe, ki delujejo v okviru zdravstvenega podjetja in ki imajo v oskrbi prizadete osebe, obvezujejo, da bodo s pokrajinskimi uradi sodelovale tudi tako, da bodo uresničevale projekte s točno določeno ciljno publiko, pri čemer bodo monitorirale potek usposabljanja. Pri tem bo zdravstveno podjetje tudi dalo na razpolago osebje, po potrebi pa bo nudilo tudi specifično zdravstveno pomoč glede na patologijo oz. težave posameznih tečajnikov.

Omeniti je treba tudi, da je od januarja do avgusta letos tržaška pokrajina vložila 83.000 evrov v organizacijo 28 tečajev usposabljanja in 45 delovnih štipendij v korist hendikepiranih oseb. Za prizadete pa so uvedli 37 tečajev, ki se tako pridružujejo šestim, ki so jih svojčas že uvedli zahvaljujoč se pokrajinski službi za vključevanje v svet dela.

Protokol sta podpisala pokrajinska odbornica za politike dela Adele Pino in direktor zdravstvenega podjetja Franco Rotelli (na sredi)

KROMA

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu

Žekš: »Ukinitev SSG bi pomenila katastrofo!«

»A ne bi bilo prav, da bi ga Slovenija financirala, saj je del italijanske mreže gledališč«

»Ukinitev Slovenskega stalnega gledališča bi za zamejstvo pomenila katastrofo.« Tako je ocenil minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš v izjavi za Slovensko tiskovno agencijo. Minister pa je poudaril, da je SSG kot vrh kulture v zamejstvu izjemno pomembno, a ne bi bilo prav, da bi ga Slovenija financirala, saj je del italijanske mreže gledališč. V zvezi z neizpolnjevanjem obveznosti italijanskih oblasti - zlasti Občine Trst in tržaške pokrajine - je minister Žekš dodal, da je pisal predsedniku Furlanije-Juljske krajine Renzu Tondu, in sicer s prošnjo, da posreduje pri italijanskih oblasteh. Sicer na ministrstvu trenutno še čakajo na zadnje informacije iz uprave SSG, nato pa se bodo skupaj z vlado odločili o nadaljnjem ravnanju.

Slovenija ima po ministrovih besedah «kljub krizi toliko denarja, da bi lahko sofinancirala gledališče, a to ne bi bilo prav». Slovenija zaenkrat krije okrog 10 odstotkov proračuna gledališča, ki po ministrovih besedah zadostuje za kritje «manjšinskega dela».

Predsednica Združenja dramskih umetnikov Slovenije Alenka Pirjavec pa je opozorila, da približno deset igralcev ne bo moglo podpisati pogodb, ker ni zagotovil za finančna sredstva. Poudarila je, da »ne gre le za manjšinsko, pač pa slovensko vprašanje«. Pojasnila je, da v SSG delujejo tudi slovenski državljani, »razpeti med Ljubljano in Trstom«, spomnila pa je tudi na številne slovenske režiserje, scenografe in glasbenike, ki sodelujejo s SSG. »Tržaško gledališče je sestavni del slovenskega gledališkega prostora,« je poudarila, in dodala, da se za to kot predsednica Združenja dramskih umetnikov Slovenije zavzema za sistemsko ureditev položaja, saj se zgodba po njenih besedah že leta ponavlja. (STA)

Levo: minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš; desno: sezona 2008/2009, Zaljubljeni v smrt

KROMA

POBUDA CLANDESTINO DAY - V petek tudi v Trstu

V Domu kultur v Ul. Orlandini koncert proti rasističnim politikam

Ob vsedravnem dnevu protesta proti vladnemu odloku o varnosti, poimenovanem Clandestino Day, ki bo potekal v petek, prireja tržaški odbor »Noi non segnaliamo!« (»Mi ne sporočimo!«) v Domu kultur v Ul. Orlandini 38 ob 21. uri koncert proti rasističnim politikam s skupinama I RiPiDi in Etoile Filante. Pobudo so včeraj opoldne v knjigarni Feltrinelli predstavili Pierpaolo Brovedani za odbor »Noi non segnaliamo!«, Daniela Gerin za Italijansko društvo za medicino migracij in drugi pobudniki (na sliki KROMA), ki opozarjajo, da bo koncert priložnost, da se ponovno izrazi nasprotovanje uvedbi kaznivenga dejanja nezakonitega priseljevanja, ki ne bo prispevalo k upočasnitvi pojava priseljevanja in bo imelo dramatične posledice na področju pravic osebe, kar je v pravni državi nesprejemljivo. S tem želijo izraziti nasprotovanje tudi zakonskemu predlogu deželnega svetnika Severne lige Danila Narduzzija, ki po mnenju nasprotnikov hudo zastavlja ne le zakonite priseljence, ampak na splošno ljudi brez stalnega bivališča.

Kontovel: predstavitev zbornika o Julijski Benečiji

V Društveni gostilni na Kontovelu bodo jutri predstavili zbornik Venezia Giulia - La regione inventata (Julijska Benečija - izmišljena dežela) ki je izšel lani pri videmski založbi Kapparu. Publikacija se oblikuje okoli evokativne ali pozabne moči, ki jo lahko ima neko ime. Okoli geografskega imena se spletajo poglobitve in razmišljanja skupine raziskovalcev iz Trsta in Furlanije. Italijanska vzhodna meja danes sovpada z ozemljem Dežele Furlanije - Julijske Krajine, ki je v njeni kompleksnosti še vedno težko dojemljiva za miselnost in predstave povprečnega Italijana. Velika večina Italijanov ne pozna zgodovinskih razlogov današnje stvarnosti in ni niti v stanju, da bi jo geografsko umestila. Zbornik hoče ponuditi vrsto gradiv za resnično poznavanje stvarnosti »vzhodne meje«. Na predstavitvi, ki se bo začela ob 20.30, bodo sodelovali Roberta Michieli, Giuliano Zelco, Alessandra Kersevan, Piero Purini in Sandi Volk.

Ivo Petkovšek in knjiga o Karantaniji

Pod pokroviteljstvom italijanskega ministrstva za kulturne dobrine in v sodelovanju z založbo Edizioni Italo Svevo iz Trsta, vabi SKRD Jadro iz Ronk na predstavitve knjige dr. Iva Petkovška Elevazione ed insediamento del principe-voivod protosloveno in Carantania. O delu bo ob prisotnosti avtorja govorila prof. Teresa Tonchia s tržaške fakultete za politične vede. Predstavitve bo v soboto, 26. septembra 2009, ob 18. uri v knjigarni James Joyce na železniški postaji v Trstu.

Nov poveljnik železniške policije ima bogate izkušnje

Tržaški župan Roberto Dipiazza je včeraj v sinji dvorani županstva sprejel novega deželnega poveljnika železniške policije Raula Carnevaleja, ki je došel v Trst pred kratkim. Župan je gostu opisal glavne točke, okoli katerih se vijejo načrti za razvoj mesta ter mu zaželel dobro delo. 57-letni Carnevale, ki je po rodu iz Kalabrije, je v preteklosti delal tudi v kriminalistični policiji (v sekciji Interpol) in v direkciji za preiskovanje mafije v Rimu. V 80. letih je prejel priznanje po uspešni preiskavi o atentatu na papeža Janeza Pavla II., zatem se je izkazal v preiskavi, ki je privedla do prijetja skupine mafijcev v Nemčiji.

SACILE - Na deseti zborovski reviji Cori in festa v pordenonski pokrajini

Zbor Tončka Čok kar trikrat zapel

Mladi pevke in pevci lonjerskega zbora so pod vodstvom Manuela Purgerja predstavili občinstvu raznolik program slovenskih narodnih in drugih pesmi

Preteklo nedeljo je potekala v mestecu Sacile deseta revija zborov iz pordenonske pokrajine Cori in festa. Revije se je udeležilo 26 domačih in šest gostujočih zborov, med katerimi je kot predstavnik ZSKD-ja uspešno nastopil tudi zbor Tončka Čok iz Lonjerja.

Revijo prireja vsako drugo leto Zveza italijanskih zborovskih društev (USCI) iz Pordenona, ki je letos med drugim praznovala trideseto obletnico delovanja. Revija se je po več letih spet odvijala v očarljivem mestecu Sacile, ki leži ob reki Livenza in je s svojo dragoceno zgodovinsko, umetnostno in kulturno dediščino predstavljalo sugestivno ozadje celotni pobudi. Revija je potekala v celoti v enem dnevu in imela za kuliso prelepe trge, cerkve in palače mesteca Sacile. Zbori so nastopali na več kot desetih lokacijah in zborovsko petje je tako odmevalo po vseh mestnih koticih.

Zbor Tončka Čok je nastopil celo trikrat, saj je s tem prijazno priskočil na pomoč organizatorjem. Z dodatnim nastopom je namreč nadomestil enega izmed

domačih zborov, ki je le teden dni pred revijo žal odpovedal svojo udeležbo. Pod vodstvom svojega mladega dirigenta Manuela Purgerja se je lonjerski zbor predstavil občinstvu z raznolikim programom in zapel tako slovenske narodne pesmi iz naših krajev in okolice kot tudi tržaške italijanske narodne ter moderne skladbe v slovenskem, hrvaškem in angleškem jeziku.

Zvečer je bil na sporedu še zaključni koncert, na katerem so se vsi zbori še zadnjič predstavili vsak s po eno pesmijo. Zbor Tončka Čok je pred številno publiko na glavnem trgu zapel Beethovno Odo radosti in se tako poslovil od krasne pobude, kakršna je Cori in festa. Bodisi občinstvo kot organizatorji so pohvalili mlade pevce in povedali, da jim daje posebno zadovoljstvo, ko prisluhnejo kvalitetnim izvedbam mladih glasov. Lonjerskemu zboru bo to gotovo v spodbudo za nadaljnje delovanje. Pohvala gre tudi prirediteljem, saj je organizacija s takim številom nastopajočih in tolikšnimi različnimi prizorišči gotovo vse prej kot preprosta. (dk)

Lonjerski zbor Tončka Čok v Sacileju

ZGODOVINA - Zanimiva predavanja Od danes do petka »zgodovinska gradbišča«

Italijansko društvo za preučevanje sodobne zgodovine (SISSC) odpira danes v Trstu peto državno srečanje o sodobni zgodovini - Cantieri di storia 2009. Do petka bo o najrazličnejših zgodovinskih temah spregovorilo okrog 250 predavateljev, v prvi vrsti zgodovinarjev in raziskovalcev. V sklopu res zanimivega sporeda, ki je v celoti dostopen na spletni strani www.sisco.it, je tudi nekaj tako imenovanih izrednih seminarjev, ki so odprti širši publiki. Tako bodo danes ob 18. uri v Muzeju Sartorio (Largo Papa Giovanni XXIII) govorili o poučevanju sodobne zgodovine na obmejnih območjih. O zgodovinopisnih težavah in didaktičnih perspektivah se bodo pogovarjali

Franco Cecotti, Marta Ivašič, Alessandra Russo, Fulvio Salimbeni, Roberto Spazzali in Anna Maria Vinci. Med jutrišnjimi dogodki velja omeniti predavanje - lectio magistralis, ki ga bo na Pomorski postaji predstavil Gilberto Corbellini z rimske univerze La Sapienza; osrednja tema bo imunologija in njeni kulturni ter družbeni vplivi. V petek (od 9. dalje) bo v Narodnem domu vzporedno potekalo kar osem seminarjev. Tistega o fojbah bo koordiniral Gorazd Bajc z Univerze na Primorskem: o tržaških, istrskih in slovenskih breznihi bodo razpravljali Darko Dukovski, Jože Pirjevec, Nevenka Troha in Roberto Spazzali.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 23. septembra 2009
SLAVOJKO

Sonce vzide ob 6.53 in zatone ob 19.01 - Dolžina dneva 12.08 - Luna vzide ob 12.30 in zatone ob 21.03

Jutri, ČETRTEK, 24. septembra 2009
NADA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 27,5 stopinje C, zračni tlak 1023,4 mb raste, veter 20 km na uro severovzhodnik, vlaga 40-odstotna, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 22,9 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 26. septembra 2009
Lekarne odprte
tudi od 13. do 16. ure

Korzo Italia 14 - 040/631661, Oširek Vardabasso 1 - 040/766643, Žavljje - Ul. Flavia 39/C - 040/232253. Božje polje - 040/225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Korzo Italia 14, Oširek Vardabasso 1, Ul. Rossetti 4, Žavljje - Ul. Flavia 39/C. Božje polje 1 - 040/225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Rossetti 4 - 040/3475502.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »L'era glaciale 3 - L'alba dei dinosauri 3D«.

ARISTON 17.00, 18.45, 20.30 »Il Cosmonauta«; 22.00 »Videocracy - Basta apparire« (Benetke - Festival kina 2009).

CINECITY - 15.50, 18.00, 20.10, 22.20 »Pelham 1-2-3: Ostaggi in metropolitana«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »Basta che funzionì«; 15.55, 18.00, 20.05, 22.10 »The Informant!«; 15.50, 18.00, 20.10, 22.20 »G.I. Joe - La nascita dei cobra«; 18.50 »Il grande sogno«; 18.05, 22.15 »Drag me to hell«; 15.50, 20.00 »Segnali dal futuro«; 21.30 »Ricatto d'amore«; 16.00, 17.00, 18.00, 20.10, 22.00 »L'era glaciale 3 - L'alba dei dinosauri 3D«.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE vabi na izlet v Kumrovec, Podsredo in Olimje v nedeljo, 4. oktobra. Odhod predviden iz Milj (avtobusna postaja) ob 6. uri, iz Korošcev ob 6.15, iz Žavelj ob 6.30, vrnitev v Milje pa okoli 21. ure. Cena 45,00 evrov vključuje avtobus, vodiča, vodene obiske, vstopnine, kosilo s pijačo. Za informacije in vpisnine je na razpolago gospa Vesna, tel. št. 040-271862 (ura kosila). Potrditi udeležbo najkasneje do nedelje, 27. septembra. Obvezna osebna izkaznica.

IZLET NA KOROŠKO - Župnija Sv. Križ pri Trstu prireja izlet na Koroško v nedeljo, 27. septembra. Obiskali bomo svetišče pri Gospe Sveti (kjer bo tudi sv. maša), Gosposv. Polje in Bilčovs (kjer bo kosilo). Za informacije in vpisovanje: župnijski urad v Križu, tel. št.: 040-220332 v popoldanskih oz. večernih urah (tel. tajnica).

IZLET SPDT NA CUAR - SPDT vabi v nedeljo, 27. septembra, na goro Cuar (1476m) in na ogled jezera Cornino. Z osebnimi avtomobili, na razpolago bo tudi društveni kombi, se bodo udeleženci podali do sedla Quel di Forchia (884m) in od tod povzpeli na vrh gore Cuar. Predviden je 4 urni pohod. Odhod s trga v Sesljanu ob 8. uri. Izlet vodi Marinka Pertot. Za rezervacijo v kombiju pokličite na tel. 040-220155 (Livio) ali 040-2176855 (Vojka).

KONZORCIJ TRŽAŠKIH ČEBELARJEV organizira v soboto, 3. oktobra, poučen izlet na sejem »Attrezzi e miele« v Lazise. Cena na osebo 10,00 evrov. Izleta se lahko udeležijo tudi kdor ni čebelar. Za informacije poklicati na tel. št. 040-2158246 (Settimi), ali 040-211790 (Hussu).

DOLINSKA SEKCIJA SLOVENSKE SKUPNOSTI vabi na svoj tradicionalni jesenski izlet v nedeljo, 4. oktobra. Obiskali bomo samostan Stična na Dolenjskem, kjer bo v bližini kosilo, ter Valvazorjev grad Bogenšperk pri Litiji. Za informacije in vpisnine na tel. št.: 040-228274 Rado in 040-228924 Sergio, ob uri kosila.

ŠOLSKE SESTRE DE NOTREDAME organizirajo v ponedeljek, 5. oktobra, romanje na Brezje in v Ljubno k »Mariji udarjeni«. Sledijo sama presenečanja. Odhod avtobusa iz trga Oberdan ob 6.45, iz Sesljana ob 7.00, iz Sv. Križa ob 7.05, s Proseka ob 7.10, z Občin ob 7.20. Za vpis in informacije pokličite na tel. št.: 040-220693 oz. 347-9322123.

Prireditve

RADIJSKI ODER obvešča, da se bo 12. Gledališki vrtljak ponovno zavrtel v nedeljo, 27. septembra. Na sporedu bo igra Mala morska deklica v izvedbi Male gledališke šole Matějke Peterlin iz Trsta. Prva predstava ob 16. uri (red sonček) in druga ob 17.30 (red zvezda). V dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27.

BAMBIŇEVA GALERIJA: fotografska razstava Petra Cvelbarja »Brezmejni študijski dnevi - Tri desetletja izrazov Drage«. V sodelovanju s Skladom Mitja Čuk, DSI iz Trsta in s prispevkom Pokrajine Trst. Ogled do 28. septembra, PO-PE 10.00-12.00 in 17.00-19.00, Općine, Proseška ul. 131, tel. 040-212289.

KRUT, vabi v torek, 29. septembra ob 17. uri na predavanje »Negujmo spomin tudi v zrelih letih«. Predavala bo prof. Vali G. Tretnjak, spec. klin. psihologije in nevropsihologije. Žaželjna prijava, prednost imajo člani! Informacije na sedežu, v ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072.

V NARODNEM DOMU bo do 9. oktobra pod naslovom »Zvoki kamna« razstavljali kiparska dela Pavel Hrovatin. Urnik od ponedeljka do petka: 17.30-19.30, ob sobotah in nedeljah zaprto. Ogled razstave v jutranjih urah je možen po dogovoru: tel. št. 349-1281225.

SKD BARKOVLJE, ulica Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete vabi v četrtek, 1. oktobra, ob 20.30 na otvoritev razstave Magde Starec Tavčar: »Smeri«. Predstavitev Filip Fischer. Glasbena kulisa brata Suppani: kitara in violina. Urnik raz-

ZKB

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

vabi cenjene člane in stranke
**na otvoritev novih prostorov
PODRUŽNICE PRI DOMJU na št.289/a**

v petek, 25.9.2009 ob 18. uri

Vljudno vabljeni!

stave: od ponedeljka do petka 17.00-19.00, v soboto in nedeljo 10.30-12.30. Konec razstave nedelja, 18. oktobra.

Poslovni oglasi

PRODAM HIŠO z vrtom v Repniču.
Tel.: 335-6948813

Mali oglasi

DEKLE IŠČE ZAPOSILITEV kot varuška, eventuelno tudi pomaga pri pisanju nalog. Tel. 340-276275.

IŠČEM KNJIGO »Pregled slovenskega slovstva« - Kos. Tel. 338-4679712.

KUPIM majhno kromatično harmoniko converter z baritonskimi basi c sistem. Tel. št. 040-4528403 v večernih urah.

KUPIM seno za stelje, lahko je tudi staro. Tel. 348-3077185.

LJUBITELJEM ŽIVALI podarim en mesec stare mucke. Tel. 349-8064217.

POD RICMANJMI prodam parcelo 1900 kv. m. primerno za oljčni nasad. Tel. 040-214412.

POKONČNI KLAVIR (pianino), znamenite hoffman&kuhne drezden v odličnem stanju prodam. Tel. 335-337135.

PRODAJAM belo grozdje - Vitovska. Tel. 347-4729314.

PRODAJAMO DRVA za kurjavo. Tel. 335-5254551 ali 335-6373295.

PRODAM dve profesionalni električni žagi - Invincibile combinata 2000 (40 cm) in Taurinia PC (sega nastro). Tel. št. 040-226383 (ob uri kosila).

PRODAM stanovanje v Sežani in hišo z vrtom in dvoriščem v Šembijah pri Ilirski Bistrici, ima gospodarsko poslopje in parcele po želji. Cena po dogovoru. Tel. št.: 00386(0)41-345277.

PRODAM Škodo Felicio 1.6 (MP) GLX, prevoženih 177.000 km, v dobrem stanju za 200,00 evrov. Nove gume in prtljažnik, tel. št. 328-3635626.

PRODAM ženske jahalne škornje, rabljene dvakrat, znamke goretex, št. 39, temno-rjave barve. Zanimiva cena po dogovoru. Tel. 040-228074 v uri obredih.

PRODAM belo in črno grozdje; tel. 331-4331079.

REFOŠK IZ MAREZIG - prodamo kvalitetno grozdje. Za informacije Mario (349-6181288).

SIMPATIČNE MUCKE podarimo ljubitelju živali. Tel. št.040 - 213701.

URADNICA z 20-letno delovno izkušnjo išče zaposlitev. Poklicati na 366-1457598.

V NABREŽINI prodam tri-sobno stanovanje, 106 kv. m., kuhinja z malo teraso, salon z balkonom, kopalnica, shramba, podstrešje, garaža, zunanje ograjeno parkirišče in 120 m vrta. Tel. 333-6935024.

V NAJEM dajem stanovanje v bližini univerze v Trstu za dva nebijajoča študenta. Tel. 320-0407093.

ZA POLOVIČNO CENO prodam par ur rabljen mlin iz inoxa za mletje jabolk. Tel. št. 040-201056.

Osmice

V SAMATORCI sta odprla osmico Mario in Ondina Gruđen. Tel. 040-229449. Vabljeni!

Prispevki

Popravek: V spomin na dragega kolega Igorja Luxe darujejo službenke in uslužbenci Zdrružne kraške banke 1.820,00 evrov za A.I.L. - Hematološke klinike v Vidmu.

V spomin na mamino sestrično Marijo Milič iz Saleža darujejo Marica, Olga in Nadja 50,00 evrov za zgoniško cerkev.

V spomin na dragega Igorja Luxo darujejo Maja, Neda in Viviana 150,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na strica Romanota iz Lonjerja daruje Slavica 30,00 evrov za MPZ Tončka Čok iz Lonjerja.

V spomin na strica Romanota iz Lonjerja daruje Meri z družino 50,00 evrov za MPZ Tončka Čok iz Lonjerja.

V spomin na Maria Sosiča daruje družina 50,00 evrov za popravilo škode na dvorišču Prosvetnega doma na Općinah.

Ljubica Berce daruje 20,00 evrov za popravilo škode na dvorišču Prosvetnega doma na Općinah.

V spomin na Paolota Paolija daruje družine Birska, Margon, Škerl, Tomsič in Vignini 50,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

Ob krstu Kristiana Canteja darujejo starši 100,00 evrov za repentabrsko cerkev.

V spomin na Ivanko Škabar in Angelo Ravbar-Milič daruje Marija Škabar (Bane 3) 20,00 evrov za repentabrsko cerkev.

Namesto cvetja na grob Angele Milič daruje Olga Mouličeva (Repen 48) 20,00 evrov za repentabrsko cerkev.

V spomin na Milana Guština daruje žena Ivanka (Repen 88) 20,00 evrov za MePZ Repentabor.

Loterija 22. septembra 2009

Bari	9	74	85	42	47
Cagliari	51	28	69	83	76
Firence	8	33	79	70	13
Genova	57	30	31	44	60
Milan	35	77	21	55	10
Neapelj	3	19	49	60	30
Palermo	82	88	14	85	63
Rim	16	75	78	56	71
Turin	60	15	37	90	48
Benetke	17	73	44	19	83
Nazionale	83	60	19	69	4

Super Enalotto št. 114

17	40	50	73	74	82	jolly 19
Nagradni sklad						5.055.502,68 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						59.549.396,18 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						— €
18 dobitnikov s 5 točkami						42.129,19 €
2.148 dobitnikov s 4 točkami						353,03 €
78.424 dobitnikov s 3 točkami						19,33 €

Superstar

28

Brez dobitnika s 6 točkami	— €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	— €
Brez dobitnika s 5 točkami	— €
11 dobitnikov s 4 točkami	35.303,00 €
321 dobitnikov s 3 točkami	1.933,00 €
5.666 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
37.804 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
88.494 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Čestitke

DANICA! Naj iskra žari ti vedno v očeh, zunaj blo sonce ali pa sneg, naj glas ti med nami še dolgo zveni, saj veš, da imamo radi te mi! Vse najboljše za tvoj 60. rojstni dan ti želi žlahta s Padrič in z Velikega dola.

Draga NONA DANICA! En poljub na vsako stran, prejmi za rojstni dan, srce moje pa ti želi, še veliko dni! Tvoja Katrin.

Jamlje, 20.9.2009. Čeprav kasneje ampak iz vsega srca želimo trojčkom Semolič: MATEJI, MARTINI in IVANU za 18. rojstni dan mnogo zdravja, veselja, sreče in poštenosti v življenju. Tisti dan smo vsi z vami ob glasbi harmonik prepevali in plesali na našem prelepem dvorišču. Imamo vas zelo radi, ostanite zmeraj tako pridni in ponosni! To vam želi družina Fabjan.

Obvestila

PILATES - SKD IGO GRUDEN obvešča, da se je že pričela redna vadba. Potekala bo s sledečim urnikom: ob torkih uvajalni tečaj od 18. do 19. ure, prva skupina od 19. do 20., druga skupina od 20. do 21. ure; ob petkih prva skupina od 19. do 20. ure ter druga skupina od 20. do 21. ure. Možnost jutranje vadbe tudi ob ponedeljkih, od 9.30 do 10.30 ter ob sredah, od 9. do 10. ure. Vpisovanje se še nadaljuje, za vse informacije pa pokličite na tel. št.: 040-200620 ali na 349-6483822 (Mileva).

GODBENO DRUŠTVO VIKTOR PARMA iz Trebč vabi na informativno srečanje pred novo sezono pouka na glasbeni šoli v sredo, 23. septembra, ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebčah.

OBČINA DOLINA obvešča, da bo občinska knjižnica v Boljuncu zaprta dve sredi zapored in sicer danes, 23. in 30. septembra. S 7. oktobrom bo ponovno odprta vsako sredo od 15. do 17. ure.

OPZ IN MLPS VESELA POMLAD pričenjata pevsko leto in vabita nove pevce, da se jim pridružijo. Prva pevka vaja bo v četrtek, 24. septembra, ob 17. uri za nižješolke in ob 18. uri za višješolke, v petek, 25. septembra, ob 16.30 za osnovnošolce. Starši so vabljeni na informativni sestanek, ki bo danes, 23. septembra, ob 20. uri v Finžgarjevem domu na Opčinah.

PLES, gib, sprostitvev, masaža za mlade od 14. do 25. leta starosti. Spoznavaj svoje telo in ustvarjalnost v prijetni družbi v gibalno-plesnem krožku SKK in MoSP. Tedenska srečanja bo vodila Raffaella Petronio. Uvodni sestanek bo danes, 23. septembra, ob 15.30 v ul. Donizzetti 3, prvo nadstropje. Info: 339-7046331.

RAJONSKI SVET ZA VZHODNI KRAS vabi na ciklus sestankov o novem urbanističnem načrtu. Prva dva bosta na sporedu danes, 23. septembra, ob 20.30 v kulturnem domu pri Banih ter v četrtek, 24. septembra, ob 20.30 v prostorih Gozdne zadruge na Padričah (cesta za Gropado). Datum in kraj sestankov za ostale vasi vzhodnega Krasa bo sporočen naknadno.

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE vabi vse osnovnošolce na tečaj sodobnega plesa z Raffaello Petronio. Informativno srečanje bo danes, 23. septembra, ob 16.30 v društvenih prostorih na štadionu 1.maj.

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE v Trstu Predstavitev programa za leto 2009-2010. Ravnatelj in tajništvo Univerze za tretje življenjsko obdobje »Danilo Dobrina« iz Trsta sporočata, da bodo predstavitev programov za akademsko leto 2009-2010 na raznih podružnicah univerze v sledečih terminih in sicer: danes, 23. septembra ob 16. uri v »Kamnarski hiši« v Nabrežini, Nabrežina 158, četrtek, 24. septembra, ob 16. uri v dvorani Millo na trgu Republike v Miljah.

KRUT, obvešča, da bo tečaj o inkontinenci v četrtek, 24. septembra in četrtek, 1. oktobra, ob 16. uri. Tečaj je rezerviran že prijavljenim članom Kruta. Informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072.

BALETNO DRUŠTVO Sežana vabi vse mlade in manj mlade, željne gibanja, zdravja, plesa in nastopov, k vpisu baleta (od 5 let dalje), jazz baleta (od 11 let), baleta za odrasle (brez omejitve let). Vpis poteka od ponedeljka do petka med 15. in 17. uro v garderobi Ko-

sovelovega doma (službeni vhod) v Sežani. Info: 041/784754, 041/524-310. **BEER & MUSIC** mednarodni praznik piva in glasbe pod velikim šotorom v Trebčah športno igrišče. V petek, 25. septembra, Fifti & More, Ana Pupe-dan. Sobota, 26. septembra, 3 Prašički, Siddharta, Dj Riky. Nedelja, 27. septembra, Salzburg Quintett. Odprtje kioskov ob 18. uri. Jedi na žaru in več vrst piva. Vabljeni! Zabava zagotovljena! Org. Ašd Primorec in Acem Zamejski. Informacije na myspace.com/beermusictrebiciano.

DEKLIŠKI ZBOR KRAŠKI SLAVČEK iz Nabrežine je začel novo sezono. Vaje bodo dvakrat tedensko, ob sredah in petkih (ali sobotah). Informacije Eva Pozzecco, tel. št.: 333-1435318.

DRUŠTVI ROJANSKI KRPA IN ROJANSKI MARIJIN DOM prirejata v petek, 25. septembra, večer »Rojanski Krpan v deželi Zlatoroga«, na katerem bosta Maksi Kralj in Peter Verč s fotografijami Denisa Doljaka prikazala tri gorske ture okrog Bohinjskega jezera (Triglav, Triglavska jezera, Pršivec, Bogatin, Krn, Vogel, Črna prst). Večer bo v rojanskem Marijinem domu, začetek ob 20. uri.

KINAE SYS VADBA - Predstavitev gibalne terapije bo 25. septembra ob 18. uri v Kulturnem domu Igo Gruden v Nabrežini. Vstop prost. Info: 0038640-285930 (Mateja Šajna). Vabljeni!

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin, Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga »L'Albero Azzurro« obveščajo, da bo brezplačna ludoteka delovala v Igralnem kotičku »Palček« v Naselju Sv. Mavra tudi v septembru ob sredah in petkih popoldne od 16. do 18. ure. Ludoteka je namenjena otrokom od 1 do 6 let starosti. Delavnice predvidene v naslednjih tednih so: 25. septembra: »Smešne pripovedke smešnih živalic«, »Karleto neubrani peteliček«; danes, 23. in 30. septembra: »Spilo radovedni krokodilček«, »Furieto simpatični prašiček«.

Za informacije se lahko obrnete do Igralnega kotička Palček na tel. št. 040-299099 od ponedeljka do sobote od 8. do 13. ure.

ODBORNIŠTVO ZA SOCIALNO SKRBSTVO občine Dolina obvešča, da bo v petek, 25. septembra, na Županstvu Občine Dolina - dvorana občinskega sveta, z urnikom od 8.00 do 12.30, potekala pobuda »Dan srca« v sodelovanju z združenjem »Cuore amico« iz Milj. Ob tej priliki daje občina Dolina na razpolago dva brezplačna krvna izvida na osebo, za skupnih 200 izvidov.

SKD SLAVEC Ricmanje - Log vabi na ogled gledališke predstave »Krcmarica« v priredbi Petra Turrinija, režiji Borisa Kobala in izvedbi tečajnikov 3.letnika gledališke šole Studio Art v petek, 25. septembra, ob 20.30 v prireditveni dvorani Babne hiše v Ricmanjih.

ZVEZA SLOVENSКИH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bo v petek, 25. septembra, tržaški urad zaprt.

ZVEZA SLOVENSКИH KULTURNIH DRUŠTEV pod pokroviteljstvom Slovenske kulturno-gospodarske zveze prireja Slovensko deželno knjižno izložbo v petek, 25. septembra, v KB centru v Gorici (Korzo Verdi 51) z naslednjim sporedom: od 15. do 19. ure knjižna izložba, ob 17. uri otvoritev, ob 18. uri debatna kavarna, ob 19.30 koncert skupine BK evolution. V primeru slabega vremena prireditve odpade.

ANGLEŠČINA PRI SKD IGO GRUDEN, začetni in nadaljevalni tečaj, enkrat tedensko, 28 lekcij (42 ur), uč. Kerrie Connor, cena 155,00 evrov, vpisovanje do sobote, 26. septembra, v občinski knjižnici in v kavarni Gruden v Nabrežini.

ANTROPOZOFSKO DRUŠTVO vabi v soboto, 26. septembra, ob 20. uri na srečanje v KD Ivan Grbec, Škedenjska ulica 124 v Trstu. Profesor Elsa Zibai bo predavala na temo: »Mladi med občutkom praznine in iskanjem smisla« - možne poti in rešitve. Vstop prost. **JUS TREBČE** obvešča vaščane, da sprejema prošnje za nabiranje suhljadi na jursarskih površinah KO Trebče v sezoni 2009/10 v soboto, 26. septembra, od 17.00 do 19.00 in v nedeljo 27. septembra, od 10.00 do 12.00 v Ljudskem domu v Trebčah.

O.N.A.V - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina organizira v soboto, 26. septembra, v popoldanskih urah voden obisk kleti Bulfon. Poskrbljeno bo za avtobusni prevoz. Za

informacije in prijave: spletna stran www.onav.it; elektronska pošta: trieste@onav.it ali na tel. št.: 333-4219540 (Luciano) ali 340-6294863 (Elio).

SLOVENŠČINA PRI SKD IGO GRUDEN, začetni in nadaljevalni tečaj, enkrat tedensko, 28 lekcij (42 ur), uč. Aurora Gabrovce, cena 155,00 evrov, vpisovanje do sobote, 26. septembra, v občinski knjižnici in v kavarni Gruden v Nabrežini.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ obvešča, da bo v soboto, 26. septembra, ob 8. uri odhod avtobusa za nastop na proslavi v Kranju.

V OKVIRU EVROPSKIH DNI, pod pokroviteljstvom italijanskega ministrstva za kulturne dobrine in v sodelovanju z založbo Edizioni Italo Svevo iz Trsta, SKRD Jadro iz Ronk vabi na predstavitev knjige dr. Iva Petkovska »Elevazione ed insediamento del principe-Vojvod protosloveno in Carantania«. O delu bo ob prisotnosti avtorja govorila prof. Teresa Tonchia iz tržaške fakultete za politične vede. Predstavitev bo v soboto, 26. septembra, ob 18. uri v knjigarni James Joyce na železniški postaji v Trstu.

VABILO NA SLOMSKOVO SLAVJE, ki bo v soboto, 26. septembra, v Mariboru, ob 10.letnici proglasitve Slomska za blaženega in 150.letnici škofijskega sedeža. Udeleženci iz Trsta stopijo na avtobus na trgu Oberdan. Vpisi pri župniku Jožetu Merkuži - Zgonik, tel. št. 040-229166.

AŠD CHERDANCE MILLENIUM sporoča, da so se začeli treningi za vse starostne skupine po sledečih urnikih: 1. skupina - Palčki (4-7 let) ob ponedeljkih od 16.30 do 17.30 in ob petkih od 17.30 do 18.30 na Opčinah; 2. skupina - Zajčki (8-14 let) ob ponedeljkih in petkih od 17.30 do 19.00 na Opčinah; 3. skupina - Škratci (od 15 let dalje) ob ponedeljkih od 19.00 do 21.00, ob sredah od 18.30 do 21.00 na Opčinah in ob petkih od 19.30 do 21.00 pri Banih. Info na tel.št. 349-7597763 Nastja.

KRUT obvešča, da razpolaga še tri mesta za skupinsko bivanje v Terme Strunjan od 4. do 14. oktobra, z vključenim paketom za zdravje in dobro počutje. Informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8/B - tel. 040-360072.

PLAVALNI KLUB BOR organizira ob sobotah popoldne tečaj prilaganja na vodo v bazenu pri Danevu na Opčinah za otroke 2. in 3. letnika vrtca ter 1. razreda osnovne šole. Začetek vadbe bo 1. oktobra. Informacije in prijave po telefonu na št. 040-51377 vsak delavnik od 14. do 17. ure ali osebno na stadionu 1. maja.

PLAVALNI KLUB BOR organizira v bazenu na Alturi plavalne tečaje in tečaj prilaganja na vodo za otroke od 4. leta dalje. Začetek vadbe bo 1. oktobra. Informacije in prijave po telefonu na št. 040-51377 vsak delavnik od 14. do 17. ure ali osebno na stadionu 1. maja.

RADIJSKI ODER sporoča, da se vpisujejo abonmaji za 12. Gledališki vrtiljak na sedežu Slovenske prosvete, Ul. Donizzetti 3, od ponedeljka do petka od 9. do 17. ure, na telefonski številki 040-370846. Prva predstava bo na sporedu v nedeljo, 27. septembra.

DEŽELNI SKLAD ZA SLOVENSKO JEZIKOVNO MANJŠINO Rok za predložitev prošenj za črpanje sredstev iz Deželnega sklada za slovensko manjšino zapade letos dne 28. septembra. Vse potrebne informacije so objavljene na spletni strani Dežele FJK (www.regione.fvg.it) pod geslom »in evidenza (v ospredju)«.

YOGA - SKD IGO GRUDEN: telovadba za dobro počutje, ki jo vodi Divna Slavec, se prične v ponedeljek, 28. septembra, po naslednjem urniku: pon-sreda od 18.30 do 20. ure, torek in četrtek od 9. do 10.30 in od 10.30 do 12. ure, sreda od 10.30 do 12. ure. Za vpis in informacije: 040-299632 ali 339-5281729 (Vera).

VADBA JOGE, ki se že desetletje uspešno odvija v prostorih ŠKC v Lonjerju, se bo pričela v torek, 29. septembra, ob 19. uri. Potrditve in nove prijave na tel.št. 333-5062494.

ENGLISH FOR EVERYONE: angleški jezik za vse starostne stopnje in različne stopnje predznanja. Možnost srečanj na temo. Konverzacija. Priprava na izpite. Kratki tečaji ob koncih tedna. Tečaji za šole po dogovoru. Informacije in predvpisi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00. Predstavitev: 30.septembra, ob 15.uri os-

novnošolci, 16.uri srednješolci, 17.uri višješolci ter 18.uri odrasli.

ESPANOL PARA EXTRANJEROS: tečaji španskega jezika za vse stopnje, za otroke in odrasle. Priprava na izpite. Informacije in predvpisi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00. Predstavitev: 29. septembra ob 18.uri.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK prireja glasbene tečaje za pihala, trobila in tolkala. Vpisovanje in informacije vsaki torek in petek od 20.30 dalje v Soščevi hiši na Proseku oz. na tel. št. 349-4103131, e-mail: gdp1904@libero.it.

KRUT, obvešča vse, ki so pri Krutu opravili tečaj 1. in 2. stopnje, pa tudi Master Reiki, da se bodo začela, 30. septembra ob 17. uri v društvenih prostorih, srečanja za izmenjavo tehnike Reiki. Prosimo potrditi prisotnost na tel. št. 040-360072.

MLADINSKA GLASBENA SKUPINA VIGRED vabi v svoje vrste muzikante stare od 9. do 16. leta, vaje ob torkih, v Štalci v Šempolaju, ob 19.15.

MOJA SLOVENŠČINA: tečaji slovenščine za Slovence in Neslovence, za otroke in odrasle. Tečaji za izpopolnjevanje materinščine. Kratki tečaji ob koncih tedna. Informacije in predvpisi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00. Predstavitev: 1. oktobra ob 18. uri Slovenci, 19. uri tujci.

NEMŠČINA ZA VSAKOGAR: v sodelovanju s priznano šolo za nemščino. Skupinski in individualni pouk. Priprava na izpite. Možnost certifikatov. Informacije in predvpisi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00.

PIHALNI ORKESTER BREG in Glasbena Matica prirejata glasbene tečaje za pihala, trobila in tolkala. Za informacije vsak četrtek od 20.30 dalje na sedežu godbe ali na tel. št.: 338-6439938.

PLEASE, PLAY WITH ME: z igro v angleški jezik, tečaji v sodelovanju z otroškimi vrtni. Informacije in predvpisi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00.

SEČNJA 2009/2010: Jus Opčine obvešča, da je v teku sprejemanje prošenj za sečnjo vsak torek na upravnem sedežu jusa Opčine v Proseški ulici št. 71, od 18.30 do 19.30, do najkasneje do 30. septembra.

AŠD ZARJA obvešča, da se bo v četrtek, 1. oktobra, ob 20. uri pričela ženska telovadba v športnem centru v Bazovici. Za informacije in prijave pokličite na tel. št. 339-2447832.

AŠZ SLOGA obvešča, da bo tečaj motorike pod vodstvom prof. Drasiča potekal ob torkih in četrtnih od 16.00 do 17.00 v telovadnici srednje šole na Opčinah. Tečaj bo začel 1. oktobra.

AŠZ SLOGA obvešča, da bodo potekali treningi odbojke za začetnice in začetnike (letniki '98, '99, '00) ob ponedeljkih in četrtnih od 16.30 do 18.00 v občinski telovadnici v Repnu. Tečaj bo začel 1. oktobra.

KLEKLJARSKA SEKCIJA KD LIPA iz Bazovice vabi vse svoje stare in nove klekljarice na sestanek v četrtek, 1. oktobra, ob 19. uri v prostorih bazovskega doma.

KRUT ob priliki Festivala za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani in nastopa MPZ Fran Venturini prireja za svoje člane avtobusni prevoz dne 1. oktobra. Do zasedbe mest! Za podrobnejše podatke in vpisovanje tel. 040-360072 - Krut, ul. Cicerone 8/B, Trst. **TELOVADBA ZA ODRASLE**, ki jo prireja KK Adria v ŠKC v Lonjerju se bo pričela v četrtek, 1. oktobra ob 20. uri. Potrditve in nove prijave na tel. št. 040 - 910339.

TAI CHI CHUAN: vežbanje v starodavni in cenjeni veščini z vajami za telo in dušo: sprostitvev mišic, povečana gibčnost in boljša koordinacija ter pomirjujoče počutje. Dopoldne ali zvečer, po dogovoru. Informacije in predvpisi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00. Prvo srečanje 2. oktobra, ob 19.00 začetni tečaj, 20.30 nadaljevani tečaj.

AŠZ BOR - ŠPORTNA ŠOLA TRST organizira telovadbo za najmlajše od 1. do 6. leta starosti. Začetek telovadbe bo v soboto, 3. oktobra, ob 9.30 za otroke od 1. do 3. leta starosti in ob 10.30 za otroke od 3. do 6. leta. Informacije na sedežu v popoldanskih urah. Tel. št.: 040-51377.

EX PEVCI MLADINSKEGA IN DEKLIŠKEGA PEVSKEGA ZBORA Glasbene Maticе vljudno vabljeni na srečanje,

ki bo v soboto, 3. oktobra, v osmici pri Marti Žigon v Zgoniku. Za dodatne info: Helena 340-1434351 ali Nada 339-3693792.

PLESNA SKUPINA VIGRED vabi v svoje vrste otroke, ki obiskujejo osnovno šolo in nižjo srednjo. Enournna vadba, bo vsak četrtek, od 16. do 17. ure, v Štalci v Šempolaju. Mentorica Jelka Bogatec.

V BARKOVLJAH bo v nedeljo, 4. oktobra, tradicionalna procesija Rožnovenske matere božje po maši od 8. ure. Vila se bo ob morju v spremstvu godbe iz Proseka. Vljudno vabimo noše.

S.K.D. SLAVKO ŠKAMPERLE vabi vse srednješolce in višješolce na tečaj hip-hop z Jelko Bogatec. Prvo srečanje bo v ponedeljek, 5.oktobra, ob 14.30 v društvenih prostorih na štadionu 1.maj. Za pojasnila poklicati na tel. 349-7338101.

AŠD SHINKAI KLUB obvešča, da se bodo redni treningi začeli 6. oktobra ob 16. uri (otroci) oz. 7. oktobra ob 19. uri (odrasli). Za informacije tel. št. 347 - 4033343.

KRUT obvešča člane, da se bo v torek, 6. oktobra, začela telovadba za hrbtenico, pa tudi za elastičnost telesa. Vadba bo potekala ob torkih in četrtnih v jutranjih in popoldanskih urah. Potrditve, nove prijave in informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072.

KRUT začenja v sredo, 7. oktobra, jesenski ciklus tradicionalne skupinske vadbe v termalnem bazenu v Strunjanu in v Gračeju. Informacije in vpisovanje na sedežu krožka, ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB L. Košir vabi svoje člane na redno sejo, ki bo v sredo, 7. oktobra, ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani v ul. Sv. Frančiška 20. **KRUT**, obvešča, da bo začel nadaljevalni tečaj Arteterapije v četrtek, 8. oktobra, po 16. uri. Na osnovi zanimanja planiramo, da bo začetni tečaj potekal od 19. novembra. Podrobnejše informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072.

KRUT, za drugačen pristop do telesa, dihanja in uma, vabi na vadbo joge. Lekcije bodo potekale ob četrtnih, od 19.30 do 21.00, z začetkom 8. oktobra. Informacije in nove prijave na sedežu krožka, ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072.

KRUT, obvešča, da bo 9. oktobra začel ciklus lekcij Psihomotorike. Predvidenih je 5 lekcij, ob četrtnih, od 16.00 do 17.30, z začetkom 9. oktobra. Vse informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072.

BESEDNI RINGARJA Študijski center Melanie Klein prireja tečaj slovenščine za italijanske otroke, ki obiskujejo slovenske šole in vrtce. Informativni sestanek bo v soboto, 10. oktobra, ob 18. uri na društvenem sedežu, v ul. Cicerone 8. Toplo vabljeni!

JUS NABREŽINA obvešča člane, da bo izdajala članom dovoljenje za sečnjo in nabiranje suhih drv in čersakov v gozdovih jursarske imovine. Člani lahko dvignejo obrazec prošnje ob ponedeljkih in sredah od 16.00 do 17.30 ure v stavbi Nabrežina Kamnolomi, 12 (Centro Servizi) prvo nadstropje.

KRUT, obvešča, da je zdravniška posvetovalnica na razpolago članom vsak torek od 16. ure dalje. Zazželjena je predhodna prijava na sedežu krožka, ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072.

PILATES - Skupina 35-55 pri SKD France Prešeren sporoča, da potekata vadba Pilatesa in telovadba za zdravo hrbtenico ob torkih in petkih, od 19. do 20. ure Pilates, od 20. do 21. ure telovadba, v telovadnici srednje šole S. Gregorčič v Dolini.

KRUT, obvešča, da bo začetni tečaj Floriterapije v četrtek, 4. novembra, od 16.00 do 17.30. Prijave in podrobnejše informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072.

OBČINA REPENTABOR sporoča, da je tržaška pokrajina odobrila razpis za predstavitev prošenj za dodelitev prispevka k znižanju cene goriva za stanovanjsko gretje na goratih področjih za leto 2007 in/ali 2008. Bivajoči v Občini Repentabor, ki izpolnjujejo pogoje predvidene v razpisu, lahko predstavijo prošnjo na posebnem obrazcu razpoložljivem v občinskem tajništvu. Rok za predstavitev prošenj na tržaško pokrajino zapade 30. novembra 2009.

OBČINSKA KNJIŽNICA V NABREŽINI bo v četrtek, 24. in ponedeljek, 28. septembra zaprta zaradi izpopolnjevalnega tečaja oseba. Oproščamo se za morebitne nevedčnosti.

PORDENONELEGGE - Zaključila se je deseta izvedba

160 dogodkov, dolge vrste ...in tudi zanimanje za Slovenijo

Zadnji festivalski dan gostil tudi Pulitzerjevo nagrajenko Elisabeth Struout

Nad sto tisoč ljudi je prejšnji konec tedna obiskalo literarni festival Pordenonelegge. Večina se obiska najbrž ni kesala, saj je lahko prisluhnila preko dvesto avtorjem, ki so sooblikovali kar sto šestdeset literarnih dogodkov. Na nekatere so bralke in bralci čakali tudi v dolgih vrstah, kar je neudobnosti navkljub marsikoga razveselilo: ob delu Italije, ki v dolgih vrstah čaka na televizijske avdicije, je tudi del Italije, ki želi potrpežljivo čakati na srečanje z Literaturo ...

Gian Mario Villalta, pobudnik in direktor festivala, ki je letos praznoval deseti rojstni dan, je v Pordenon pripeljal izredna imena svetovne književnosti. V nedeljo popoldne so središnji Trg san Marco napolnili bralci Elisabeth Strout, letošnje zmagovalke Pulitzerjeve nagrade za književnost. In prisluhnilo pripovedi o njeni junakinji Olive Kitteridge, a tudi o ljubezni, prevari in izdaji, s katerimi se je Elisabeth (in večina njenih bralcev) soočila že v šolskih klopek. Med tiskovno konferenco pa je Pulitzerjeva nagrajenka brez dlak na jeziku obsodila osemletno »vladavino« Georga W. Busha, zaradi katere jo je bilo večkrat sram, da je Američanka ...

Letošnji Pordenonelegge je posvetil posebno pozornost tudi slovenski književnosti, za kar nosita za-

slugo direktor Villalta in član Društva slovenskih pisateljev Marko Sosič, ki počasi pleteta mrežo novih sodelovanj: v pripravi je tudi večji projekt, ki naj zbliža književnost dveh narodov, ki sta tudi danes »tako blizu, a tako daleč«.

V sklopu festivala je Društvo slovenskih pisateljev priredilo tri dogodke in jih reklamiralo v posebni brošuri z naslovom (Scri)versi accanto. V njej so obiskovalci spoznali slovensko književnost in slovenske goste pordenonskega festivala. Številni so se tudi udeležili treh omenjenih srečanj, na primer pogovora o sodobni slovenski književnosti, ki so ga sooblikovali Darja Betocchi, Miran Košuta in Marko Sosič. A tudi srečanja z mladinsko pisateljico Janjo Vidmar, avtorico knji-

go Moja Nina, ki jo je predstavil Livio Sossi (na ogled so bile tudi ilustracije Matjaža Schmidta).

Največ zanimanja pa je pritegnila predstavitev dvojezične antologije Decameton, v kateri je Miran Košuta zbral verze desetih sodobnih slovenskih pesnikov: Cvetke Bevc, Ivana Dobnika, Maje Vidmar, Cvetke Lipuš, Mihe Obita, Primoža Čučnika, Lucije Stupica, Jurija Hudolina, Miklavža Komelja in Andreja Hočevarja. Nekateri so bili tudi osebno prisotni v Pordenonu, v pesniškem prepletanju pa so se jim pridružili tudi kolegi iz Italije Mario Benedetti, Pierluigi Cappello in Antonella Bukovaz. Številnemu občinstvu so prebrali svoje poezije v izvirniku, na velikem platnu pa so se zvrstili prevodi. (pd)

PORDENONELEGGE - Pred polnim Verdijevim gledališčem

David Lodge in humor

Angleški pisatelj predstavil svoj najnovejši roman o gluhem profesorju

Obiskovalcem knjižnega praznika v Pordenonu se je v nedeljo ponudila redka priložnost. V gledališču Verdi so se lahko srečali z Davidom Lodgem, ki velja za dobrega literarnega kritika, predvsem pa izvrstnega pisatelja in scenarista. Skoraj vsa leposlovna dela angleškega avtorja odlikujeta prodorni humor in ironija.

74-letni Lodge je odgovarjal na vprašanja o svojem zadnjem romanu Deaf sentence, ki je v italijanskem prevodu ravnokar izšel pri založbi Bompiani z naslovom Il prof è sordo (dobesedni prevod ni mogoč, saj gre v izvirniku za besedno igro death-deaf oz. smrt-gluhota). Glavni junak je upokojeni univerzitetni profesor, ki istočasno kljubuje svoji oglušlosti, ženini živahnosti, očetovi demenci in vsiljivosti nerazsodne, a zapeljive študentke. Ta se protagonistu približa s prošnjo za pomoč pri pisanju disertacije na temo stilnih značilnosti poslovnih pism samomorilcev.

Roman pod plastjo elegantnega angleškega humorja poustvarja nelagodje človeka, ki se spričo gluhotе vse slabše znajde na družabnih srečanjih. Številni hudomušni prizori so zato sredstvo, s katerim pisatelj ponudi refleksijo o pomenu (po)govora, boleznin in sočutja.

»Humor je v angleški literaturi zelo pomemben,« je na nedeljskem srečanju razložil Lodge. »Pojavlja se v zelo resnih knjigah in posluževali so se ga številni ugledni avtorji ter avtorice kot Jane Austin in George

Eliot. V celinski literaturi pa je drugače, ker ga skoraj ni. Toda komičnost je način za upo-vedovanje simbolov, v primeru tega romana služi za razlago simbolnega pomena gluhotе.«

V knjigi pa ima močan simbolični pomen tudi prizor, ko si protagonist med ogledom taborišča v Auschwitzu nadene slušni aparat, da bi se zavedel tamkajšnje tišine.

Lodge se je na srečanju v Pordenonu zaustavil tudi pri paradoksu, da slepec vzbuja sočutje, medtem ko naglušna oseba pogosto gre na živce, kar je lepo prikazano tudi v romanu. Ta je po besedah avtorja deloma avtobiografski, saj se tudi Lodge poslužuje slušnih aparatov, figura dementnega očeta pa je sad pisateljeve želje, da bi zadnja leta življenja pokojnega očeta prelil na papir. (pv)

FOTOGRAFIJA - Ob dnevu skupne evropske dediščine

Bavčarjeve fotografije v Pahorjevem taborišču Struthof

Prejšnji konec tedna so tudi v nekdanjem nacističnem taborišču Natzweiler-Struthof v severozahodni Franciji proslavili dneve evropske kulturne dediščine. Na letaku, ki je vabil na dnevno prireditev, je bila izvirna črno-bela fotografija. Avtor, slovensko-pariški fotograf Evgen Bavčar, je v svoj objektiv ujel slovensko-tržaškega pisatelja Borisa Pahorja med sprehodom po osrednjem tržaškem pomolu. Kajti dnevi evropske dediščine so bili v tem »pokopališču pod milim nebom« letos tesno povezani z obema slovenskima ustvarjalcema.

Taborišče Natzweiler-Struthof je tesno povezano z Borisom Pahorjem: tu je tržaški pisatelj preživel večji del svojega taboriščnega življenja, svojo izkušnjo pa nato opisal v romanu Nekropola. V centru, ki so ga v taborišču posvetili vsem evropskim taboriščnikom, je v teh dneh na ogled razstava citatov in posnetkov, med katerimi so odlomki (in prevodi) Nekropole.

V taboriščnem muzeju pa so postavili razstavo Evgena Bavčarja Une lumière difficile (Težka svetloba). Kot je Bavčar zapisal v spremnem besedilu, je taborišče Struthof spoznal skozi Pahorjevo pripoved; z njim je tudi prvič obiskal kraj, »kjer je Evropa umrla«. Zato je bilo naravno, da je mu je bil prav Pahor za vodnika pri realizaciji fotografskega projekta o človeškem trpljenju. (pd)

LJUBLJANA

Znani nominiranci za nagrado M. Rožanca

Letošnji nominiranci za nagrado Marjana Rožanca za najboljšo esejistično knjigo zadnjih dveh let so Mitja Čander za delo Kuvertirana poteza, Gorazd Kocijančič za zbirko Razbitje. Sedem radikalnih esejev, Jaroslav Skrušny za delo Varuhi spomina, Ifigenija Simonović za knjigo Konci in kraji ter Vlado Šav za izbor esejev z naslovom Vrelec. Knjiga literarne kritike, esejista in urednika Čandra Kuvertirana poteza (Literatura, 2008) je po besedah članice komisije za Rožančevo nagrado Mance Košir fascinantna, zaradi izjemne literarne pisave in etične drže avtorja, ki se pri pisanju vedno znova odloča za utopijo.

Razmišljanja filozofa, esejista in pesnika Gorazda Kocijančiča v knjigi Razbitje, podnaslovljeni Sedem radikalnih esejev (Študentska založba, 2009), bralca po besedah Koširjeve »ne pusti iz klešč«. Med drugim Kocijančičevo delo vključuje tudi dopisovanje s filozofom Tinotom Hribarjem, kot sporočilo, da ljudem onkraj vseh razlik in razhajanj ostaja dialog.

Literarni kritik, publicist, esejist in prevajalec Jaroslav Skrušny si je nominacijo za Rožančevo nagrado prislužil z delom Varuhi spomina, podnaslovljenim Literarna pisava kot poslednje profano obredje dvajsetega stoletja (Litera, 2009). S to zbirko je Skrušny v esejistično polje vstopil skozi »velika vrata«, je menila Koširjeva.

Žensko pisavo v letošnjem izboru zastopa pesnica in esejistka Ifigenija Simonović, ki bralce v delu Konci in kraji (Mladinska knjiga, 2009) nagovarja, tako Koširjeva, z odkritostjo iz vseh por občutenj.

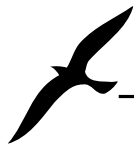
Komisijo za nagrado je pričel tudi izbor esejev Vrelec (Kulturni klub Koper, 2009) lani preminulega pisatelja, pesnika in gledališčnika Vlada Šava. Tema te knjige je duhovnost, v kateri se človek skozi iracionalno doživetje narave odpre za drugo človeško bitje, je povedala urednica Jasna Čebren.

Komisijo za Rožančevo nagrado so sestavljali Edvard Kovač (predsednik), Jelka Ciglenečki, Milček Komelj, Manca Košir in Ivo Svetina. Koširjeva je dejala, da je člane komisije pri izboru vodilo pisanje Marjana Rožanca, ker odgovarja na vprašanja, ki so se pojavljala v njegovem času in je hkrati aktualno še danes.

V jazz klubu Gajo bo jutri ob 19. uri potekal literarni večer, na katerem bodo prebirali izseke iz nominiranih knjig, ob koncu pa razglasili dobitnika 17. Rožančeve nagrade. Podelitev nagrade bo v soboto, 26. septembra, ob 14. uri na Trubarjevi domačiji na Bašici. (STA)

Popravek s pojasnilom

V četrtek, 17. septembra smo v dnevniku objavili poročilo o izidu novega Galebovega šolskega dnevnika. V besedilu ni omenjen Zvonko Legiša, sedaj že bivši ravnatelj Srednje šole Igo Gruden iz Nabežine, ki je prav tak avtorsko prispeval k nastanku GŠD-ja 2009/2010, ne samo z uvodnim pozdravom, ampak tudi s fotografijami in besedili. Urednica Alina Carli, ki je opozorila na pomanjkljivost, v dopisu iskorišča priložnost, da se še enkrat zahvali Zvonku Legiši in opraviči za napako v kolofonu GŠD-ja.

ZN - Podnebni vrh pred koebenhavnsko konferenco

Svetovni voditelji za hitrejša ukrepanja

Generalni sekretar ZN Ban Ki Moon in predsednik ZDA Obama opozorila, da grozi katastrofa

NEW YORK - Na sedežu Združenih narodov v New Yorku je včeraj v luči priprav na decembrsko koebenhavnsko podnebno konferenco, na pobudo generalnega sekretarja ZN Ban Ki Moona potekal enodnevni vrh o podnebnih spremembah. Te po mnenju svetovnih voditeljev predstavljajo vse večjo grožnjo in zahtevajo vse hitrejša ukrepanja. Okoli 100 svetovnih voditeljev, ki so se zbrali na podnebnem vrhu, je kot prvi nagovoril Ban. Zbrane svetovne voditelje je pozval, naj pospešijo pogajanja in še bolj ambiciozno pristopijo k oblikovanju predlogov, s katerimi bi decembra v Københavnu lahko oblikovali nov podnebni sporazum.

Ban je ob tem poudaril, da bi bilo nesprejetje sporazuma v Københavnu neopravičljiva ter politično in gospodarsko gledano nepremišljena poteza. Ob tem je spomnil na nekatere bolj pesimistične ocene znanstvenikov, ki delujejo pod okriljem ZN, po katerih ostaja le še desetletje časa za ukrepanje proti podnebnim spremembam, ki bodo v nasprotnem primeru ogrozile življenje na Zemlji in še intenzivirale naravne katastrofe.

Zbrane je v nadaljevanju nagovoril ameriški predsednik Barack Obama, ki je poudaril, da so ZDA na področju podnebnih sprememb odločne ukrepati. Poudaril je, da je podnebna grožnja resna, vse večja in zahteva čedalje odločnejša ukrepanja, čas za ukrepanje pa se po Obamovih besedah izteka.

Kitajski predsednik Hu Jintao je poudaril, da bo Kitajska do leta 2020 poskušala občutno zmanjšati izpuste ogljikovega dioksida v ozračje z rekordno visokih vrednosti, ki jih je dosegala leta 2005. Ob tem je Hu še dodal, da bodo emisije CO2 zmanjševali sorazmerno glede na enoto bruto domačega proizvoda (BDP), ni pa želel razkriti, kolikšno zmanjšanje emisij gre pričakovati s strani Kitajske.

Kitajska in ZDA skupno proizvedeta petino vseh svetovnih izpustov CO2 v ozračje. Tretja po intenzivnosti onesnaževanja je EU, ki prispeva 14 odstotkov izpustov toplogrednih plinov, sledi pa še Rusija s petimi odstotki. Mednarodna agencija za energijo je sicer prav v teh dneh sporočila, da se bodo izpusti toplogrednih plinov zaradi gospodarske krize in s tem upočasnjene industrijske aktivnosti zmanjšali za 2,6 odstotka. Gre za največje zmanjšanje v zadnjih 40 letih.

Kot je že pred srečanjem poudaril Ban, naj bi včerajšnji vrh "pomagal zgraditi most do Københavna". Ob tem je dodal, da si ZN želijo, da bi se na vrhu "vodilni politiki sveta javno zavezali, da bodo v Københavnu uspešni". (STA)

Pogled na udeležence včerajšnjega podnebnega vrha v palači ZN v New Yorku

ANSA

ZN - Včeraj se je srečal z Netanjahujem in Abasom

Obama za čimprejšnjo obnovo bližnjevzhodnih pogajanj

WASHINGTON - Ameriški predsednik Barack Obama je včeraj izraelsko in palestinsko stran pozval k čimprejšnji obnovi mirovnih pogajanj. Pogajanja, ki so zastala konec lanskega leta, "naj se in bi se morala čim prej začeti", je poudaril ob začetku srečanja z izraelskim premierom Benjaminom Netanjahujem in palestinskim predsednikom Mahmudom Abasom.

Kot poroča ameriška tiskovna agencija AP, se je Obama po kratkem nagovoru rokoval z obema bližnjevzhodnima sogovornikoma, ki sta si ob prisotnosti kamer, ki so zabeležile ta trenutek, nekoliko zadržano tudi sama segla v roke.

Obama je izraelsko in palestinsko stran tudi pozval, naj storita več, da bi bila bližnjevzhodna mirovna pogajanja mogoča, poroča AP. Kot je še dejal Obama, je Abasa in Netanjahuja pozval, naj prihodnji teden pošljeta svoje pogajalce na pogovore v Washington. Ob tem pa je dodal, da se je iztekel čas, ko je bilo go-

vora o tem, da se je potrebno zavezati pogajanjem. Nastopil je trenutek, ko je potrebno iti naprej, je poudaril.

Obama se je sicer naprej ločeno srečal tako z Netanjahujem kot Abasom, nakar je sledil tristranski vrh. Ta predstavlja tudi prvo priložnost za srečanje izraelskega premiera in palestinskega predsednika, odkar je Netanjahu 31. marca prevzel položaj predsednika izraelske vlade, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

S srečanjem, ki je potekal ob robu zasedanja Generalne skupščine Združenih narodov v New Yorku, je predsednik ZDA poskušal premostiti velike ovire v zastalem mirovnem procesu na Bližnjem vzhodu, vendar večjega preboja ni pričakovati.

Tristransko srečanje je Bela hiša presenetljivo napovedala v soboto, ko so tudi sporočili, da je cilj pogovorov "postaviti temelje za obnovo pogajanj in ustvariti pozitiven kontekst zanje, da bi tako lahko bila uspešna". Do sreča-

nja je prišlo tik po zadnji turneji ameriškega odposlanca Georgea Mitchella na Bližnjem vzhodu, od koder pa se je vrnil praznih rok. Mitchellu izraelskega vodstva ni uspel prepričati v zamrznitev gradnje judovskih naselbin na palestinskih ozemljih, kar je trenutno glavno jabolko spora.

Palestinsko vodstvo in Obamova administracija zahtevata polno zamrznitev judovske gradnje, Netanjahu pa ponuja zgolj začasno nekajmesečno zamrznitev, a ne v Vzhodnem Jeruzalemu in v primerih, ko so gradnjo že odobrili.

V Obamovi administraciji so že pred včerajšnjim tristranskim vrhom dali vedeti, da po torkovem srečanju ni pričakovati kakega sporočila. Jasno skeptični sta bili tudi izraelska in palestinska stran. V izraelski vladi so mnenja, da "razmere niso zrele za obnovo pogajanj", palestinske oblasti pa so podobno poudarile, da srečanje ne pomeni obnove mirovnih pogajanj z Izraelom. (STA)

ZN - Zasedanje GS Ahmadinedžad neljubi gost v New Yorku

NEW YORK - Iranski predsednik Mahmud Ahmadinedžad, ki se bo udeležil splošne razprave svetovnih voditeljev ob začetku zasedanja 64. Generalne skupščine ZN, ima v New Yorku težave pri iskanju gostitelja za sprejem in govor. Ahmadinedžada v New Yorku čakajo protesti zaradi zadnjih predsedniških volitev in zaradi domnevnih prizadevanj Irana, da pride do jedrskega orožja, kakor tudi izjav, ki zanikajo holokavst.

Iranski predsednik je pred odhodom v New York zatrdil, da je ponosen na to, da so njegove izjave izzvale ogorčenje na Zahodu, ter ostaja kljubovalen. Pred Generalno skupščino ZN naj bi nastopil prvi dan splošne razprave, se pravi danes.

Izrael pritiska na države, naj Ahmadinedžadov nastop v GS ZN bojkotirajo. Judovska država je po navedah izraelskih virov v minulih dneh stopila v stik z zunanjimi ministri držav z vsega sveta in jih poskušala prepričati, naj njihovi predstavniki ob Ahmadinedžadovem govoru zapustijo dvorano GS ZN.

Da bo Ahmadinedžadu delala težave, se je odločila tudi ameriška organizacija Združeni proti jedrskemu Iranu (UANI). UANI je nastala z namenom opozarjanja ameriške javnosti na nevarnost iranskih jedrskih prizadevanj in podjetja poziva, naj ne poslujejo z Iranom. Med prvimi pomembnejšimi podpisniki deklaracije v ta namen je ameriško podjetje General Electric, ki se je zavezalo, da ne bo poslovalo z Iranom ali drugimi državami, ki podpirajo terorizem.

Iranska misija je najprej za Ahmadinedžadov sprejem in govor najela hotel Helmsley, ki pa je klonil pod pritiskom UANI in odpovedal gostoljubje. Iranci so potem našli dvorano Gotham Hall, ki je prav tako podlegla pritisku in odpovedala gostoljubje. Za Ahmadinedžadov sprejem in govor, ki bo v petek, so nazadnje našli hotel Essex house, UANI pa zdaj pritiska tudi na ta hotel.

Hotel je v lasti podjetja Jumeirah iz Združenih arabskih emiratov, ki doslej še ni popustilo pod pritiskom, kljub grožnji, da bo UANI pozvala k bojkotu tega nepremičninskega podjetja iz države, ki je pomembna trgovinska partnerica Irana. Predsednik UANI Mark Wallace pravi, da morajo podjetja spoznati, da poslovanje z Iranom legitimizira okrutno diktaturo in posredno pomaga iranskim jedrskim ambicijam. (STA)

FRANCIJA - V njem so se zbirali migranti na poti v Veliko Britanijo

Izpraznili »džunglo«, taborišče nezakonitih priseljencev v Calaisu

PARIZ - Francoska policija je včeraj izpraznila divje taborišče nezakonitih priseljencev v Calaisu na severu Francije, t.i. "džunglo", kamor se je na poti v Veliko Britanijo zatekalo na stotine nezakonitih priseljencev. Policija je v dveh urah izpraznila taborišče, v katerem je bilo 276 migrantov, od tega 135 mladoletnikov, večina Afganistancev.

Britanski notranji minister Alan Johnson je že čestital vladi v Parizu za "hitro in odločno ukrepanje", ki bo zmotilo poti nezakonite migracije in trgovine z ljudmi. "To je jasen znak, da Francija spoštuje dogovor iz Eviana o poostrojitvi nadzora v Calaisu," je dodal. 6. julija sta vladi namreč podpisali izjavo o okrepitevi sodelovanja v boju proti nezakonitemu priseljevanju. Velika Britanija je odločila izgnati tujce, ki nimajo pravice bivanja na njenem ozemlju, je še poudaril minister in dodal, da so lani prišli 28.000 ljudi, ki so skušali nezakonito vstopiti v državo in da so preiskali milijon tovornjakov.

Posebne policijske enote so taborišče v Calaisu obkrožile z več deset vozili okoli 7.30 ure po lokalnem času. Ko so v taborišče vstopili prvi policisti, jim je manjša skupina za pravice migrantov "No Border" s človeško verigo skušala preprečiti dostop do migrantov. Prišlo je do prerivanja in policija je prišla najmanj pet demonstrantov. Nato so policisti enega po enega začeli iz taborišča voditi migrante, ki so jim med jeznimi vzkliki protestnikov in ob navzočnosti več deset novinarjev sledili brez upora. Migranti so mirno z napisi pozivali francoske oblasti k zaščiti. Na enem od napisov je tako v angleščini in paštunščini pisalo "Potrebujemo zatočišče in zaščito. Želimo azil in mir. Džungla je naš dom".

HONDURAS - Zelaya na brazilski ambasadi

Odstavljeni predsednik se je vrnil v domovino

TEGUCIGALPA - Strmoglavljeni predsednik Hondurasa Manuel Zelaya se je v ponedeljek kljub grožnji nove vlade, da ga bo aretirala, vrnil v domovino. V prestolnici Tegucigalpa se je zatekel v poslopje brazilskega veleposlaništva in zdaj zahteva pogajanja.

Nova vlada Hondurasa, ki ni mednarodno priznana, je uvedla policijsko uro, vendar se je več tisoč navdušenih privrženecv Zelaye kljub temu zbralo pred poslopjem brazilskega veleposlaništva, kjer so se glasno veselili.

Brazilsko veleposlaništvo so nato obkrožili honduraski vojaki in pregnali Zelayeve privrženecv, oblasti pa so podaljšale policijsko uro, ki naj bi prvotno trajala le do 6. ure po lokalnem času. Vojaki so proti okoli 4000 privrženecv strmoglavljenega predsednika uporabili solzivec.

Zelaya je znotraj veleposlaništva za ameriško televizijo CNN povedal, da je solzivec dosegel tudi notranjost poslopja, ob tem pa Združene narode pozval, naj čimprej posredujejo. Zelaya je že v ponedeljek za ameriško tiskovno agen-

cijo AP povedal, da si prizadeva vzpostaviti stik z novo vlado in začeti pogajanja o rešitvi zapleta, do katerega je prišlo 28. junija, ko ga je vojska izgnala iz države.

Pogajanja so sicer potekala, in to pod vodstvom Nobelovega nagajenca, predsednika Kostarike Oscarja Ariasa, vendar Zelaya zahteva vrnitev na oblast, česar pa nova vlada ne sprejema. Zelaya je v ponedeljek vse svoje privrženecv v državi pozval, naj pridejo mirno protestirat v prestolnico, vojsko pa, naj ljudi ne napada.

Nova vlada se je na to najprej odzvala s postavitvijo cestnih zapor na dostopih do prestolnice, včeraj pa še z obkolitvijo brazilskega veleposlaništva. Novi začasni predsednik Hondurasa Roberto Michelletti dogajanja ni komentiral. Michelletti je obljubil, da bo odstopil s položaja po predsedniških volitvah novembra. Zelayo so vrgli z oblasti, ker si je prizadeval za spremembo ustave, s čimer bi si omogočil kandidaturu za nov mandat. (STA)

GORICA - Na pohodu virus nove gripe

Proti okužbi s komunikacijo in preventivnimi ukrepi

Otroci pomembni prenašalci pandemске gripe, šolsko okolje »idealno« za njeno širjenje

Ko se bodo temperature znižale in bo jesen s hladom prinesla tudi dež, bo prišel še virus nove gripe, napovedujejo goriški zdravniki, ki svariijo pred neupravičeno paniko. Zato ponujajo občinam na ozemlju goriške pokrajine informativna srečanja, ki bodo odprta javnosti in na katerih pričakujejo množično udeležbo; prvi srečanj bosta v Gorici in Gradišču. Medtem se je že začela informativna kampanja na goriških šolah, saj so otroci in mladostniki pomembni prenašalci pandemске gripe, šolsko okolje pa je »idealno« za njeno širjenje.

Potrebna je ustrezna informiranost o okužbi, še zlasti zato, ker je na ta račun bilo izrečnih nešteto besed, tudi takšnih, o katerih goriški zdravniki pravijo, da predstavljajo pravi terorizem, v kolikor vzbujajo grozo med ljudmi. Kjer so se že spopadli z novo gripo, na primer v Avstraliji, okužba ni dosegla visoke stopnje nevarnosti, vsaj takšne ne, ki bi opravičila socialni alarm, pravi Doriana Potente, v goriški pokrajini predsednica združenja zdravnikov splošne medicine. »Res je, da je zadeva v neprestanem spreminjanju, spremenil pa bi se lahko tudi virus, zato je potrebna velika previdnost,« še pojasnjuje in dodaja, da se bomo kritičnim lahko izognili ravno z informiranostjo in preventivnimi ukrepi na področju zaščite pred širjenjem pandemске gripe. S preventivnimi ukrepi, usmerjenimi v preprečevanje nastanka okužbe, je možno omejiti njeno širjenje, povsem preprečiti pa se je ne da, opozarja zdravnica. To velja predvsem za šole, ki jim bodo namenjali posebno skrb. Ponekod so že začeli z informativno kampanjo otrok, ki jih seznanjajo s postopki pravilnega in temeljitega umivanja rok ter s higieno kašlja in kihanja, svetujejo jim tudi, naj se izogibajo dotikanju ust, nosa in oči ter naj ne izposojajo sošolcem svojih šolskih potrebščin. Dolžnost šol pa bo, da poskrbijo za pogostejše in skrbnejše čiščenje površin, ki se jih otroci in zaposleni dotikajo z rokami (kljuge, ograje, telefoni, tipkovnice itd).

Goriška pokrajina in združenje zdravnikov splošne medicine bosta torej priredila niz informativnih srečanj za javnost. Prvo bo že v soboto, 26. septembra, ob 18. uri v pokrajinski sejni dvorani v Gorici, kjer bodo o gripi govorili izvedenci. Naslednje bo v petek, 2. oktobra, ob 18. uri na občini v Gradišču, nakar bosta na vrsti Tržič in Gradež, pa tudi ostale občine iz Goriške, ki bodo izrazile interes.

GRADIŠČE Center CIE: velike napake pri načrtovanju

»Pri načrtovanju centra za priseljence CIE je bilo narejenih veliko napak.« Tako opozarja pokrajinsko tajništvo policijskega sindikata SAP in opozarja, da priprti priseljenci se z veliko lahkoto povzpnejo na streho strukture, še lažje pa odlomijo železne drogeve in z njimi razbijejo ključavnice svojih sob. Po mnenju policistov bi zato treba center CIE čim prej zapreti in v strukturi kvečjemu nuditi bivališče proslcem azila.

Policijski sindikat je 27. avgusta s pomanjkljivostmi centra seznanil goriško prefekturo, doslej pa odgovorov sindikalisti še niso prejeli. »Kaj čakajo? Da bo morda kak priseljenec padel s strehe, da se bo kdo hudo poškodoval,« poudarjajo policisti in opozarjajo, da je pod današnjimi pogoji ogrožena tudi varnost vseh predstavnikov sil javnega reda, ki opravljajo svojo službo znotraj strukture.

NOVA GORICA - Cepljenje proti sezonski gripi se lahko začne

Cepivo proti sezonski gripi je že, za pandemsko ga še ni

Cepivo proti sezonski gripi je že, za pandemsko pa ga še ni in bo treba nanj počakati.

Cepivo proti sezonski gripi so na Goriškem prejeli tako Zavod za zdravstveno varstvo Nova Gorica kot splošne ambulate. Na Inštitutu za varovanje zdravja v Ljubljani so letos naročili 220 tisoč odmerkov cepiva proti sezonski gripi za odrasle in 1.500 odmerkov za otroke, prebivalstvu pa svetujejo, da se cepijo čim prej. Čimprejše cepljenje svetujejo osebam, starim 65 let in več, odraslim in otrokom, ki imajo kronične bolezni pljuč, srca, presnove, jetrne, ledvične in živčno-mišične bolezni ali pa so imunsko oslabiljeni, majhnim otrokom, starim od šest do 23 mesecev, ter oskrbovancem v domovih za starejše občane. Cepljenje priporočajo tudi zaposlenim v zdravstvu, vzgoji in izobraževanju, domovih za oskrbovance, prometu, obrambi, policiji, protipožarni službi, in drugim, saj v primeru epidemije njihova odsotnost z dela ohromi delovanje teh dejavnosti.

Marko Vudrag z novogoriškega zavoda za zdravstveno varstvo opozarja na nujnost cepljenja pri starejših in tistih kroničnih bolnikih, ki so bolj dovzetni za komplikacije, ki lahko nastanejo po okužbi z virusom gripe. Letno se v Sloveniji proti sezonski gripi cepi 10 odstotkov ljudi, kar je absolutno premalo. Sezonska gripa resda ni posebna in huda oblika bolezni, lahko pa nas hudo izčrpa in poleže v posteljo vsaj za teden dni. Pri dovzetnejših je lahko tudi usodna. Dejstvo je tudi, da se zdravstvo vsako leto sooči z novimi, spremenjenimi virusi gripe, odpornosti na katere nimamo. Če se cepimo, smo varni v več kot 97 odstotkih, pravi Vudrag. Na Inštitutu za varovanje zdravja predlagajo čimprejše odločitev za cepljenje proti sezonski gripi, in sicer še pred začetkom zime in preden se poveča kroženje virusov gripe, tudi zato, ker bo v letošnji sezoni gripe po-

Za cepljenje proti gripi se letno odloči le 10 odstotkov Slovencev

leg sezonske krožila tudi pandemška gripa. Za to obliko gripe cepiva še ni, na voljo pa naj bi bilo oktobra, zato da se cepljenja lahko začnejo novembra. Razmik med dvema cepljenjema naj bi bil vsaj mesec dni, zato poziv k čimprejšnji odločitvi. Epidemiologi ljubljanskega inštituta sicer ocenjujejo, da bi letos za se-

zonsko gripo lahko zbolelo več ljudi kot v preteklih letih. Glede na predvidevanja, da bo obolevnost večja, bo zagotovo tudi več bolnikov potrebovalo zdravljenje v bolnišnici, več bo zapletov in posledično povsem verjetno tudi več smrti, napovedujejo na Inštitutu za varovanje zdravja. (tb)

GORICA - IRIS

Davek na tarifi TIA bo treba še plačevati

ARMANDO QUARIN

BUMBACA

»Na tarifi za odvažanje odpadkov TIA je treba še naprej plačevati tudi davek na dodano vrednost.« Tako je včeraj potrdil predsednik upravnega sveta družbe za javne storitve IRIS Armando Quarin in zanikal govorice, ki do jih sprožili na goriški občini, da naj bi bili občani oproščeni davka na dodano vrednost pri plačevanju tarife TIA.

»Med poletjem je ustavno sodišče dosodilo, da o tarifah na odvažanju odpadkov morajo odločati davčne komisije, zato pa ni ničesar povedalo o ukinjanju davka na dodano vrednost pri plačevanju pristojbin za odvažanje odpadkov,« razlaga Quarin in pojasnjuje, da ustavno sodišče ni pristojno za uvažanje novih davkov. Za to morajo skrbeti zakonodajni organi, ki doslej še niso ukinili davka na dodano vrednost pri plačevanju tarife TIA.

»Ko družba IRIS dobi denar od plačil davka na dodano vrednost, ga enostavno nakaže državnim blagajni in zase ne zadrži ničesar,« pojasnjuje Quarin, ki se je o tej problematiki v ponedeljek pogovarjal s predstavniki drugih podjetij za javne storitve, vključnih v zvezo Federambiente. Na srečanju so ugotavljali, da članice omenjene zveze zagotavljajo javne storitve šestnajstim milijonom italijanskih gospodinjstev. »Letno zberemo poldrugo milijardo evrov davka na dodano vrednost in jo nato nakažemo državnim blagajni,« pojasnjuje Quarin in opozarja, da letošnji državni finančni manever vreden tri milijarde evrov. Zaradi tega je zelo malo verjetno, da bi se državna vlada s spremembo davčne zakonodaje odpovedala poldrugemu milijonu evrov, ki ga dobiva od plačevanja davka na dodano vrednost na tarifi TIA.

GORICA - Shod Komunistične preнове in Italijanskih komunistov pred prefekturo

Zahtevajo umik iz Afganistana

Antonaz: »Misija zveze NATO je vojaška, ne pa humanitarna - Takoj je treba sklicati mirovno konferenco«

»Izražamo solidarnost svojcem šestih umrlih vojakov, hkrati pa odločno pozivamo italijansko vlado, da enkrat za vselej zaključi pogubno misijo v Afganistanu.« Deželni svetnik Roberto Antonaz je včeraj pred prefekturo na goriškem Travniku tako pozval predsednika vlade Silvia Berlusconija in njegove ministre, da naj se čim prej odločijo za umik italijanskih vojakov iz Afganistana. Shod, med katerim je deželni svetnik spregovoril, sta skupaj priredili Komunistična prenova in Stranka italijanskih komunistov, prisotni pa so bili predstavniki raznih mirovniških gibanj in organizacij.

»Misija zveze NATO je vojaška, ne pa humanitarna. To kar se danes dogaja v Afganistanu, smo člani in somišljeniki SKP že zdavnaj predvideli. Prisotnost vojakov je okrepila ekstremistične frakcije, talibani so močnejši, saj jih podpira vedno večji del prebivalstva. To je sicer razumljivo, če pomislimo, da je pred dnevi med bombardiranjem sil zveze NATO umrlo preko 40 civilistov. Seveda o njihovi smrti italijanski mediji niso poročali, saj je bila vsa pozornost usmerjena v žalovanje ob smrti šestih padalcev,« poudarja Antonaz in opozarja, da bi si morala večkulturna in večjezikovna Gorica več prizadevati za mir v svetu. »Očitno odboru župana Ettoreja Romolija ta strpni obraz mesta ni po go-du,« zaključuje Antonaz.

Shod SKP in SIK pred prefekturo

BUMBACA

GORICA - V drugem trimesečju letošnjega leta upad proizvodnje upočasnen

Znaki prebujanja v gospodarstvu, dopolnilne blagajne 20-krat več

Tovarne začenjajo prejemati nova naročila - Vzrok zaskrbljenosti visoko število novih zaposlitev za določen čas

PASCOLIN
IN CANTALUPI

BUMBACA

Goriško gospodarstvo je bilo v drugem trimesečju letošnjega leta še vedno pod udarom svetovne finančne krize, vendar je začelo kazati prve znake prebujanja. V tovarnah in obrtniških obratih so še vedno beležili upad proizvodnje, ki pa se je upočasnil glede na prejšnje mesece. »Polovica podjetnikov je mnenja, da bo v tretjem trimesečju leta proizvodnja stagnirala, kar pomeni, da naj bi se njen upad ustavil in da naj bi bil ponoven zagon na obzorju,« pojasnjuje pokrajinski odbornik Alfredo Pascolin, ki je včeraj skupaj s funkcionarjem deželne agencije za delo Marcom Cantalupijem predstavil podatke o stanju goriškega gospodarstva v drugem trimesečju letošnjega leta. Med drugim iz njune analize izstopa, da je bilo letos ur dopolnilne blagajne za kar dvajset krat več kot lani.

»V primerjavi s podatki iz istega obdobja pred enim letom je bil seveda rezultat goriških podjetij zelo negativen. Proizvodnja se je letos znižala za dvajset odstotkov, prodaja za petindvajset odstotkov, naročila pa za dvaintrideset odstotkov,« pravi Cantalupi in pojasnjuje, da podjetniki pričakujejo ponoven zagon gospodarstva v drugi polovici letošnjega leta. Po njegovih besedah je po drugi strani zelo zaskrbljujoč podatek, da se je za dvajset odstotkov znižalo število novih zaposlitev. »V drugem trimesečju letošnjega leta se je na novo zaposlilo 4.756 oseb, lani pa 5.988,« pojasnjuje Cantalupi in pravi, da je 38-odstotni upad novih zaposlitev beležili v industriji, kar 81-odstotni pa v gradbeništvu. »Opozoriti je treba tudi, da se je za 31 odstotkov znižalo število novih zaposlitev na nedoločen čas, medtem ko je letos pogodbo za določen čas podpisalo 13 odstotkov več delavcev kot v istem obdobju lani,« še pravi Cantalupi. Pri tem Pascolin opozorja, da je porast zaposlitev na določen čas zelo zaskrbljujoča. »Kdor ima prekerno delo, se po vsej verjetnosti ne bo odločil za najem posojila. To pomeni, da ne bo kupil stanovanja, da ne bo gradil hiše, da si ne bo ustvaril družine, enostavno s svojimi nakupi in naložbami ne bo spodbujal gospodarskega razvoja,« poudarja Pascolin in zaradi tega opozarja, da so v obdobju gospodarske krize še toliko pomembnejši socialni blažilci, ki omogočajo, da ne prihaja do izgube stalnih delovnih mest. »Letos je bilo dodeljenih 1.458.412 ur redne dopolnilne blagajne, lani pa komaj 73.053 ur. Poudariti je treba, da smo z visokim številom ur dopolnilne blagajne rešili pred zaprtjem številne obrate,« pravi Pascolin in pojasnjuje, da je bilo v drugem trimesečju letošnjega leta na dopolnilni blagajni okrog devetsto delavcev. Letos se je povišalo tudi število delavcev na mobilnosti. Lani jih je bilo 1.251, letos pa 1.602. Po drugi strani so letos dodelili 110.091 ur izredne dopolnilne blagajne, lani pa 342.303.

Po mnenju Pascolina morajo javne uprave še naprej stati ob strani podjetjem in delavcem. »Spodbujati moramo podpisovanje solidarnostnih pogodb, ki preprečujejo izgubo delovnih mest. Na obzorju so prvi znaki prebujanja gospodarstva, zato je treba vztrajati, saj boljši časi baje le niso tako daleč,« zaključuje Pascolin. (dr)

CARRARO - Danes na goriškem sedežu industrijcev

Družba s sindikati

FIM in FIOM bosta zahtevala umik predloga o mobilnosti 80 delavcev

Takojšen umik predloga o mobilnosti osemdesetih delavcev. To bosta danes zahtevala sindikata kovinarjev FIM in FIOM od predstavnikov lastnikov družbe Carraro. Srečanje bo potekalo na goriškem sedežu industrijcev, pred katerim se bodo na protestnem shodu zbrali zaposleni v tovarni v Stražcah, ki ji preti zaprtje. V zadnjih mesecih se je proizvodnja razpolovila, zato je vodstvo tovarne napovedalo, da namerava odsvoliti osemdeset zaposlenih. Tej odločitvi so se delavci in sindikati uprli, njihov protest pa so podprli tudi krajevni upravitelji. Družba Carraro je po številnih pritiskih iz sindikalnih vrst pristala na dogovarjanje, zato pa se bodo danes njeni predstavniki sestali s sindikalisti.

»Zahtevali bomo, da družba Carraro umakne svoj predlog o mobilnosti. Namesto tega jo bomo pozvali, da z drugimi oblikami socialnih blažilcev ohrani vsa delovna mesta,« pojasnjuje pokrajinski tajnik sindikata FIM-CISL Giampiero Turus, medtem ko pokrajinski tajnik sindikata FIOM-CGIL Thomas Casotto opozarja,

da je treba krizo družbe Carraro reševati na državni ravni. »Čim prej je treba sklicati ministrsko omizje, saj družba Carraro namerava odsvoliti preko 500 delavcev, ki so zaposleni v raznih obratih po vsej Italiji,« razlaga Casotto in poudarja, da naj bi se za odsvolitvijo delavcev skrival načrt o selitvi proizvodnje v druge države. Pod udarom naj bi bila tudi tovarna družbe Carraro v Maniagu, kjer naj bi nameravali odsvoliti 150 od 350 delavcev. Casotto dalje razlaga, da sindikat FIOM ima enega predstavnika v enotnem sindikalnem predstavništvu tovarne iz Stražic, sindikat FIM pa ima dva. »Sindikata morata biti v tem trenutku še posebno enotna, saj le-tako bodo lahko njuna prizadevanja v korist delavcev uspešna,« zaključuje Casotto.

Svojo prisotnost na današnjem shodu pred sedežem industrijcev v Gorici napoveduje tudi deželni svetnik SKP Roberto Antonaz. »Pogosto peljejo solarje na spominske svečanosti, ki so drugače slabo obiskane. Lepo bi bilo, da bi jih včasih pripeljali na manifestacije v bran delovnih mest,« ugotavlja Antonaz. (dr)

Pred tovarno Carraro v goriških Stražcah so vse te dni prisotni delavci in sindikalisti, ki s plakati in transparenti zahtevajo, naj se obrat ne zapre

BUMBACA

TRŽIČ - Kriza

»Eaton mora preživeti«

Delavci proti selitvi proizvodnje

Preživetje tovarne Eaton. To je cilj enotnega sindikalnega predstavništva tržiškega obrata, ki je že preko eno leto v hudi krizi. Sindikalisti iz tovarne v ulici Bagni se bodo 16. oktobra na goriškem sedežu industrijcev srečali s predstavniki lastništva družbe, spričo krize v tovarni Carraro v Gorici pa so pred srečanjem zelo zaskrbljeni. »V tovarni družbe Eaton v Tržiču je 340 delavcev že eno leto na dopolnilni blagajni, zato pa začnemo razmišljati, da prej ali slej bodo proizvodnjo selili v tujino,« opozarjajo sindikalni predstavniki in poudarjajo, da družba Eaton krči proizvodnjo tudi v svojih tovarnah v kraju Rivarolo Canavese v Piemontu, kjer bodo odsvolili petdeset delavcev.

»Delavci in sindikalisti iz tovarne Eaton izražamo svojo solidarnost zaposlenim v goriškem obratu družbe Carraro in pri tem opozarjamo, da industrijski načrti ne morejo temeljiti na selitvi proizvodnje v druge države. Politiki morajo zavzeti jasno stališče o tej zadevi, hkrati pa morajo vzeti na znanje, da družba Eaton rešuje svoje težave v Piemontu z odpuščanjem,« pravijo sindikalisti in delavci iz tržiške tovarne Eaton. Po njihovih besedah je prihodnost tržiškega obrata v veliki meri odvisna od njenih lastnikov; če nameravajo vlagati v njen razvoj, bo tovarna lahko preživela, pravijo zaposleni, ki so prepričani, da bi družba Eaton morala črpati tudi deželna sredstva za organizacijo tečajev za dodatno usposabljanje in izobraževanje delavcev.

Velja omeniti, da so delavci med avgustovskim dopustom redno nadzorovali svojo tržiško tovarno; med zaposlenimi je bila namreč razširjena bojazen, da bi družba Eaton po skritem odpeljala stroje in na ta način tudi dejansko selila proizvodnjo drugam.

PEVMA - Primosig opozarja

Parkirišče ob vrtcu krvavo potrebno

Upravitelji so si ogledali kraj - »Zamuda nedopustna«

Na problem krvavo potrebnega parkirišča ob slovenskem vrtcu v Pevmi ponovno opozarja Silvan Primosig, občinski svetnik stranke Slovenske skupnosti (SSk). Zaradi lokacije ob cesti je postajanje avtomobilov pred vrtcem izredno nevarno, ogroženi pa so ob starejših predvsem otroci.

Primosig je že večkrat posegel na goriški občini, pri županu, ki je obenem pristojen za javna dela, in pri občinskih uradih, ki bi morali za to poskrbeti. Zaradi nadaljnjega zamujanja pa je bil Primosig pobudnik srečanja, ki ga je v minulem tednu organiziral na licu mesta, v Pevmi. Ob njem so se ga udeležili načelnica svetniške komisije za javna dela Marina Francesca Colombo, občinski odbornik Sergio Cosma, predsednik rajonskega sveta Lovrenc Persoglia ter rajonski svetniki SSk Mirjam Radinja in Gabrijela Vidmar. Primosig je med drugim pri preverjanju birokratskega postopka za ureditev parkirišča ugotovil nekatere nejasnosti, zaradi katerih utegne priti do napak tako pri načrtovanju kot pri izvedbi del. »Celotni postopek je treba čim hitreje izpeljati tudi zato, ker je pri lastniku sosednjega zemljišča razpoložljivost, da se prostorski problem ustrezno reši,« pravi Primosig. Tako Cosma kot Colombova sta po ogledu kraja sprejela obvezo, da bosta zadevo preverila z načrtovalci, tako da naj se v nadaljnjem postopku ne bo več zatikalo. »Nedopustno je vsako nadaljnje odlašanje, saj se je šolsko leto že začelo,« zaključuje Silvan Primosig.

NOVA GORICA - BILJE - Na šolah vzgoja k miru in skrbi za okolje

Sadijo drevesa miru

Novogoriški šolarji skrbijo za sadovnjak, Biljenci pa so s hrastom začeli uresničevati projekt ureditve vaškega jedra

Novogoriški šolarji so včeraj posadili kaki

FOTO T.B.

Dan sajenja dreves že pet let sovpada s svetovnim dnem miru. Lani je tako v skupni skrbi za okolje povezal otroke iz 2000 šol iz 122 držav vsega sveta. Na osnovni šoli Milojke Štrukelj v Novi Gorici so včeraj posadili kaki in se s tem letos prvič pridružili t.i. projektu ENO šole, ki predvideva posaditev 100 milijonov dreves do leta 2017.

Novogoriška osnovna šola Milojke Štrukelj je Eko šola že štirinajsto leto, je povedala koordinatorica Iris Mohorič: »Vsako leto, ne le v okolici šole, ampak tudi po samem mestu, sadimo drevesa miru. V bližini šole smo lani uredili naravoslovno učilnico - sadovnjak, kjer smo posadili šest sadnih dreves. Ob jablanah, hruškah in češnjah zdaj raste kaki.« Za sadovnjak sicer skrbijo 40 otrok od 4. do 9. razreda, ki so na šolo vključeni v Eko krožek, sicer pa v projektu Eko šole živi cela šola, tako učitelji kot učenci in njihovi starši. Sadovnjak je pravi laboratorij na prostem, ki ga kot del pouka najpogosteje obiščejo šestšolci. Mohoričeva dodaja, da se je lepo prijel, želijo pa si tudi ureditve zeliščnega in cvetličnega

ga vrta. Za ureditev teh k sodelovanju vabijo donatorje, da bi pomagali pri nasaditvi. Na šoli skrbijo tudi za to, da mesto Nova Gorica vsako leto dobi novo drevo. »Ne le v bližini šole, temveč tudi po samem mestu sadimo drevesa miru. Tako smo že posadili pinjo, javor in v Borovem gozdičku lipo miru,« je dodala Mohoričeva.

V projekt globalne virtualne šole ENO, v katerega je letos prijavljenih že več kot 80 slovenskih šol in vrtcev, se je vključila tudi osnovna šola iz Mirna, ki je s svojo podružnično šolo v Biljah in Kulturno turističnim društvom Zarja v soboto zasadila hrast. Ob Potoku pri mostu v središču Bilj so s tem simbolično začeli uresničevati projekt ureditve vaškega jedra vasi, je povedala predsednica društva Zarja Ivanka Kosta. »Ob glavni cesti bomo uredili dvoredno, stremimo k temu, da bi ga zasadili z ustreznimi, čimbolj avtohtonimi drevesi. Uredili bomo tudi okolico potoka, ob njem sprehajalne poti in projekt zaključili do prihodnjega poletja,« je dodala. Projekt je sofinanciran iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. (tb)

ROMJAN - Predsednik pokrajine zavrača sklep županov o prevozu šoloobveznih otrok

»Čemu tržiško mesto okrožje, če ne zmore problema rešiti?«

Prispevka ni mogoče preusmeriti - Zelo kritična tudi Černic in Bandelj

»Pokrajina lahko nameni 40.000 evrov zgolj za nakup novega šolskega avtobusa. Tega denarja ni mogoče uporabiti drugače. Tako določajo zakoni.« Predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta se je s temi besedami odzval na sklep županov tržiškega mesta okrožja, da naj se prispevek, ki bi ga pokrajina nakazala za nakup novega šolskega avtobusa, preusmeri na Združenje staršev romjanskih otrok. Za Gherghetto je to neizvedljivo, »zato pa so napovedi županov tržiškega mesta okrožja zgolj pesek v oči romjanskih staršev«.

Kot znano, so doslej za prevoz otrok v slovensko osnovno šolo in vrtec v Romjanu ter v nižjo srednjo šolo v Doberdobu skrbeli člani Združenja staršev. Potem ko so v to vložili ogromno energij in denarja, so že poleti napovedali, da letos prevozov ne bodo več utegnili zagotavljati. Šolsko leto se je tako začelo brez njihovega prevoza, krajevni upravitelji pa so se lotili iskanja rešitve. Na nedavnem srečanju v Doberdobu jo je ponudil Gherghetta, ki je napovedal, da je pokrajina pripravljena dati na razpolago 40.000 evrov za nakup novega šolskega avtobusa. »Sklep županov tržiškega mesta okrožja, da se ta denar preusmeri na Združenje staršev, je nezakonit,« poudarja Gherghetta, saj pokrajina lahko prispeva izključno za nakup šolabusa, potem pa morajo za prevoz otrok poskrbeti občine. »Če devet občin s Tržiškega ni sposobnih potegniti iz svojih žepov denar za nakup novega šolskega avtobusa, pri čemer bi pokrajina zagotovila polovico potrebnega zneska, se sprašujem, zakaj sploh tržiško mesto okrožje obstaja,« je oster v svojem razmišljanju Gherghetta, ki dodaja, da občine ne morejo najprej pristopiti v območje izvajanja zaščitnega zakona 38/2001, potem pa za uresničevanje zaščite dejansko nič ne naredijo. »Soglašam z romjanskimi starši, ki zahtevajo, da za šolski prevoz poskrbijo občinske uprave. Po drugi strani so mi na občinah v Laškem pojasnili, da z enim šolskim avtobusom ni mogoče pripeljati vseh otrok v šolo v Romjan. Že res, vendar bi z enim avtobusom lahko krili 80 odstotkov povpraševanja, kar bi bilo vsekakor dobrodošlo,« trdi Gherghetta in poudarja, da za zagotavljanje javne storitve ne morejo skrbeti starši oz. zasebni-

ENRICO GHERGHETTA

BUMBACA

ki, saj je to naloga javnih ustanov. »Če se zgodi nesreča, kdo bo zanj odgovarjal?« se sprašuje Gherghetta in pojasnjuje, da bi morali župani tržiškega mesta okrožja v ponedeljek sprejeti le odločitev, ali hočejo kupiti šolski avtobus ali pa ne. Nikakor niso smeli preusmerjati prispevka pokrajine na druge ustanove, ker je to nezakonito in nemogoče, pravi Gherghetta in zagotavlja, da je pri reševanju vozla prevozov pripravljeno sodelovati tudi pokrajinsko podjetje APT. »Urnike avtobusov bi lahko tako spremenili in prilagodili, da bi pripeljali v šolo tudi del romjanskih otrok,« je prepričan

Gherghetta, ki potrjuje, da je pokrajina še vedno pripravljena nakazati 40.000 evrov za nakup novega šolabusa.

»Odločitev županov tržiškega mesta okrožja ne rešuje problema,« Gherghetti pritrjuje predsednik slovenske konzulte pri goriški pokrajini, Peter Černic: »Razočaran sem tudi nad tem, da so župani zadevo obravnavali izključno na ravni stroškov. Slovenci smo na tem ozemlju prisotni in smo občani kot vsi ostali. Prepričan sem tudi, da našo prisotnost potrebujejo, zato je njihova dolžnost, da pomagajo naši šoli rasti.« Černic je presenečen tudi nad zneskom stroška, o katerem je bil govor na sestanku upraviteljev, saj se mu zdi pretiran, predvsem pa pravi, da vprašanja prevoza šoloobveznih otrok ne gre reševati na zasebni ravni, temveč znotraj javnih ustanov: »Ne moremo govoriti o integraciji - tako Černic -, če se ne integriramo v javne ustanove. Če je bil torej sestanek županov slabo zastavljen, potem predlagam, da še enkrat sedemo za mizo in se na novo pogovorimo. Drugače bomo ugotavljali, da se na naši koži in predvsem na koži otrok igrajo politične igrice, kar pa je seveda nedopustno.«

Zaskrbljenost in razočaranje nad odločitvijo županov tržiškega mesta okrožja, da ne vključijo stroška za šolski prevoz v Romjan in Doberdob v občinsko bilanco, je včeraj izrazil tudi Walter Bandelj, goriški predsednik Sveta slovenskih organizacij: »Hvalevreden je predlog, da se prispevek nameni Združenju staršev, ki je vsa ta leta za to tudi skrbelo. To pa še ni strukturna rešitev tega vprašanja. Po drugi strani ni razumljivo, kako bi lahko namenski prispevek, ki ga pokrajina ponuja občinam za nakup šolskega avtobusa, preusmerili na Združenje staršev. Pričakovali smo, da bodo župani ravnali v skladu z zakonodajo, ki štiti slovensko narodno skupnost, za katero je šola življenjskega pomena. Ravnali pa so pilatovsko in s preusmeritvijo prispevka poskusili oddaljiti od sebe svoje dolžnosti. Ravnanje treh slovenskih občin - Doberdoba, Sovodenj in Števerjana -, ki italijanskim šoloobveznim otrokom nudijo brezplačen prevoz v italijanske šole v Gorico, je zgleden primer spoštovanja različnosti, ki bi ga morale posnemati tudi občine tržiškega mesta okrožja.«

DOBERDOB »Jarčeve izjave so politična špekulacija«

PAOLO VIZINTIN

BUMBACA

V javnosti odmeva polemika, ki so jo sprožile izjave svetnika stranke Slovenske skupnosti Marca Jarca. Namignil je, da pri upravljanju sprejemnega centra Gradina gre za konflikt interesov, v kolikor je članica zadruge Rogos, ki strukturo upravlja, tudi žena občinskega odbornika Nordia Gergoleta. Občinski odbor z županom Paolom Vizintinom na čelu odločno obsoja nastop svetnika SSK: »Kritike in izzivanja glede neobstoječega konflikta interesov z grožnjo prijave na Računsko sodišče in na druge organe so le politične špekulacije. Neupravičena in podla je tudi uporaba osebnih podatkov odbornika Gergoleta. Vse to lahko služi le temu, da skuša svetnik Jarc pridobiti zase medijsko vidljivost in se po krajši poti dokopati do političnega uspeha. Tovrstno neokusno početje pa prav gotovo ne sodi k zdravi in konstruktivni opoziciji. Odborniku Gergoletu izražamo solidarnost in priznanje za doslej neoporečno upravljanje občine v korist celotne skupnosti. Obenem izražamo posebno priznanje zadrugi Rogos za uspešnost, visoko strokovnost in za rezultate pri upravljanju centra Gradina.«

Ferri prvič pri Saksidi

Direktor goriškega zdravstvenega podjetja Roberto Ferri je včeraj obiskal šempetrsko bolnišnico, kjer se je srečal z njenim direktorjem Silvanom Saksido. Šlo je za prvo uradno srečanje med direktorjema, ki sta se pogovarjala tudi o možnostih sodelovanja. Dogovorila sta se, da zdravstveni ustanovi bosta skušali pripraviti skupni evropski projekt na področju kirurgije.

V Podgori o azbestu

V Podgori se bo danes ob 18.30 sestal rajonski svet, ki ga je urgentno sklical njegov predsednik Walter Bandelj; udeležili se ga bodo predstavniki deželne komisije za azbest. Z njimi se bodo menili o sanaciji azbestnih kritin v opuščeni tekstilni tovarni. V torek, 29. septembra, se bo sestal rajonski svet za Svetogorsko četrt in Placuto; zasedanja se bodo udeležili tudi predstavniki krajevnega sveta iz Solkana. Tema pogovorov bo solkanska Livarna.

Žoge brez meja

Štiri šole, in sicer dve iz Furlanije-Julijske krajine in dve iz območja Nove Gorice, bodo sodelovale pri čezmejnem projektu Žoge brez meja, ki ga bodo uresničili v okviru evropskih programskih skladov Comenius Regio. Z verbalnim in neverbalnim izražanjem bodo spodbujali socializacijo med italijanskimi in slovenskimi šolarji. Projekt bodo predstavili v petek v kraju Feletto Umberto pri Vidmu.

Univerzitetno mesto

Fakulteta za uporabne družbene študije v Novi Gorici organizira danes ob 18. uri v Baru Café dom na Bevkovem trgu peti družboslovni večer, tokrat na temo Nova Gorica kot univerzitetno mesto. Gostje večera bodo Mirna Macur, prodekanja FUDŠ, Darinka Kozinc, podžupanja mestne občine, v.d. načelnika oddelka za družbene dejavnosti na mestni občini Vladimir Peruničič, Danilo Zavrtanik, predsednik Univerze v Novi Gorici, in Nejc Koradin, predstavnik študentov. (tb)

Po znanje na stojnice

Preteklo sredo so se v Sloveniji že peto leto zapored začeli Dnevi slovenskih svetovalnih središč, ki jih je skupaj z Andragoškim centrom Slovenije pripravilo štirinajst slovenskih svetovalnih središč za izobraževanje. Med temi je tudi ISIO v Novi Gorici, ki deluje na novogoriški Ljudski univerzi, znotraj Centra vseživljenjskega učenja. Svojo dejavnost bodo predstavili danes, na t.i. Stojnicah znanja, pred novogoriško mestno hišo. (tb)

BUKOVICA - Dela v Kulturnem domu

Pogodba za obnovo vendarle podpisana

GORICA

Omizje za štirinožce

V Gorici se je v ponedeljek sestalo omizje za štirinožce, za ustanovitev katerega se je zavzemal predsednik pokrajine Enrico Gherghetta. Med srečanjem so predlagali, da bi vse občine iz pokrajine izglasovale pravilnik o pravicah in vzreji domačih živali, zatem pa so se pogovarjali o pesjakih, sterilizaciji hišnih ljubljencev, dostopu psov na plaže in drugih vprašanjih. Poleg pokrajinskega predsednika so se srečanja udeležili predstavniki številnih občin in ustanov, ki se ukvarjajo z nujenjem oskrbe psom in mačkam. Med drugim se je Gherghetta zavzel, da bi pokrajina postala upravitelj pasjega matičnega urada in drugih storitev za štirinožce. V razpravo je posegla tudi Laura Grassi iz društva La Cuccia. Po njenih besedah bi morali čim prej podpisati dogovor z živinozdravniki in zdravstvenim podjetjem, s katerim bi določili nižje cene za sterilizacijo potepuških mačk. Grassijeva je opozorila tudi na veliko razliko med cenami živinozdravniških storitev v Sloveniji in Italiji, zaradi česar se veliko lastnikov živali odpravljaja čez mejo.

Včeraj je župan občine Renče-Vogrsko Aleš Bucik vendarle podpisal pogodbo s podjetjem Makro Pet Gradnje iz Kopra, ki je bilo s 572 tisoč evri vrednim predračunom izbrano kot najcenejši ponudnik za obnovo Kulturnega doma v Bukovici. Prenova je, kot smo že poročali, vredna 850 tisoč evrov, od tega je 532 tisoč evrov evropskih sredstev, ostalo pa bo prispevala občina. Podpis pogodbe se je za dva tedna zamaknil zaradi usklajevanj, a to naj ne bi vplivalo na rok izvedbe obnove. Ta je postavljen za konec maja 2010.

Z rekonstrukcijo osrednjega kulturnega hrama v občini Renče-Vogrsko, kjer zdaj domuje tudi občinska uprava, so začeli v lanskem letu, ko so stekla projektna dela. Osrednji prostor bo velika dvorana s 320 sedeži, ki so ji veliko pozornosti namenili predvsem zaradi akustike. Župan pravi, da je bil to izziv tako za naročnika, torej občino, kot za izvajalca del. Manjša dvorana v zaodrju, z do 100 sedeži, bo namenjena manjšim komornim prireditvam, poimenovana pa bo po domačinu, umetniku Zoranu Mušiču. Manjša dvorana bo glede na priložnosti večnamenska, saj bodo v njej potekale tako seje občinskega sveta kot priložnostne razstave, v njej pa bo tudi mediateka z gradivom o Zoranu Mušiču. Obnova Kulturnega doma je sicer le prvi korak k ureditvi t.i. Mušičevega spominskega parka. Ta predvideva ureditev treh lokacij, ob že omenjenem Kulturnem domu tudi okolice tamkajšnje cerkve in spomenika NOB. (tb)

GORICA - Na kongresu Demokratske stranke

Beseda podmladku

Mladi so se zavzeli za utrditev levosredinske koalicije in za razpolovitev plač parlamentarcev

Del udeležencev nedeljskega kongresa Demokratske stranke v avditoriju Fogar

BUMBACA

Med nedeljskim kongresom krožka Demokratske stranke iz Gorice in Števerjan so izglasovali več resolucij, ki jih je predlagal podmladek stranke; med drugim so se mladi zavzeli za znižanje honorarjev parlamentarcev in za utrditev skupne levosredinske koalicije, ki bi predstavljala močno alternativo desnici.

Marco Rossi, med odgovornimi za organizacijo kongresa, je med svojim posegom poudaril, da je treba sprostiti avtocesto med Vilešem in Moščenicami ter posledično zgraditi novo cestninsko postajo v kraju Ta-pogliano al Torre. Po drugi strani je Rossi predlagal, da naj se na prihodnjem deželnem zasedanju Demokratske stranke razpravlja tudi o uresničitvi trase petega koridorja, ki bi bila speljana po Gorici in Vipavski dolini. Za Rossija bi bila ta rešitev tehnično lažje uresničljiva in finančno manj zahtevna. Po drugi strani se je za skupno levosredinsko fronto zavzel Stefano Podlipnik, medtem ko je Alessandro Porcarelli predlagal, da naj se razpolovijo plače parlamentarcev.

Načelnik občinske svetniške skupine Demokratske stranke Federico Portelli je včeraj opozoril, da predsednik občinskega sveta Rinaldo Roldo ne nikakor upošteva predlogov opozicije. »Na dnevnih red prihodnjega občinskega sveta ni vključil resolucije o ponovni uvedbi davka ICI na stanovanjih, oddanih v najem po znižani ceni, in o elektronskih izkaznicah, ki niso veljavne za potovanje v tujino,« je pojasnil Portelli.

DOBERDOB - Prvi čezmejni kolesarski maraton

S kolesi tudi turisti

S štiristo kolesarji vred se je pripeljalo okrog tisoč ljudi, ki so razveselili krajevne gostince

Okrog štiristo kolesarjev se je v nedeljo udeležilo prvega čezmejnega kolesarskega maratona Kras, ki se je začel in zaključil pred sprejemnim centrom Gradina v Doberdobu. 58 kilometrov dolga trasa z višinsko razliko 1.450 metrov je bila speljana po ozemlju občin Doberdob, Sovodnje, Miren-Kostanjevica in Komen, najhitreje pa jo je prekolesaril Andrea Bravin iz kluba Team Granzon, ki je potreboval 2 uri 33 minut 58 sekund. Dirko so skupaj organizirali kolesarski klubi Go Bike iz Gorice, MBC iz Trsta in Djak iz Nove Gorice, okrog šestdeset udeležencev pa je prišlo iz Slovenije. Dirka je kljub visokemu številu tekmovalcev potekala brez večjih težav, krajši prometni zastoj je prehod kolesarjev ustvaril edino pri Ferletih v Dolu, kjer so prireditelji začasno zaprli promet na državni cesti št. 55.

Nagrajevanje je potekalo v sprejemnem centru Gradina, kjer je prisotne pozdravil doberdobski župan Paolo Vizintin. Poudaril je, da rekrutativne in tekmovalne športne prireditve, kakršen je bil tudi kolesarski maraton, dajejo teritoriju velike razvojne možnosti na področju turizma. V nedeljo se je namreč vključno s kolesarji po Doberdobu mudilo okrog tisoč ljudi, ki so razveselili vse vaše gostince. V centru Gradina so med drugim razprodali vso hrano in pijačo.

Kolesarji
pred startom

BUMBACA

DOBERDOB - Na odru priljubljeni štandreški gledališčniki

Primorske zdrahe privabile krajanje in sosede izza meje

Tudi Doberdobci so se pošteno nasmejala ob Primorskih zdrahah, ki so jih na odru župnijske dvorane uprizorili štandreški igralci. Gostovanje gledališke predstave sta 7. septembra priredila doberdobski župnijski svet in družina Romana Gergoleta.

Štandrežci so nekoliko priredili znano Goldonijevo komedijo ter jo prirojili primorskim prigodam, govori in zdraham, ki so jih pred skoraj polno dvorano - ljudje so prišli tudi iz Brestovice, Opatjega sela, Mirna in Šempetra - odigrali člani dramskega odseka prosvetnega društva Štandrež pod izkušeno taktirko režiserja Jožeta Hrovata. Tudi v Doberdobu so se odlično odrezali Božidar Tabaj v vlogi Lipeta Mineštre, Marko Brajnik kot adjutant Izidor Mortadela in vsi ostali člani dramskega ansambla, ki se lahko ponašajo s priljubljenostjo pri publiki in številnimi priznanji. Zaradi uspeha gledališkega večera njegovi organizatorji že napovedujejo v oktobru gostovanje gledališke skupine iz Ajdovščine.

Primorske zdrahe na doberdobskem odru

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, ul. Crispi 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH
ROJEC, Prvomajska ul. 32, tel. 0481-882578.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
REDENTORE (Ternoviz), ul. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V FOLJANU
DI MARINO, ul. Bersaglieri 2, tel. 0481-489174.

Gledališče

OPERETA GROFICA MARICA Emmericha Kalmana v organizaciji Zveze slovenske katoliške prosvete iz Gorice: premiera bo v petek, 2. oktobra, ob 20.30, ponovitve bodo v nedeljo, 4. oktobra, ob 17. uri, v torek, 6. oktobra, ob 20.30 in v nedeljo, 11. oktobra, ob 17. uri. Vse predstave bodo v veliki dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici, drevored 20. septembra, 85. Nakup vstopnic je možen na tajništvu Kulturnega centra Lojze Bratuž tel. 0481-531445 (od ponedeljka do petka

od 8.30 do 12.30 in 17. do 19. ure), elektronska pošta info@kclbratuz.org.

GLEDALIŠKI FESTIVAL GORIŠKI GRAD poteka v Kulturnem domu v Gorici: v petek, 25. septembra, ob 20.30 Don Giovanni (Moliere) v izvedbi gledališke skupine Costellazione iz Formie; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na korzu Italia 51/a v Gorici (tel. 0481-30212).

Kino

GORICA KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Pelham 1-2-3: Ostaggi in metropolitana«.

Dvorana 2: 20.20 - 22.00 »Il grande sogno«.

Dvorana 3: 17.50 - 20.10 - 22.10 »Basta che funzioni«.

TRŽIČ KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Pelham 1-2-3: Ostaggi in metropolitana«.

Dvorana 2: 17.50 - 19.50 - 22.10 »G.I. Joe: La nascita dei cobra«.

Dvorana 3: 17.50 - 20.10 - 22.10 »Basta che funzioni«.

Dvorana 4: 17.45 - 20.10 - 22.10 »Il grande sogno«.

Dvorana 5: 17.30 »L'era glaciale 3: L'alba dei dinosauri; 20.00 - 22.00 »Vi-deocracy - Basta apparire«.

Šolske vesti

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE sporoča, da so bile v ponedeljek, 21. septembra, na vseh slovenskih ravnateljstvih objavljene začasne zavodske (ravnateljske) lestvice učnega osebja. Rok za morebitne prizive in ugovore zapade 1. oktobra.

SDZPI obvešča, da je v teku vpisovanje na tečaje po univerzitetni diplomii: Uporaba načinov in obvladovanje orodij komunikacije (80 ur), Priprava turističnih paketov za čezmejno območje in njihova promocija (80 ur), Upravljanje informacijske varnosti (60 ur). Brezplačni tečaji, ki so financirani s sredstvi Evropskega socialnega sklada, bodo potekali na goriškem sedežu SDZPI, Verdijev korzo 51 v prostorih KB Centra. Rok vpisovanja zapade 16. oktobra; informacije na tel. 0481-81826 ali na naslov e-pošte go@sdzpi-irsip.it in na spletni strani www.sdpzpi-irsip.it.

SDZPI obvešča, da je v teku vpisovanje na tečaj po višješolski diplomii v sodelovanju s podjetji Tehnike finančnega posredništva 580 ur (300 ur teorije, 280 ur work experience, študentska 2,30 evra za vsako uro prisotnosti na delovni praksi). Brezplačni tečaj, ki je financiran s sredstvi Evropskega socialnega sklada, bo pote-

kal na goriškem sedežu SDZPI, Verdijev korzo 51 v prostorih KB Centra. Rok vpisovanja zapade 25. septembra; informacije na tel. 0481-81826 ali na naslov e-pošte go@sdzpi-irsip.it in na spletni strani www.sdpzpi-irsip.it.

ODELEK ZA ZABAVNO GLASBO IN JAZZ GLASBENE MATICE v Gorici prireja 28. in 29. novembra delavnico za petje s pevko Darjo Švajger. Prijave s kratko biografijo in posnetkom na zgoščenki je potrebno oddati do 16. oktobra na tajništvo Glasbene matice na Korzu Verdi 51. V teku so tudi vpisovanja za redni pouk iz jazz petja, saksofona, kitare, klavirja in basa; informacije na tel. 347-5156982 (Andrejka Možina).

PIHALNI ORKESTER KRAS DOBERDOB prireja glasbeno šolo (začetni in nadaljevalni tečaji pihal, trobil in tolkal pouk teorije) ter uvajalni tečaj glasbene vzgoje za predšolske otroke (spoznavanje zvokov, ritma in melodije z gibanjem, petjem in instrumenti); vpis in informacije na tel. 338-4199828 (Romina) in tel. 339-6983579 (Antonella).

Razstave

DRUŠTVO ZA ZGODOVINSKO RAZISKOVANJE ISONZO prireja v četrtek, 1. oktobra, ob 18.30 v bivši konjušnici dvorca Coronini na drevoredu 20. septembra 14 v Gorici odprtje razstave o letalstvu v Gorici med leti 1909 in 1962; na ogled bo do 1. novembra od torka do sobote med 10. in 13. in med 14. in 19. uro, ob nedeljah med 10. in 13. uro.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ v sodelovanju s Pilonovo galerijo in galerijo Rika Debenjaka vabi na odprtje razstave pod naslovom Goriški likovni krog in slovenski tisk v Gorici med obema vojnama v četrtek, 24. septembra, ob 18. uri. Razstavo bo predstavila Irene Mislej.

V MESTNI GALERIJ NOVA GORICA (Trg Edvarda Kardelja 5) bo v petek, 25. septembra, ob 19. uri odprtje razstave Jaše Mrevljeta z naslovom »What does it take for the heart to explode into stars« (Kaj rabi srce, da se izstrelji med zvezde); na ogled bo do 16. oktobra.

Koncerti

KULTURNI DOM V NOVI GORICI obvešča, da je koncert »Na juriš! Partizanske pesmi« v izvedbi zbora Carmina Slovenica, ki bo v petek, 25. septembra, ob 20.15 razprodan; informacije na tel. 003865-3354016 in na blagajna@kulturnidom-ng.si.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča vsem udeležencem izleta v Sarajevo, Medjugorje, na mandarine itd., da lahko poravnajo ostali znesek za izlet 23., 24. in 25. septembra od 16. do 19. ure vsak dan pri poverjenikih, pri katerih so se vpisali. Pri njih bodo dobili ostale informacije. Odhod avtobusov bo 13. oktobra ob 4.45 s trga pred cerkvijo v Štandrežu, nato s postankom pred cerkvijo v Sovodnjah; ob 5.30 v Doberdobu prav tako pred cerkvijo. Za tržaške udeležence bo odhod na avtocesti pri Devinu blizu bencinske črpalke AGIP; za ostale pa v Bazovici nasproti Agrarie Evergreen pri lekarni ob 6.30. Priporočajo točnost.

Obvestila

PILATES - v občinski telovadnici v Doberdobu, vsako sredo od 20. do 21. ure. Vadbica se začne 7. oktobra in jo vodi Maja Lutman; informacije in vpisovanje na tel. 328-1511463 (Ingrid) ali na e-pošti okval@virgilio.it.

PRIJATELJI DANIELEJA BOŠKINA so na Zadužni kreditni banki Doberdob in Sovodnje odprli račun za prostovoljne prispevke namesto cvetja na grob Danieleja. Naslov tekočega računa je »Danielejevi prijatelji - Amici di Daniele« in bančne koordinate so IT 33 Q 08532 12400 000000730310. Prispevke sprejemajo na vseh podružnicah banke.

DRUŽBA ROGOS prireja v sprejemnem centru Gradina v nedeljo, 4. okt-

obra, od 14.30 do 19. ure razstavo-pokušnjo kraških pridelkov, vstopnina 12 evrov; informacije na tel. 333-4056800 ali na info@rogos@gmail.com. **DRUŠTVO JADRO** prireja na sedežu v Romjanu 50-urni tečaj slovenščine za odrasle z oktobrom. Organizacijsko srečanje bo ob 20. uri v ponedeljek, 5. oktobra, v ul. Monte 6 Busi 2; informacije pri odbornikih društva, v ronški knjižnici in v mladinskem središču Informagiovani v Trziču.

GORIŠKI SEDEŽ ZDRUŽENJA LOČENIH STARŠEV FJK prireja vsak torek ob 20.15 v večnamenskem centru v ul. Baiaumonti 22 v Gorici odprta srečanja za pomoč ločenim staršem; informacije na tel. 349-3884549 in na spletni strani www.mammepapaseparati.org.

KLEKLJARSKI ODESK DRUŠTVA JADRO je začel novo letno dejavnost ob torkih med 15.30 in 18.30 na sedežu društva; vpisovanje in informacije na tel. 0481-776123.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SOVODNJAH je odprta ob ponedeljkih in sredo med 10. in 12. ter med 15. in 18. uro, ob petkih med 10. in 12. uro.

PIHALNI ORKESTER KRAS DOBERDOB obvešča, da bo občni zbor v četrtek, 24. septembra, ob 20.30 v glasbeni sobi.

ZDRUŽENJE CUORE AMICO prireja društveno kosilo v nedeljo, 4. oktobra, v restavraciji Felcaro v Krminu; rezervacije na sedežu združenja ob ponedeljkih in petkih med 10. in 12. uro, ob četrtek med 15.30 in 18. uro.

ŠPORTNO DRUŠTVO SOVODNJE prireja v telovadnici v Sovodnjah rekreacijsko telovadbo ob torkih in petkih med 21. uro in 22.30; prvo srečanje bo v petek, 2. oktobra.

AŠKD KREMENJAK iz Jamelj prireja začetni in nadaljevalni tečaj diatonične harmonike. Sestanek s profesorjem Gropajcem bo danes, 23. septembra, ob 18. uri v večnamenskem centru v Jamljah; informacije na tel. 338-6495722 (Martina).

KRVODAJALCI IZ DOBERDOBA prirejajo v soboto, 26. septembra, ob 20. uri tradicionalno dobrodelno baklado. Zbirališče bo pred občinsko stavbo v Doberdobu, kratek pohod pa se bo zaključil v župnijski dvorani. Baklado bo popestrila godba na pihala Kras, druzabno srečanje v župnijski dvorani bodo popestrile pevke ženske vokalne skupine Jezero iz Doberdoba. Prostovoljne prispevke bo sekcija krvodajalcev iz Doberdoba namenila hospicu Via di Natale 2 pri onkološkem centru v Avianu.

Prireditve

V KNJIGARNI UBIK na korzu Verdi 119 v Gorici (tel. 0481-538090) bo v četrtek, 24. septembra, ob 18. uri novinar Paolo Pichierri predstavil svojo knjigo »Maledetto telefonino«. Z avtorjem se bo pogovarjala novinarka Margherita Reguitti.

SLOVENSKA DEŽELNA KNJIŽNA IZLOŽBA bo potekala v organizaciji ZSKD in pod pokroviteljstvom SKGZ v petek, 25. septembra, v KB centru na korzu Verdi 51 v Gorici: od 15. do 19. ure knjižna izložba, ob 17. uri otvoritev, ob 18. uri debatna kavarna, ob 19.30 koncert skupine BK evolution. Ob slabem vremenu odpade.

Osmice

KOVAČEVI za cerkvijo v Doberdobu imajo ob petkih, sobotah in nedeljah ter praznikih odprtje. Tel. 0481-78125. **OSMICA PRI DREJČETU** v Doberdobu je odprta ob četrtek, petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78377.

Prispevki

Ob težki izgubi drage društvene tajnice Marice Koršič daruje zvesta sodelavka Wilma Bregant 100 evrov za Društvo slovenskih upokojencev za Goriško.

Pogrebi

DANES V KRMINU: 15.00, Franco Planiscig v cerkvi Sv. Leopolda in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 10.50, Giorgina Furlan vd. Pangon iz bolnišnice v cerkev Device Marcelliane in na pokopališču.

NOGOMET Danes A-liga, Juventus proti Genoii šele jutri

TEKMA KROGA – Po porazu Genoe s Chievom ni več v igri prvo mesto, a jutrišnja tekma med Gasperinijevim moštvom in Juventusom ostaja kljub temu pomembna. Pri Juventusu želijo nadaljevati s serijo zmag, medtem ko želi Genoa ohraniti stik z vrhom. Pri črnobelih sta še vprašljiva nastopa Diega in Felipeja Mela, medtem ko v napadu, ob odsotnosti Del Piera, bo trener Ferrara zaupal Amauriju in zadnje čase nezadržnemu Iaquinti. Gasperini ne bo spreminjal standardne in utečene postavitev s tremi napadalci, kjer bo glavna špi-ca Crespo; na bočnih položajih bosta igrala Sculli in Palacio. Chievo je s taktično brezhibno igro dokazal, da je Genoa lahko ranljiva, vendar na Marassiju se plavordeči popolnoma spremenijo. Letos aprila meseca je Genoa zadala Juventusu nogometno lekcijo in zmagala s 3:2. Po tistem porazu je bilo konec ugibanj o zmagovalcu »scudetta«. Seveda smo tokrat šele na začetku prvenstva, a za Juventus je jutrišnja tekma zrelostni izpit.

INTER IN SAMPDORIA – Navijači prvotvrščene Sampdorie bodo verjetno prvič v življenju po tihem celo navijali za Genoa, saj bi se lahko, ob ugodnem razpletu, Sampdoria znašla sama na vrhu lestvice. Sicer gostovanje v Firencah je dokaj zahtevno, vendar Del Nerijevo moštvo igra v tem obdobju naravnost brezhibno, kar pa ne velja za Prandellijeve varovance, ki so v zadnjem tednu doživeli dva zelo pekoča poraza, najprej v ligi prvakov nato še v prvenstvu.

Na spodrsrljaje tako Juventus kot Sampdoria pa čakajo v Interjevem taboru; Eto'o in soigralci bi se tako znašli na vrhu lestvice. Brez diskvalificiranega Mourinha na klopi (zamenjal ga bo pomočnik Beppe Baresi) bodo črnomodri na San Siru gostili Napoli. Proti Cagliariu je Inter rešil Milito, ki pa ni gotov mesta v postavi. Morda mu bo dal Baresi tekmo oddiha in zaupal večjo minutažo Balotelliju. Za trenerja Neapelčanov Donadonija, ki je vrsto let igral za Milan, bo to skorajda derbi, po skromnem začetku prvenstva pa je za Napoli pomembno, da se iz Milana vrne vsaj s točko.

UDINESE – Udinese bo v štirih dneh igral dve izredno zahtevni domači tekmi. Danes bo na vrsti Milan, v nedeljo pa še Genoa. Di Nataleju je le sodnik s sporno odločitvijo preprečil, da bi bil uspešen tudi v prejšnjem krogu, in tudi Milanova obramba bo morala posebno pozornost nameniti prav kapetanu črnobelih. »Slučajno« so Leonardovi varovanci ujeli pravi ritem, ko je Ronaldinho izgubil mesto v začetni postavi. Morda se je brazilski trener le zavedal, da nihče si ne more privoščiti igrati z možem manj že od prve minute... Črnordeče bo na sredini igrišča znova vodil Seedorf, medtem ko bosta za gole zadolžena Huntelaar in Pato.

FANTANOOGOMET – Gostovanje v Firencah je sila zahtevno, a treba na vsak način izkoristiti sijajen trenutek Sampdorie in v vašo postavo vključiti čim večje število igralcev te ekipe. Ravno tako je morda napočil čas, da zaupate tudi kakemu igralcu Atalante. Seveda je nemogoče misliti, da lahko novi trener Conte v nekaj dneh naredi čudež, a pred domačo publiko in proti ne ravno zanesljivi Catanii so prve točke v prvenstvu za Atalanto imperativ...in Acquafresca se mora prej ali slej vrniti na lanske standarde.

NOGOMETNE STAVE – Glede na igro, ki jo je pokazal proti Juventus, ima Livorno kar nekaj možnosti, da iz Bologne odnese celo zlo, tako da je stava na X (3,10) ali celo 2 (3,80) tvegana, a ne brezglava poteza. Tudi neodločen izid (3,15) na tekmi med Udinesejem in Milanom bi se lahko obnesel. Če zelo zaupate novemu trenerju Atalante Conteju lahko poskušate staviti na vodstvo Atalante po 1.polčasu in zmago ob koncu tekme (to se pravi kombinacija 1/1), ki je vredna 2,80.

NAŠA NAPOVED – danes (ob 20.45) Atalanta – Catania 2:1, Bari – Cagliari 2:0, Bologna – Livorno 1:2, Fiorentina – Sampdoria 2:2, Inter – Napoli 3:1, Lazio – Parma 0:1, Palermo – Roma 1:1, Siena – Chievo 0:2, Udinese – Milan 1:1; jutri (ob 20.45) Genoa – Juventus 2:1. (I.F.)

KOLESARSTVO - Danes začetek cestnega svetovnega prvenstva

Podelili bodo šest mavričnih majic

Vrhunec v nedeljo z dirko profesionalcev - Italijani med favoriti, Slovencem proga leži

Svetovna kolesarska zveza UCI je organizacijo letošnjega cestnega svetovnega prvenstva v kolesarstvu dodelila švicarskemu mestu Mendrisio. Odločitev je nekoliko nerazumljiva, saj je švicarsko mesto oddaljeno le 20 kilometrov od Vareseja, kjer se je prvenstvo odvijalo lani. UCI pa nas je že navadila na podobne izbire, saj je leta 1999 in 2004 dodelila svetovno prvenstvo vedno mestu Verona. Tudi mesto Mendrisio ni novinec, saj se je svetovno prvenstvo tam že odvijalo leta 1971. Takratni zmagovalac je bil Belgijec Eddy Merckx, drugi Italijan Felice Gimondi, tretji pa Francoz Cyrille Guimard. V Švici je to že osma izvedba svetovnega prvenstva, zadnjič je bilo leta 1996 v Luganu (ne daleč od Mendrisia), kjer je slavil Belgijec Johan Musseaw. Prihodnje leto pa čaka ljubitelje kolesarstva dolgo potovanje, saj bo prvenstvo v Avstraliji. Čez dve leti pa na Danskem.

Svetovno prvenstvo se bo v Mendrisiu odvijalo od danes do nedelje. Dodeljenih bo običajnih šest mavričnih majčk. Dve za ženske in štiri za moške, Tri dirke bodo proti času, tri pa krožne dirke, na 13,8 kilometrov dolgi trasi.

Kot prvi, danes dopoldan, bodo potiskali na pedale moški under 23 v dirki proti času. Popoldne bodo na vrsti ženske. Jutri se bodo na 49,8 kilometrov dolgi progi preizkusili najmočnejši profesionalci. Tudi v soboto bosta na vrsti dve dirki. Sprva se bodo ženske pomerile na 124,2 kilometrov dolgi progi. Popoldne pa bodo meri-

Italijani že trenirajo v Mendrisiu

li svoje moči moški Under 23. Trasa bo dolga 179,4 kilometrov.

In kdo bo nasledil lanskemu zmagovalcu Ballanu? Ali bo Italijanom uspelo zmagati že četrtič zapored? Na te dve vprašanji bo treba počakati do nedelje 27. septembra, ko se bodo po švicarskih cestah vrtela kolesa profesionalcev. Slednji bodo morali opraviti kar 19 krogov, za skupno 262,2 kilometrov.

Brez dvoma so Italijani ponovno nesporni favoriti, saj razpolagajo z odličnimi kolesarji. Cunego, Basso in Ballan so pokazali na Vuelti, da so trenutno v dobri formi. A tudi Pozzato in Paolini sta lahko nevarna. Račune jim lahko prekrizajo Špan-

ci, s Sanchezom, Valverdem ter vedno nevarnim Freire. Prav gotovo se bodo hoteli Švicarji, s Cancellaro na čelu, na domačih tleh izkazati. Med favorite lahko pripišemo tudi Belgijce (Boonen in Gilbert), Luksemburžana, brata Schlek in morda avstralanec Evans.

Kaj pa Slovenci? Selektor Hvastja je zbral šest kolesarjev: Brajkovič, Bole, Božič, Fajt, Štangelj in Valjavec. Hvastja je dodal, da glede na konfiguracijo proge je slovenska selekcija najboljša izmed zadnjih letih. Cilj je uvrstitve med prvo deseterico. Največ možnosti pa imata kapetana Brajkovič in Valjavec, outsider pa je Božič.

Edvin Bevk

NOGOMET - Nov poraz Triestine

Spet štirje goli na grbi

Po uvodnem голу Lecceja odločilna prenačljena izključitev vezista Gissija - Trener Gotti še ni našel standardne postave

Triestina - Lecce 1:4 (0:2)

STRELCI: Defendi v 3., Giacomazzi v 37.; Fabiano v 29.dp, Godeas iz 11-m v 39.dp, Corvia v 43dp.

TRIESTINA (4-2-3-1): Agazzi 6; Tabbiani 6, Cottafava 5, Scurto 5 (11.dp Brocco 5,5), Sabato 4,5 (1.dp Crovetto 5,5); Gissi 4, Princivalli 5; Volpe 5,5, Cossu 5 (24.dp Pani 5,5), Testini 5,5; Godeas 5,5. Trener: Gotti.

LECCE (4-4-2): Rosati; Balleri, Schiavi, Fabiano, Mesbah; Angelo (33.dp Bergougnoux), Giacomazzi, Vives (27.dp Lepore), Edinho; Defendi, Baclet (1.dp Corvia). Trener: De Canio.

SODNIK: Gervasoni iz Mantove 4; IZKLJUČITEV: Gissi v 23.; OPOMINI: Gissi, Baclet, Scurto; GLEDALCEV: 6.500.

Ali bo to sezona, ko se ti vse izteče na najslabši možen način? Triestina je bila že pred tekmo v težavah, sinoči pa je po treh minutah igre prejela gol in po 23 minutah se je znašla z možem manj zaradi zelo sporne sodnikove odločitve, kar so gostje kmalu izkoristili z Giacomazzijem. In že pred koncem prvega polčasa je bilo tekme v bistvu konec. Sledilo je poigravanje mačke (Lecceja) z mišjo (Triestino).

Pri Triestini se je do zadnjega trenutka ogrevalo kar 12 igralcev, med temi Sabato, ki ga ni bilo niti na seznamu vpoklicanih. Morda je Gotti imel do zadnjega dvome o najbolj primerni postavi in je želel premisliti res do zadnje razpoložljive sekunde, ali bolj verjetno je želel preizkusiti, če je Sabato že zmogel igrati? Presenetljivo se je branilec (žal) res znašel med enajstimi, ki so tekmo začeli. Vsekakor se je trener Triestine odločil za novost: igral je z enim samim napadalcem, Godeasom, medtem ko je vezno vrsto okrepil še s tretjim srednjim vezistom, tako da so hkrati dobili mesto v postavi Cossu, Princivalli in Gissi, sicer s Cossujem, ki je igral v zanj nekoliko neobičajnem položaju polšpice.

Trener Gotti je v šestih tekmah poslal na igrišče že 21 igralcev

KROMA

Trener gostov Gigi De Canio, ki je pred leti vodil tudi Udinese, se je odločil za klasičen 4-4-2 z Bacletom in Defendijem v napadu. In ravno Defendi je po samih treh minutah igre poskrbel za pravo hladno prho, saj je s preciznim strelom s kakih 14 metrov že zatresel mrežo nemočnega Agazzija. Slabšega začetka ne bi moglo biti, oziroma ja. Manjkalo je še igranje z možem manj in za to je poskrbel Gissi oziroma točnejše sodnik Gervasoni, ki je veznega igralca Triestine – sicer Gotti je po prejetem голу zamenjal njegov položaj s Tabbianijevim in ga pomaknil v obrambo – izključil za čisto navaden prekršek. V 37. minuti je Giacomazzi z glavo s kratke razdalje premagal Agazzija in postavil na varno zmago gostov, ki bi lako odšli na odmor s še večjo prednostjo, a prečka Agazzijevih vrat je v

44.minuti kar dvakrat odbila strele De Caniovih igralcev.

Drugi polčas je postal nepomemben, skoraj odvečen. Triestina je poskušala doseči vsaj častni gol in seveda tvegala, da bi nasprotnik zadel s protinapada. Sodnik je neuspešno nadaljeval voditi tekmo s tem, da ni dosodil po eno 11-metrovko na ekipo. Triestina je streljala na vrata z dolge razdalje s Cottafavo in s Tabbianijem, ki s kratke razdalje ni uspel preusmeriti žoge v gol. Učinkovitejši je bil Fabiano v 74.minuti, ki je po kotu z glavo žogo poslal v desni kot Agazzijevih vrat. Triestina pa se je le dokopala – z veliko muko – do častnega gola: v 83. minuti si je Godeas prislužil 11-metrovko, ki jo je nato brezhibno izvedel. Časa pa je bilo še dovolj, da smo videli četrti gol Lecceja s Corvio, ki je odlično izvedel protinapad.

Po tem porazu tudi trener Gotti ni

B-LIGA IZIDI 6. KROGA Ascoli - Cesena 1:1, Brescia - Sassuolo 3:1, Cittadella - Vicenza 2:1, Crotone - Grosseto 0:0, Frosinone - Reggina 2:0, Gallipoli - Ancona 1:0, Mantova - Albinoleffe 1:2, Modena - Empoli 2:0, Piacenza - Salernitana 0:0, Torino - Padova 0:1, Triestina - Lecce 1:4

Frosinone	6	4	1	1	10:6	13
Brescia	6	4	1	1	8:4	13
Padova	6	3	3	0	7:4	12
Torino	6	4	0	2	11:3	12
Ascoli	6	3	3	0	10:6	12
Cesena	6	3	2	1	8:3	11
Sassuolo	6	2	1	1	8:7	9
Ancona	6	3	0	3	8:7	9
Empoli	6	3	0	3	7:8	9
Piacenza	6	2	2	2	5:7	8
Lecce	6	2	2	2	10:7	8
Cittadella	6	2	2	2	6:6	8
Vicenza	6	1	4	1	10:9	7
Triestina	6	2	1	3	6:10	7
Gallipoli	6	1	4	1	7:8	7
Modena	6	2	1	3	6:7	7
Reggina	6	1	3	2	5:8	6
Grosseto	6	1	3	2	6:8	6
Crotone	6	0	4	2	1:5	4
Albinoleffe	6	1	1	4	6:12	4
Mantova	6	0	3	3	5:8	3
Salernitana	6	0	1	5	2:11	1

PRIHODNI KROG (26.9.) Vicenza - Triestina

več na varnem. V tem začetku prvenstva je zamenjal kar 21 igralcev, tako da je celo težko reči, katera naj bi bila standardna postava Triestine. Še najbolj nerazumljivo pa je, čemu v obrambi ne dobi več prostora Brocco. Tudi po njegovi službi je bila v uvodnih tekmah obramba Triestine skoraj neprebojna, zadnji dve tekmi pa ga Gotti sploh ni upošteval...

Top: Tretji zaporedni poraz, znova štirje goli na grbi. Odkrito povedano ni igralca, ki bi si zaslužil pohvalo, čeprav so bili nekateri »manj krivi« za poraz.

Flop: Gissi je naredil dva prekrška, kar je bilo za sodnika dovolj, da mu je pokazal pot do slačilnic. S to nerazumljivo odločitvijo pa je sodnik Gervasoni res pretirano vplival na nadaljni potek srečanja. In kasneje je reagiranje Bacleta kaznoval le z opominom.

Iztok Furlanič

NAŠ POGOVOR - Bivška prvoligašica in reprezentanka Sandra Vitez stopa po trenerski poti

»Znanje, ki sem ga pridobila, želim posredovati mlajšim«

Svoje odločitve se ne kesa: ničesar ne pogrša - Zavrnila povabilo v reprezentanco na mivki

Pred letom dni je odbojgarsko (italijansko in zamejsko) javnost presunila novica, da se ena najboljših mladih igralk v Italiji umika. Kontovelka Sandra Vitez se je po enem letu igranja v najvišji italijanski ligi in večletnih izkušnjah v izbranih vrstah (od 15. leta starosti je bila članica mladinskih izbranih vrst, lani pa je nastopala tudi v članski reprezentanci op. a.) odločila, da se bo posvetila le študiju. Odločitve se 22-letnica po letu dni sploh ne kesa. Od odbojgarske žoge pa se vsekar ni oddaljila: v telovadnici je le spreminila vlogo. Z bivšo odbojkarico, ki je bila lani v ožjem izboru igralk članske reprezentance, smo se pogovorili o bližajočem se evropskem prvenstvu in njeni novi izkušnji: treniranju mladih.

Igranje si popolnoma opustila. Spremljaš kljub temu še A1-ligo in reprezentančne nastope?

Prvenstvu sledim občasno. Lani sem si ogledala le nekaj tekem po televiziji. Ostalih rezultatov pa ne spremljam. Pozorno sem sledila le finalu, ker je Novaro vodil moj bivši trener (Luciano Pedullà op. a.). Reprezentančne nastope pa bom zdaj, ko se bo začelo evropsko prvenstvo, spremljala podrobneje.

Kam lahko cilja letošnja reprezentanca?

Ker je ekipa sestavljena skorajda iz-

Sandra Vitez (9. maj 1987) trenira letos mladinke pri matičnem društvu Kontovel

ključno iz starejših igralk, menim, da se lahko Italija uvrsti visoko. Vse so »stare mačke« z dolgoletnimi izkušnjami. Ne verjamem, da bodo mlajše reprezentantke dobi-le priložnost. Odvisno pa bo seveda tudi od ostalih tekmic. Lanski nastop na OI je bil le spodrsrlaj, saj je bila sicer italijanska izbrana vrsta vselej uspešna.

Si z igralkami, bivšimi soigralkami, še vedno v kontaktu?

Seveda. Z igralkami mojih let sem še vedno kontaktu, tudi po Facebooku, s starejšimi pa ne.

Ali pogršaš igranje na najvišjem nivoju?

Ne. Zdaj sploh ne. S perečo finančno krizo le redke ekipe redno plačujejo igralke. Nekatere čakajo še decembrsko plačo, kljub temu pa so letos sprejele pogodbo istega kluba. Druge ekipe jim sploh niso ponudile pogodb. Igrajo v bistvu zastoj.

Športno življenje pa, s treningi in tekmami?

Ne ... Je toliko drugih stvari. Včasih bi rada spet odigrala kako tekmo, ampak sploh

ne pogršam šesturnih treningov in dolgih gostovanj.

Prejela si tudi ponudbe, da bi igrala odbojko na mivki in se pripravljala na olimpijske igre 2012.

Tako je. Letos junija me je poklical trener italijanske reprezentance in vprašal, če bi se jim pridružila. Povabilo pa sem odklonila: ponovno bi morala celo poletje nastopati na turnirjih, pozimi bi morala vzdrževati formo in se nenazadnje šele uvrstiti na OI. Bilo je preveč neznank. Tudi volje nimam, da bi po enoletnem premoru ponovno začela. Obenem pa ne vem, kako bi uspela te nastope usklajevati s študijskimi obveznostmi.

Si torej zadovoljna, da si doma?

Zelo. Oktobra bom začela s predavanji 2. letniku farmacije in bom na fakulteti tudi nadaljevala, saj mi je ta študij všeč.

Odbojgarske žoge in telovadnic pa še nisi dokončno zapustila. Usmerila si se v treniranje mladih. Zakaj si se tako odločila?

Znanje, ki sem ga pridobila po večle-

tnih izkušnjah, bi rada sedaj posredovala mlajšim odbojkaricam. Že lani sem razmišljala o tem: dobila sem tudi nekaj ponudb, ampak sem jih odklonila. Letos pa sem sprejela ponudbo matičnega društva Kontovel. Nenazadnje tudi treniram v neposredni bližini doma, kar je zelo praktično.

In kako ocenjuješ to izkušnjo?

Všeč mi je. Igralke so delovne in tudi poslušajo. Opažam pa razlike med našo generacijo in sedanjimi igralkami. S svojimi igralkami pri Kontovelu smo še kot mladinke vadile, dokler nismo elementa osvojile. Spominjam se, kako sem s podajalko Terezo vabila »prvi tempo« tudi takrat, ko trener tega ni zahteval. S soigralkami smo želele nekaj doseči. Mlajše generacije pa vestno trenirajo samo, če vsaki posameznici stalno slediš.

Trenirala boš mladinke pod 18. letom. Si ti izbrala to starostno kategorijo?

Ne. Društvo mi je ponudilo to skupino, ki sem jo tudi z veseljem sprejela, saj lahko na tem nivoju že posvečam več poudarka specifični tehniki. Čeprav ne skrivam želje, da bi mogoče rada začela tudi z mlajšimi, tako da bi jih spremljala od prvih korakov in bi tako dobile moj pečat. Mladinke imajo namreč določene elemente že avtomatizirane, kar je seveda težje spremeniti.

Koliko uporabljaš pri vodenju treninga tisto, kar si osvojila v reprezentanci in prvoligaških ekipah?

Vaje uporabljam. Struktura treninga je tudi podobna, s tem da sem pozorna na to, kar delamo na začetku tedna in kaj ob koncu.

Se na igrišče ne bi vrnila niti, če bi Kontovel potreboval pomoč, da bi dosegel obstanek v D-ligi?

Ne vem ... Bomo videli.

Veronika Sossa

MEDIJI

Cassano, Lippi in Jure Zdovc

Antonio Cassano je vnovič v ospredju pozornosti italijanskih športnih medijev. S svojimi odličnimi nastopi v dresu Sampdorie se mu je spet bliskovito dvignila podpora specializiranega tiska, ki glasno zahteva njegovo vključitev v reprezentanco. Čeprav naj bi vpoklic vanjo, poleg nogometnega znanja, zahteval tudi določeno stopnjo profesionalnosti (po domače bi rekli temu resnost in zgledno obnašanje), so domala bolj ali manj vsi pozabili na preštevila nesramnosti, s katerimi se je fant iz Barija proslavil v preteklih mesecih in letih. Odpustil mu je tudi zdajšnji trener Sampdorie Del Neri, s katerim sta si bila v la-seh, ko sta bila oba pri Romi. Toda ve se, Italija je država kratkega spomina in naglega odpuščanja, zato pa zdaj vsi pritiskajo na Lippija, naj si premisli in fanta ponovno sprejme v družino »azzurrov«. Selektor iz Viareggia je, obtežen z odlikovanji, ki si jih je prislužil z zmagovitimi pohodoma na SP v Berlinu leta 2006, še dovolj močan, da pritiskom kljubuje, čeprav so zadnji nepričljivi nastopi »azzurrov« v kvalifikacijah njegov ugled malce (a ne preveč) okrnili. Kaj bo odločil Lippi, bomo šele videli, nikomur pa niti na kraj pameti ne pride, da bi pomislil, da je nogomet ekipni šport, v katerem je »kemija« včasih pomembnejša od gole kakovosti. Tega se zdaj dobro zavedajo na primer tudi v Sloveniji, kjer so pred evropskim košarkarskim prvenstvom mnogi imeli fureta Zdovca za bedaka, ker se je znebil kontroverznega NBA-jevca Vujačića, zdaj pa vsi po vrsti priznavajo, da je bil mošteni duh, ki nastane v medsebojnem spoštovanju enakih ali v povezavi s priznanimi liderji, to, kar je Slovenijo najbolj krasi.

Morda Lippi ne ravna prav, dovoliti pa mu je treba, da odloči sam. (ak)

ATLETIKA Ruzzier soliden na DP na 20 km

Lonjerski hitrohodec Fabio Ruzzier še vedno uspešna nastopa tudi na italijanskih državnih prvenstvih za člane. V nedeljo se je v kraju Borgo Valsugana (Trento) udeležil preizkušnje na razdalji 20 kilometrov. Ob odsotnosti favoriziranih Schwazerja in Brugnettiija je naslov pripadel temnopoltemu atletu finančne straže Jean Jacquesu Nkouloukidiju (1.25:18), ki je za pol minute premagal karabinjerja Matteo Giupponija, tretji pa je bil Giupponijev stanovski kolega, Tržačan Diego Cafagna (1.29:03). Ruzzier se je v konkurenci okrog 40 članov, mladincev, mlajših mladincev in veteranov uvrstil na absolutno 19. mesto. S časom 1:40,54 je bil šesti v kategoriji članov in prvi med 12 veterani (na sliki, veteransko nagrajevanje). »To je moja najboljša uvrstitev med člani, saj se med deseterico najboljših nisem uvrščal niti, ko sem to razdaljo v mladih letih prehodil v manj kot poldrugi uri (Fabiov osebni rekord na 20 km je 1:28,19), to pa je nov dokaz o tem, da preživlja ta panoga pri nas krizo. Proga je vsebovala vsak krog kar 16 zavojev in en vzpon, poleg tega je bil vroče in vlažno, zato so bili časi povprečni«, je povedal 56-letni Ruzzier, član društva Atletica Gorizia.

TELEVITA 2010

Ekipo dopolnil Peter Špacapan, danes pri Motti

Ekipo Televita 2010 je končno dopolnjena. Z ekipo je včeraj prvič treniral Peter Špacapan, 196 cm visoki igralec goriške Olympie. Prestop v ekipo še ni uraden, kluba pa sta se že dogovorila. Ker je 25-letni center šele včeraj prvič treniral z novonastalo ekipo, danes ne bo nastopal na drugi tekmi državnega pokala. Varovanci trenerja Edija Bosicha bodo danes ob 21.00 igrali na gostovanju proti Pallavolo Motta. Gostujoča ekipa je ligo sicer odkupila, igralški kader pa je tudi okrepila. Trener Bosich bo tokrat dal priložnost tudi ostalim članom ekipe, tako da bosta na igrišču prav gotovo stopila tudi podajalec Vanja Veljak in tolkač Vasilij Kante. »Mislim, da bo šele ta tekma pravi test za našo ekipo«, je še dodal Bosich, ki bo s prihodom Petra Špacapana (lani je igral v C-ligi) lahko računal na 12 igralcev.

KOROŠKA - 36. mladinske igre treh dežel

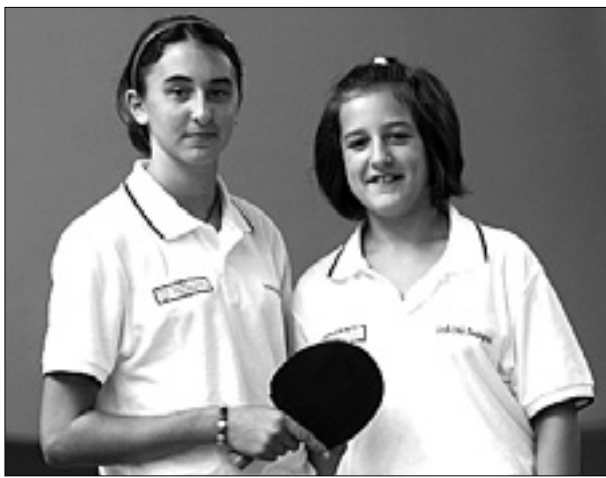
Slovenija najuspešnejša

FJK brez zlatih kolajn - Nastop namiznoteniških igralk Krasa in odbojkaric Govolleyja in Bora - Korošci presenetili v tenisu in nogometu

ŠENTVID OB GLINI - 36. Mladinske igre treh dežel, ki so pretekli petek in soboto potekale v Šentvidu ob Glini na Koroškem, so se končale s pričakovanim zmagošnjem mladim športnikom in športnic iz Slovenije: osvojili so štiri od šestih možnih zlatih kolajn. Na drugo mesto se je tokrat z dvema zlatima kolajnoma uvrstila Koroška še pred Furlanijo-Julijsko krajino s tremi srebrnimi in tremi bronastimi kolajnami. V skupni razvrstitvi je slavila Slovenija pred Koroško in Furlanijo-Julijsko krajino. Še najbolj blizu zlati kolajni je Furlanija-Julijska krajina bila v košarki: v odločilni tekmi je šele po napeti in izredno borbeni tekmi dvoboj s Slovenijo z eno samo točko razlike! Tako v reprezentanci Furlanije-Julijske krajine kot tudi Koroške so tudi tokrat sodelovali športniki in športnice iz slovenskih oz. dvojezičnih športnih klubov: za Furlanijo-Julijsko krajino Elisa Rotella in Claudia Miclaucich (Kras), ki sta s svojo ekipo osvojili srebro, ter odbojkarici Mateja Petjejan (Govolley) in Katerina Pučnik ter Martina Cella (obe Bor), prav tako druge, za Koroško pa igralca KOŠ-a Marcel Blajs in To-

Elisa Rotella in Claudia Miclaucich (Kras) sta osvojili srebro

PEPE KUJES

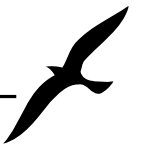
man Feinig (bron v košarki). Tudi v ostalem so bili koroški Slovenci močno prisotni: koroško atletsko reprezentanco deklet je vodila koroška Slovenka in večkratna državna prvakinja v mnogoboju Magdalena Kulnik, atletsko reprezentanco fantov pa zaslužni športni delavec Pepi Müller. V organizacijskem komiteju pa je sodeloval tajnik Slo-

venske športne zveze Ivan Lukan. Slovenija je slavila v košarki, odbojki, atletiki in namiznem tenisu ter osvojila srebro v nogometu in v tenisu, Koroška pa si je – kot že lansko leto – vnovič zagotovila zlato v tenisu ter tokrat tudi v nogometu, zlato v namiznem tenisu (fanti) ter bron v odbojki in košarki. Furlanija-Julijska krajina je v posami-

čnih disciplinah osvojila srebro v košarki, odbojki, atletiki in namiznem tenisu (dekleta), bron pa v nogometu, tenisu in namiznem tenisu (fanti). Letošnje 36. Mladinske igre treh dežel so potekale pod okriljem občine Šentvid ob Glini ter deželnega referata za šport pri koroških deželni vladi na čelu z direktorjem Reinhardom Tellianom, na njih pa je sodelovalo nad 300 mladih športnikov in športnic do 15 let. Tekmovanja so potekala na visokem športnem nivoju z deloma vrhunskimi rezultati, katerima so botrovali tudi izredno kvalitetna tekmovališča in ne nazadnje tudi odlični vremenski pogoji. Seveda pa so igre hkrati utrdili fair play in prijateljsvo med mladimi iz treh držav.

Gostitelj 37. mladinskih iger treh dežel leta 2010 bo Koper.

Zato je igram v Šentvidu prisostovala tudi predstavnica Športne zveze Koper in članica izvršnega odbora Olimpijskega komiteja Slovenije (OKS) ter predsednica komisije OKS za zamejski šport Sonja Poljšak, ki je bila deležna še posebne pozornosti organizatorjev na otvoritveni slovesnosti. (I.L.)

ODBOJKA - Dogovor med Borom in Govolleyjem na mladinski ravni

Skupni trening in skupni prvenstveni nastop

Dekleta obeh društev trenirajo enkrat na teden v Trstu, igrala pa bodo skupaj v prvenstvu U16

V letošnjem odbojarskem prvenstvu Under 16, ki se bo na Tržaškem začelo sredi oktobra, bo zamejsko žensko odbojko predstavljala tudi tržaško-goriška naveza. Bor in Govolley sta se namreč odločila, da bo sta z letošnjo sezono začela sodelovati na mladinski ravni. Na podlagi sklenjenega dogovora bodo najbolj perspektivne mladinke obeh društev, med katerimi jih bo več letos igralo tudi na deželni ravni, enkrat na teden skupaj trenirale v Trstu, selekcija odbojkaric letnikov 94 in 95 pa bo skupaj igrala v kategoriji deklic.

Dogovor med Borom in Govolleyem je sad poletnih skupnih treningov za mladinke naših društev v sklopu odbojarske komisije ZSSDI, ki se jih je udeležilo lepo število igralk slovenskih društev iz tržaške in goriške pokrajine. Ob koncu intenzivnega vadbenega programa so se vsa slovenska društva potegovala tudi za sestavo skupne ekipe, ki bi nastopala v članski D ligi in kategoriji U18, a je ambiciozen načrt na žalost zaradi organizacijskih težav propadel. Tedaj so pri Boru in Govolleyu začeli preverjati, če bi bilo vendarle uresničljiva skupna ekipa U16, v kateri bi igrale odbojkarice obeh društev. Končni dogovor med društvoma je bil sklenjen na začetku septembra, ko so igralk pod vodstvom Rajka Petejana

in Betty Nacinovi tudi začele s skupnimi treningi, ki so namenjeni predvsem piljenju in nadgradnji tehnike. Kmalu pa bodo na vrsti že prve prijateljske tekme in nastopi na turnirjih.

»Brez sodelovanja bomo slovenska društva težko dosegla vidnejše rezultate, poleg tega pa tudi tvegamo, da bomo zaradi tega postopoma ob naše perspektivnejše in bolj ambiciozne igralk. Zato je pravilno, da zamejskim odbojkaricam nudimo boljše pogoje za delo, brez sodelovanja med društvi pa bo to vedno težje. Dogovor, ki smo ga dosegli z Borom, je sicer le začetek nekega skupnega dela, za katerega upam, da se bo v bodoče razširilo tudi na ostala društva. Pozitivno se mi zdi tudi, da slovenski trenerji sodelujemo med sabo, in to ne samo na skupnem treningu, temveč tudi pri programiranju dela na ostalih trenin- gih. Ob tem pa smo na ta način dokazali, da se da kljub razdalji sodelovati tudi na osi Trst – Gorica,« je povedal Rajko Petejan, ki je bil med glavnimi pobudniki sestave združene ekipe.

Zelo zadovoljna z doseženim dogovorom je bila tudi Betty Nacinovi: »Mislim, da je za igralka taka oblika sodelovanja med društvi zelo koristna, saj bodo imele možnost treniranja na višji ravni, ob tem pa bodo lahko spoznale tudi druge načine

Rajko Petejan

KROMA

vadbe. Z delom na skupnih treningih bodo lahko hitreje napredovale, pa čeprav bodo letos skupaj nastopile le v prvenstvu U16, ki na Tržaškem verjetno na žalost ne bo na zelo visoki ravni. Zato bomo skušali igrati čim več prijateljskih tekem proti boljšim ekipam, upam pa, da bomo s sodelovanjem nadaljevali tudi v naslednjih letih.» (T.G.)

DANES DEŽELNI POKAL - moški ob 20.30 na Opčinah: Sloga - Fincantieri; ob 21.00 v San Giovanniju al Natissone: PAV - Olympia.

Betty Nacinovi

KROMA

Šahovski krožek vabi učence in dijake

Šahovski krožek za slovenske šole spet odpira vrata v petek, od 15. do 19. ure na sedežu ZSSDI v ul. Cicerone 8. Krožek je odprt vsem učencem in dijakom slovenskih šol v tržaški pokrajini, ura prihoda in odhoda po želji. Za vpis ni potrebno specifično šahovsko znanje, saj jih bosta v to vpeljala vodje Aleksander Uršič in Marko Oblak, pa tudi drugi bolj izkušeni obiskovalci. Učenje bo potekalo ob igri in ne preko dolgovernih teoričnih razlag.

Obiskovalci bodo lahko pridobljeno znanje uporabili na številnih pobudah, ki se letos snujejo za naše učence in dijake. Prva bo prav gotovo zamejsko prvenstvo, ki bo oktobra in se ga je v prejšnjih letih udeležilo veliko mladih šahistov. V nadaljevanju sezone bo tudi več turnirjev za posameznike, ki obiskujejo šole ali ravnateljstva, ki sodelujejo v šolski mreži, ki jo bo spet vodil zavod Žige Zoisa. Nekatere šole bodo tudi sodelovale na pokrajinskem, najboljši pa tudi na deželni in morebiti tudi na državnem šolskem prvenstvu. Ponovno pa bodo zaživel tudi krožki na posameznih šolah. Letos namerava deželna šahovska zveza prirediti posebne tečaje za šolnike, ki si bodo lahko pridobili naslov baznega inštruktorja šaha („istruttore elementare“). Ker gre za pobudo, ki se zgodi precej po redkoma, ne gre zamuditi te priložnosti. (Marko Oblak)

KOŠARKA - Začetek državnega prvenstva under 19

Jadran ZKB ob priložnost

Azzurra prvič povedla tri minute pred koncem - Bor ZKB namučil Pall. Trieste

Jadran Zadružna kraška banka – Venezia Giulia 72:75 (17:9, 35:26, 52:44)

JADRAN: Malalan, Ban 38, Rauber, Sacher 3, Regent, Starec, Škerl, Dellisanti 2, Bernetič 8, Sorice 13, Sedevič 2, Hrovatin 6, trener Mario Gerjevič. TRI TOČKE: Ban 3, Sorice 1.

Proti obetavnim vrstnikom Azzurre, ki so sicer nastopili nepopolni, je Jadran v prvem krogu državnega prvenstva zamudil zrelo priložnost za uspeh. Nasprotni sta si stali nizki in hitri ekipi, bolje so srečanje začeli gostitelji, ki so vodili vse do srede zadnje četrtine. Že v prvem polčasu pa je bilo moč napovedati preobrat gostov, ki so uvodoma zaostajali predvsem zaradi neuspešnih tudi odprtih metov. Agresivna Venezia Giulia je po odmoru počasi nadoknadila 10 točk zamude in jadrancovce prvič prehitela tri minute pred koncem, nato pa bila rahlo boljša v končnici. Gerjevičevi fantje si grizejo nohte zaradi zapravljenih tekme (delni izid zadnje četrtine 20:31), v kateri so preveč zgrešili, z izjemo sijajnega Boruta Bana (9:10 v prostih metih, 10:14 za dve točki, 3:4 za tri točke, 10 izsiljenih prekrškov in 7 pridobljenih žog) namreč ni bilo razpoloženega posameznika.

Bor Zadružna kraška banka – Pallacanestro Trieste 56:64 (11:12, 24:31, 36:43)

BOR: Pallini 2, Peretti 6, Smrekar 2, Celin, Pertot 4, Bencich 6, Mase 6, Penko 2, Gallochio 21, Sorini, Stocovaz 4, Liccari 3, trener Lucio Martini. TRI TOČKE: Gallochio 2, Liccari, Mase in Pertot 1.

Borova mladinska ekipa, ki so jo letos okrepili številni igralci Libertasa, je v prvem krogu namučila favorizirani Pallacanestro Trieste. Ključ za uspeh gostov je bila očitno višinska premoč Tržčanov, pri katerih izstopa 210cm visoki Sauro, letnik 1994. V obrambi veskozi izjemno agresivni Martinijevi fantje so se vsa tekmo borili na višju svojih moči, vendar v napadu so imeli proti znatno višjim obrambnim igralcem nasprotna ekipe velike težave pri doseganju košev. Kljub temu so Svetoivančani (brez pomembnega posameznika Pipana) uvodoma povedli z 8:0 in z uspešnim garanjem v obrambi ne-

kaj časa držali vodstvo. V drugi četrtini pa so se z manjšim breakom okoristili tekme in njihova prednost šestih do osmih točk je bila v tekmi z zelo nizkim izidom odločilna. Pred številno publiko so se sicer domači s presingom v drugem polčasu nekajkrat nevarno približali v rezultatu, preobrata pa niso več zmogli, tudi ker so bili neuspešni pri izvajanju prostih metov (7:15).

San Vito je bil v prvem krogu prost. Prihodnji krog: Pallacanestro Trieste – San Vito, Venezia Giulia – Bor, Jadran prost.

V Izoli tudi Polet/Kontovel

Tudi ekipa U13 Športne šole Polet/Kontovel se je pred dnevi udeležila celodnovnega košarkarskega turnirja v Izoli. Turnir je bil namenjen igralcem letni-

kov '97-'99 in se je odvijal v telovadnici izolske italijanske osnovne šole. Igralni čas je predvideval tri tretjine po 8 minut vsaka. Turnir je bil za mlade igralce zelo koristen, saj se po poletnem treniranju ponovno zaigrali v uradnih tekmah, poleg tega pa je vsak mednarodni turnir posebno doživetje.

Rezultati U13:

Izola – Polet/Kontovel 26:20; Sokol – Pazin 20:0; Izola – Pazin 20:0; Polet/Kontovel – Sokol 28:12; Izola – Sokol 24:18; Polet/Kontovel – Pazin 20:0

(Pazin je vse tekme izgubil z 0:20, ker se je na turnir predstavil z ekipo letnikov '96, kar je bilo v nasprotju s pravilnikom)

POSTAVA POLET/KONTOVEL: Babuder, Antler, Škabar, Geletti, Dell'Anno, Ciuch, Furlan, Grgič, Tulliaich, Guštin, Pisani; trener: Vremec

Slogin nastop v sodobni športni dvorani v Čavljah pri Reki

V nedeljo je bil na Reki, točneje v Čavljah, ženski odbojarski turnir, ki ga je priredil domači OK Grobničan ob otvoritvi nove športne dvorane »Mavrinči«. Kot zanimivost naj povemo, da so jo zgradili v samem letu in pol, v njej so tri igrišča, 8 slačilnic, velike tribune, klima, ob njej seveda še prostorno in povsem urejeno parkirišče, bar, v bližnji bodočnosti pa še picerija... Organizator, sicer stalni gost vseh Sloginih turnirjev, tako članskih kot mladinskih, je povabil tudi našo drugo ekipo, to je Slogo Dvigala Barich, ki bo letos nastopila v prvenstvu 1. divizije, poleg nje pa še HAOK Mladost iz Zagreba in OK Riječino iz Dražic. Turnir je zelo dobro uspel, vse se je odvijalo v res prijetnem in prijateljskem vzdušju. Slogašice so sicer izgubile obe tekmi, vendar so se kar dobro odrezale. Brez težav je turnir osvojila ekipa iz Zagreba, ki je imela sicer najmlajše igralk, ki pa so tako po višini kot tehničnem znanju prekašale vse ostale.

Izidi: Polfinale: HAOK Mladost – OK Grobničan 3:0, OK Riječina – Sloga Dvigala Barich 3:0, za 3.mesto: OK Grobničan – Sloga Dvigala Barich 3:0, finale: HAOK Mladost – OK Riječina 3:0.

Vrstni red: 1. HAOK Mladost, 2. OK Riječina, 3. OK Grobničan, 4. Sloga Dvigala Barich.

SLOGA DVGALA BARICH: Barbieri, Cernich, Goruppi, Kralj, Malalan, Milkovič, Pertot, Spangaro, Stancich, Valič. Trener: Martin Maver

Obvestila

OK VAL prireja v občinski telovadnici v Doberdobi v sezoni 2009-2010: otroško telovadbo za dekleta in fante, ki obiskujejo vrtec ob sredah med 15.45 in 16.45; mikro in mini odbojko za dekleta in fante letniki 2002, 2003 ob ponedeljkih in četrtnih med 15. uro in 16.30, miniodbojko za letnike 1998, 1999, 2000 in 2001 ob torkih in pekih, za fante med 15. uro in 16.30, za punčke med 16.30 in 18. uro. Začetek dejavnosti bo v ponedeljek, 28. septembra; vpisovanje in informacije na tel. 328-1511463 (Ingrid) ali na e-pošti okval@virgilio.it.

AŠD SOKOL obvešča, da se je v nabrežinski občinski telovadnici začela otroška mlad.dejavnost 2009/2010 z naslednjim urnikom: MINIMOTORIKA – za letnike 2004-05-06: ob sredah od 16.15 do 17.15; MOTORIKA – za letnike 2001-02-03: ob ponedeljkih od 16.30 do 17.30 in sredah od 17.15 do 18.15; MINIKOŠARKA – za letnike 1998-99-00: ob ponedeljkih od 17.30 do 19.00 ter ob sredah od 18.15 do 19.15; MINIODBOJKA – za deklice letnik 1999-00-01: ob petkih v nabrežinski telov. od 16.15 do 17.25, ter od meseca oktobra dalje še ob ponedeljkih v Sesljanu (šola De Marchesetti) od 16.30 do 17.30.

PROJEKT TECI, SKAČI, MEČI - Na Stadionu 1. maj se je začela športna šola za otroke prvih treh razredov osnovne šole. Vadba poteka ob ponedeljkih in četrtnih od 16.30 do 17.30. Za dodatne informacije lahko pokličete v večernih urah na 3331755684 (Silva).

PROJEKT TECI, SKAČI, MEČI - Na Stadionu 1. maj bo ob petkih od 16.00 do 17.00 potekala vadba atletike za otroke zadnjih razredov osnovne šole. Prvo srečanje bo v petek, 25. septembra. Za dodatne informacije lahko pokličete v večernih urah na 3331755684 (Silva).

PREDSMUČARSKA TELOVADBA SPDT - Smučarski odsek SPDT obvešča, da se v sredo 7.oktobra 2009 prične predsmučarska telovadba za odrasle v telovadnici šole Codermatz v ulici Pindemonte 11 v Trstu, z začetkom ob 20.30. Za informacije in prijave pokličite na tel.št. 335 6123484.

AŠD CHERDANCE MILLENIUM sporoča, da so se začeli treningi za vse starostne skupine po sledečih urnikih: 1. skupina-PALČKI (4-7 let) ob ponedeljkih od 16.30 do 17.30 in ob petkih od 17.30 do 18.30 na Opčinah; 2. skupina-ZAJČKI (8-14 let) ob ponedeljkih in petkih od 17.30 do 19.00 na Opčinah; 3. skupina-ŠKRATI (od 15 let dalje) ob ponedeljkih od 19.00 do 21.00, ob sredah od 18.30 do 21.00 na Opčinah in ob petkih od 19.30 do 21.00 pri Banih. Info na tel.št. 349-759763 Nastja.

ŠPORTNA ŠOLA POLET KONTOVEL sporoča urnike za sezono 2009/2010. Minimotorika (letniki 2005, 2006) ob sredah od 16.15 do 17.15, (občinska telovadnica v Repnu); motorika (letniki 2002, 2003, 2004) ob ponedeljkih od 16.15 do 17.15, (telovadnica na Rovni pri Brišičkih) in ob sredah od 16.15 do 17.15, (občinska telovadnica v Repnu); minibasket mlajši (letniki 2000, 2001) ob ponedeljkih od 17.15 do 18.15 (telovadnica na Rovni pri Brišičkih), sreda od 17.15 do 18.15, (občinska telovadnica v Repnu) in četrtek od 16.15 do 17.15, (telovadnica na Rovni pri Brišičkih); minibasket starejši (letniki 1999, 2000) ponedeljek od 17.15 do 18.15, (telovadnica na Rovni pri Brišičkih), ob sredah od 18.00 do 19.00, (občinska telovadnica v Repnu) in ob petkih od 16.15 do 17.15, (telovadnica na Rovni pri Brišičkih). Informacije Andrej Vremec 338-5889958 ali Erik Piccini 340-4685153.

AŠZ BOR-ŠPORTNA ŠOLA TRST organizira telovadbo za najmlajše od 1. do 6. leta starosti. Začetek vadbe bo v soboto, 3. oktobra, ob 9.30 za otroke od 1. do 3. leta starosti in ob 10.30 za otroke od 3. do 6. leta. Informacije na sedežu v popoldanskih urah. Tel. št.: 040-51377.

OKVAL prireja v telovadnici v Štandrežu otroško telovadbo za otroke, ki obiskujejo vrtec vsak tork in petek med 15. in 16. uro ter mini odbojko za osnovnošolske otroke vsak tork in petek med 16. in 17.30. Zagotovljen prevoz otrok; informacije in vpisi na tel. 0481-525128 in 393-2350925, e-pošta sandrocorva@libero.it in okval@virgilio.it (Sandro Corva).

PLAVALNI KLUB BOR organizira v bazenu na Alturi plavalne tečaje in tečaj prilagajanja na vodo za otroke od 4. leta dalje. Začetek vadbe bo 1. oktobra. Informacije in prijave po telefonu na št. 04051377 vsak delavnik od 14. do 17. ure ali osebno na stadionu 1. maja.

PLAVALNI KLUB BOR organizira ob sobotah popoldne tečaj prilagajanja na vodo v bazenu pri Danevu na Opčinah za otroke 2. in 3. letnika vrta ter 1. razreda osnovne šole. Začetek vadbe bo 1. oktobra. Informacije in prijave po telefonu na št. 04051377 vsak delavnik od 14. do 17. ure ali osebno na stadionu 1. maja.

ODBOJKARSKO DRUŠTVO BOR obvešča, da se jutri na Stadionu 1. maj začena tečaj miniodbojke za deklice zadnjih razredov osnovne šole. Vadba bo potekala po sledečem urniku: ob ponedeljkih od 17.30 do 19.00 in ob petkih od 17.00 do 18.00. Vpisovanje neposredno na treningu, za dodatne informacije pa lahko pokličete v večernih urah na 3331755684 (Silva).

AŠZ SLOGA obvešča, da bo tečaj motorike pod vodstvom prof. Drasiča potekal ob torkih in četrtnih od 16.00 do 17.00 v telovadnici srednje šole na Opčinah. Tečaj bo začel 1. oktobra.

AŠZ SLOGA obvešča, da bodo potekali treningi odbojke za začetnice (letniki '98, '99, '00) ob ponedeljkih in četrtnih od 16.30 do 18.00 v občinski telovadnici v Repnu. Tečaj bo začel 1. oktobra.

TENIŠKA SEKCIJA PRI AŠZ GAJA na Padričah pripravlja zimske začetniške in nadaljevalne tečaje za osnovnošolce, ki se bodo začeli v oktobru. Pojasnila in prijave na tel. št. 335-8111393 (Cirila) ali 389-8003486 (Mara).

GLEDALIŠČE

SLOVENIJA

KOPER

Gledališče Koper

V soboto, 26. septembra ob 20.00 / Iz-tok Mlakar po motivih Molièra: »Duohtar pod mus!«.

LJUBLJANA

SNG Drama Ljubljana

Veliki oder

Do sobote, 26. septembra ob 19.30 / Sebastjan Horvat, Andreja Kopač, Eva Nina Lampič: »Pot v jajce«.

V torek, 29. septembra ob 18.00 / Sebatijan Horvat, Andreja Kopač, Eva Nina Lampič: »Pot v jajce«.

V sredo, 30. septembra ob 19.30 / Andrej Rozman Roza, Davor Božić: »Neron«.

Mala drama

V petek, 25., v soboto, 26., v ponedeljek, 28. in v torek, 29. septembra ob 20.00 / Samuel Beckett: »Gledališka skica II - Igra«.

V sredo, 30. septembra ob 20.00 / Connor McPherson: »Jez«.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder

Danes, 23. septembra ob 15.30 in 20.00 / Percy Bysshe Shelley: »Cenci«.

V petek, 25. septembra ob 20.00 / Percy Bysshe Shelley: »Cenci«.

V soboto, 26. septembra ob 20.00 / Olja Muhina: »Tanja - Tanja«.

V ponedeljek, 28. septembra ob 19.00 / Joseph Stein, Jerry Bock, Sheldon Harnick: »Glaslač na strehi«.

V sredo, 30. septembra ob 20.00 / Dušan Jovanović: »Znamke, nakar še Emilija«, gostuje Gledališče Koper.

Mala scena

V petek, 25., v soboto, 26. in v torek, 29. septembra ob 20.00 / Andrej Jus: »Balade za vsakdanjo rabo«.

V sredo, 30. septembra ob 20.00 / Marius von Mayenburg: »Grdoba«.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

V petek 25., ob 20.30 in v soboto, 26. septembra ob 18.00 / Tretji koncert v okviru simfonične sezone 2009. Dirigent: Moshe Atzmon. Solist: Sergej Krylov - violina.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Jutri, 24. septembra ob 20.00, Gallusova dvorana / Simfonični orkester RTV Slovenija: »Rdeča«. Dirigent: En Shao; solist: Mikhail Rudy - klavir.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egiptčanski, grški, rimljanski in antični predmeti iz italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Grad Sv. Justa: do 4. novembra je na ogled razstava »Srbi v Trstu 1751 - 1914«. Odprto vsak dan od 9.00 do 19.00.

Muzej Revoltella (Ul. Diaz 27): v galeriji sodobne umetnosti je do 27. septembra na ogled razstava »Leonor Fini, l'italienne de Paris«. Odprto v ponedeljek, sredo, petek, soboto in v nedeljo od 10.00 do 20.00 v četrtek od 10.00 do 23.00, ob torkih zaprto.

Razstavišče del Giubileo (Obrežje Tretjega novembra št. 9): do 6. oktobra razstavlja slikar Adrian Bon pod naslovom »Globoka čustva«. Odprto od ponedeljka do sobote od 17.00 do 20.30 in ob praznikih od 10.00 do 13.00.

Narodni dom: do 9. oktobra bo pod naslovom »Zvoki kamna«, razstavljal kipar in kamnosek Pavel Hrovatin. Urnik:

LJUBLJANA - 12. Festival slovenskega filma

Predstavili program

Na festivalu, bo v Portorožu od 1. do 3. oktobra, bodo predvajali 23 celovečernih, 17 srednjemetražnih in 34 kratkih filmov

Selektor Festivala slovenskega filma Jože Dolmark je za 12. izdajo, ki bo od 1. do 3. oktobra v Portorožu, od 74 prijavljenih projektov izbral za predvajanje 23 celovečernih, 17 srednjemetražnih in 34 kratkih filmov. Za 17 vesen in druge nagrade bo tekmovalo devet celovečercev, med njimi bo nekaj premier, pet srednje- in 25 kratkometražnih filmov. V pregledni program festivala je Dolmark uvrstil sedem celovečernih in tri srednjemetražne filme. Med temi sedmimi je bil tudi igrano-dokumentarni TV film Angela Vode: Skriti Spomin režiserke Maje Weiss.

Režiserka in koscenaristka Weissova, nezadovoljna, ker film ne bo tekmoval, je sredi včerajšnje novinarske konference v Slovenski kinoteki, namenjeni predstavitvi FSF, sporočila svojo zahtevo za umik filma o Angeli Vode s festivala. Zahtevi po umiku se pridružuje celotna avtorska ekipa in producent, TV Slovenija, je sporočila. Selektor ji je odvrnil, da je imel pri izbiri samo estetska merila in da »se ne bo opravičeval«. Čeprav mu je žal, saj so med ustvarjalci tudi njegovi prijatelji.

Dolmark je poudaril, da je pregledal prav vse prijavljene filme. Med vsemi žanri, od celovečernih do študentskih filmov, je opazil »nekaj čistih presežkov«. To bi komu dalo občutek, da je slovenska kinematografija v dobri kondiciji. Obenem je že vnaprej - še pred intervencijo Weissove - parafraziral Truffautov naslov, češ »ne streljajte na selektorja«.

Pri izboru je naletel na »lepotno napako«. Ta se kaže v tem, da je treba - ker na Slovenskem nimamo žanrsko ločenih festivalov filmske in televizijske produkcije - prikazati takorekoč vse, hkrati pa

obstaja omejitev prostora in časa, zato je nujen izbor. Dolmark je, kot že v minulih letih, opozoril na ločnico med kinematografsko in drugo, denimo televizijsko produkcijo, na njihove različne estetike, dramaturgije, strukture, dolžine.

Na festivalu bi morali, je pričrčan selektor, prikazati premiere, tu pa je velik del že bil viden in ocenjen. »To ni čisto fair, ni čisto na mestu,« je menil. Zavzel se je za režiteve te zagate.

In kaj je selektor »videl«, ko je pregledal vse filme? Filmí ne govorijo direktno o tem, kar živimo, drži pa, da ni v njih »niti pet sekund nade niti šest sekund upanja«. So lepo narejeni, a »malo žalostni«.

Na začetku festivala, 1. oktobra, bodo podelili Badjurovo nagrado in predvajali dva tekmovalna filma - kratki Lovec oblakov Mihe Knifica in celovečerec Slovenka Damjana Kozoleta. Direktorica FSF Nataša Bučar je v času festivala med drugim napovedala štiri novinarske konference oziroma predstavitve, spremljevalni del kot »veselo dopolnilo« in manj kot polemičnost okroglih miz, pritegnitev mladih gledalcev in natečaj v fotografiranju živega dogajanja.

Filme bo ocenjevala strokovna žirija, v njej so Milan Ljubić, Branko Šömen, ta bo nalašč za to priložnost priletel iz ZDA, Aleksandra Balmazović, Ana Lasić in Janez Bricelj. Poleg vesen bo revija Stop spet delila igralske nagrade, Kodakovo nagrado za najboljšo fotografijo pa bo podelil Svet filma.

Kolegi so se včeraj poklonili tudi spominu na pokojno filmsko kritičarko in soorganizatorico filmskih dogodkov Niko Bohinc. (STA)

»Vojščaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinjski park Sečoveljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

STRUNJAN

Galerija Talasa Term Krka: do 7. oktobra se z akrili na platnu predstavlja slikar Miran Kordež.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14. in 16. uro ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Grad Štanjel, Galerija Lojzeta Spacala: Lojze Spacal - stalna razstava grafik. Odprto od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprto.

Stolp na vratih: še danes, 23. septembra je na ogled slikarska razstava oljnih slik »Metamaterija« avtorice Margarete Selene.

Vsako nedeljo, izpred cerkve v Štanjelu ob 15.30, do konca oktobra: nedeljsko turistično vodenje za individualne obiskovalce vključuje ogled gradu Štanjel, galerije Lojzeta Spacala,

V Portorožu tudi dva filma Martina Turka

Dvanajsti festival slovenskega filma bo gostil tudi dva filma tržaškega režiserja in scenarista Martina Turka. Oba je selektor Jože Dolmark uvrstil v tekmovalni program: Soba 408 bo tekmoval v kategoriji srednjemetražnih igranih filmov, Robutanje koruze pa se bo za nagrado potegoval med kratkimi igranimi filmi. Oba filma bodo v glavni dvorani predvajali v petek, 2. oktobra, ob 16. uri.

Badjurovo nagrado za življenjsko delo bodo podelili režiserju Marku Sajku

Badjurovo nagrado za življenjsko delo v kinematografiji letos prejme režiser Mako Sajko. Novico je na včerajšnji predstavitvi 12. festivala slovenskega filma, ki bo od 1. do 3. oktobra v Portorožu, sporočil direktor Filmskega sklada RS Denis Miklavčič. Pod okriljem sklada tudi poteka festival, čigar direktorica je od letos Nataša Bučar.Nagrada, poimenovano po slovenskem filmskem ustvarjalcu Metodu Badjuri (1896-1971), podeljujejo od leta 1995. V novem tisočletju so jo za življenjski prispevek k slovenskemu filmu dobili režiserji Jane Kavčič, Matjaž Klopčič, Jože Gale, Vojko Duletič, Jože Pogačnik, Milan Ljubić, Peter Zobec in direktor filmske fotografije Rudi Vau-potič.

Maku Sajku so na 9. mednarodnem festivalu dokumentarnega filma leta 2007 v Ljubljani priredili retrospektivo njegovih filmov. To je bil poklon dokumentaristični zgodovini s filmi iz 60-ih let, pod katere se je podpisal danes 82-letni Tržičan.

Retrospektivo so tedaj naslovili Iskanje filmskega grala. Zavrteli so njegov film Samomorilci pozor (1967) - Sajko je posebej zanj, kakor tudi za druge svoje dokumentarce, leta 1969 prejel nagrado Prešernovega sklada. Njegovi so filmi Strupi (1964), Kje je železna zavesa? (1961), Muzej zahteva (1967), Narodna noša (1975), Plamen v dvonožcu (1968) in drugi, ki so obravnavali za tisti čas avantgardno ekološko tematiko, kot tudi etnološko dediščino in odnose med ljudmi. Socialno kritično je pristopal k dogajanjem na družbenem obrobju.

Sajko se je rodil 19. januarja leta 1927, leta 1959 je diplomiral na Visoki filmski šoli v Beogradu. Izpopolnjeval se je v Münchnu in Parizu. Bil je asistent režije pri Františku Čapu, Francetu Štiglicu, Janetu Kavčiču, Francetu Kosmaču in drugih slovenskih režiserjih, kakor tudi pri tujih ustvarjalcih sedme umetnosti. Za svoje kratke filme je večinoma sam pisal scenarije.

Poleg nagrade Prešernovega sklada je na predhodniku FSF, 6. tednu domačega filma v Celju leta 1978 prejel posebno priznanje »Metod Badjura«, na 12. festivalu jugoslovanskega dokumentarnega in kratkometražnega filma v Beogradu leta 1965 tretjo nagrado za režijo, na 14. izdaji tega festivala leta 1967 nagrado za scenarij in na 15. festivalu tega festivala leta 1968 še drugo nagrado za režijo. (STA)

cerkve sv. Danijela, Kraške hiše, Stolpa na vratih in Ferrarijevega vrta. Ogled poteka približno 90 minut.

AJDOVŠČINA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK

Grad odprto ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. Gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine se lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

V Mestni galeriji (Trg Edvarda Kardelja 5) bo v petek, 25. septembra, ob 19. uri odprtje razstave Jaše Mrevljeta z naslovom »What does it take for the heart to explode into stars« (Kaj rabi srce, da se izstrelí med zvezde); na ogled bo do 16. oktobra od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure in od 15. do 19. ure, ob sobotah od 9. do 12. ure, ob nedeljah in praznikih zaprto.

LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprto vsak dan od 9.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 10.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Muzej noveše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprto od 10.00 do 18.00.

Slovenski etnografski muzej (Metelkova 2): do 18. oktobra bosta na ogled gostujoči razstavi iz Finske, prva »Marimekko« je več kot pol stoletna uspešna zgodba finskih tekstilij in mode svetovnih razsežnosti, druga »Trije pogledi na Sever« je fotografska pripoved antropologa, pohodnikov, popotnikov in romantika o nordijskih prostranstvih, kjer živijo Samiji.

Ljubljanski grad, Galerija »S«: do 14. oktobra, bo na ogled fotografska razstava »Glasbeni svet 60., ujet v objektiv« ob 90-letnici fotoreporterja Edija Šelhausa.

Cankarjev dom, Galerija CD: do 20. oktobra v okviru 28. grafičnega bienala - Po Gogu: Novo obdobje korejske umetnosti.

Cankarjev dom, Mala galerija: do 11. oktobra fotografska razstava Blaža Zupančiča: »Mimobežnost«.

Cankarjev dom, velika sprejemna dvorana: od 15. do 25. septembra: Od zabrisa do prenové identitete, Slovenci v Bosni in Hercegovini 1530-2009, brezplačen vstop.

VOJSKO

Partizanska tiskarna Slovenija: kulturno zgodovinska dediščina, odprto vsak dan od 15. oktobra od 9.00 do 16.00.

Bojan Brezigar

Iran, imperij razuma

Voditelji bodo morali spoznati, da se je od Mohameda do danes svet spremenil

15

In potem je prišla islamska revolucija. Bila je pravzaprav logična posledica dogajanja v času šahove vladavine, normalna evolucija, kakršnih je Perzija v svoji 2500-letni zgodovini doživela veliko. In vse prežive-la. Bila je nihalo na uri, ki se pomakne na drugo skrajnost, kadar ga spusti. In zgodilo se je, kar se je pač zgodilo. Z vsem, kar je bilo dobro in kar je bilo slabo, in z vsemi velikimi napakami, ki jih je naredil Zahod, predvsem pa Združene države Amerike, pri ocenjevanju stanja v tej državi. Napa-ke, ki so razumljive, ker je bil šahov Iran dejansko nekakšna agentura ZDA, ki so tam vedrile po mili volji. Dejstvo, da je CIA organizirala državni udar, ki je šahu omogočil, da odstavi Mosade-ka in ponovno prevzame oblast, je seveda imelo svoje posledice in Iran se ameriške oblasti ni otresele vse do islamske revolucije.

Ob cesti, ki iz Kermana vodi v Yazd, stoji iraški tank. To je iraški tank, ki spominja na žrtve vojne. O teh tankih sliši v Iraku naslednjo zgodbo. Med iransko-iraško vojno je vsak iranski vojak, ki je zasedel iraški tank in ga izročil poveljstvu svoje enote, prejel mesec dni dopusta. Neki vojak je prišel na fronto in čez nekaj dni pripeljal lep iraški tank. Dobil je pohvalo in mesec dni dopusta. Ko se je vrnil z dopusta je čez nekaj dni zopet pripeljal iraški tank. Ponovno je dobil pohvalo in mesec dni dopusta. Po mesecu dni se je vrnil v enoto in ni minil teden, ko se je zopet pojavil z iraškim tankom. Takrat ga je poklical poveljnik in ga zaslišal, kajti nerazumljivo je bilo, kako istemu vo-jaku trikrat zapored uspe zaseči iraški tank. Njegov odgovor je bil jasen: »Ve-ste, v iraški vojski na drugi strani me-je je moj bratranec, ki mi priskrbi tank, kadar potrebujem mesec dni dopusta. In kadar on potrebuje dopust, mu jaz priskrbim iranski tank...«

Zgodba je verjetno izmišljena, ena tistih šal, ki nastanejo med ljudstvom v vojnem času, ko je pač vsaka priložnost dobra za blažitev stiske, ki jo prinaša vojna. Kaže pa na nekaj: na dejstvo, da je šlo za vojno, ki je bila takorekoč bratomorna, saj živi na ozemlju Iraka veliko šiitov, v Iraku pa so tudi nekateri šiitski sveti kraji, začeni z Najafom, kjer naj bi bil pokopan Mo-hamedov zet Ali, začetnik šiitskega islama in Karbalo, ki je z mavzolejem imama Huseina poleg Meke najpomembnejše šiitsko romarsko mesto. Meja med Iranom in Irakom je umetna, zarisali so jo po koncu prve svetovne vojne zahodni zavezniki, ki so na ta način razdelili nekdanji cesarstvi, perzijsko in otomansko, na osnovi starega načela divide et impera.

Desno: voditelji bodo morali spoznati, da se je od Mohameda do danes svet spremenil.

Spodaj: obstajajo tudi taksiji za ženske, ki jih seveda vozijo ženske – ti taksiji so običajno zelene barve.

Leta 1980, tri leta po islamski revoluciji v Iranu, je iraški voditelj Sadam Husein napadel sosednjo državo in zasedel nekaj pomembnih naftnih ležišč. Zanesel se je na informacije, da je zaradi notranjepolitičnih težav v Iranu, s katerimi so se pač soočali voditelji revolucije, iranska vojska v razsulu. Dejansko ni bilo tako, vojna je trajala sedem let, na vsaki strani je terjala najmanj pol milijona žrtev. In tu so pomembno vlogo zopet odigrali Američani, ki so takrat podpirali Sadama Huseina.

Za iransko islamsko vodstvo je bila ta vojna pravzaprav velika združevalna motivacija. Povezala je ljudi, utrdila politično vodstvo in okrepila čut narodne zavesti. Z drugimi besedami, utrdila je oblast, ki se je oblikovala z islamsko revolucijo.

To zavest gojijo še danes. Pred vsako večjo vasio je tabla z imeni in fotografijami mučnikov: vojakov iz tistega kraja, ki so padli v vojni z Irakom. V Kazvinu, kakih 150 kilometrov

vzhodno od Teherana, je veliko vojaško pokopališče, nekakšen mavzolej padlih v vojni z Irakom. Spomin na vojno je živo prisoten in tudi tisti, ki nad sedanjim režimom niso navdušeni, z enako zavzetostjo govorijo o vojni.

Po koncu vojne je ta oblast izvedla velike reforme za modernizacijo države. Zgradila je ceste in železnice, uredila javne prevoze, veliko je naredila za gospodarski razvoj, uvedla je sorazmerno napredno socialno politiko. Danes je v vseh hišah elektrika in telefon, prej pa v vaseh ni bilo niti ene kopalnice. Perzepolis redno obiskujejo šolske skupine. Na obisku je dekliška šola, kakih 50 deklet, starih okoli 16 – 17 let. Vse imajo telefonček in vse imajo digitalni fotoaparat. Standard v Iranu je višji od standardov v drugih državah Srednje Azije.

Predsednika Ahmadedžada Zahod predstavlja kot izključno negativno osebnost. Dejansko pa je ta predsednik na podeželju zelo priljubljen; med drugim je uvedel pokojnine in ra-

zne subvencije za kmete in revnejše sloje prebivalstva: prejema jih kakih 7 milijonov ljudi, kar je desetina vseh prebivalcev. To je seveda ogromna volilna masa in zato je res zelo verjetno, da je Ahmadedžad zares zmagal na zadnjih predsedniških volitvah. Njegova stališča o Izraelu in njegove želje po jedrski oborožitvi niso veliko vplivale na volilno maso. Seveda, v mestih so se zlasti intelektualci in študenti zavzemali za liberalnejše rešitve in od tod val manifestacij, ki so bile tudi tokrat s silo zatrte.

Tu je morda potrebno še dopolnilo v zvezi z vlogo ženske v iranski družbi. Ženska je njen pomemben dejavnik. Prvi podatek, ki človeku pade v oči, je, da obiskuje iranske univerze več deklet kot fantov. Ženske najdeš v vseh strokah, razen seveda v teologiji in v pravosodju. Res je, da velja načelo ločevanja po spolih: na primer v avtobusih, kjer je zadnji del namenjen ženskam, sprednji pa moškim. Tudi na avtobusnih postajah sta običajno dve

klopci, ena za moške in druga za ženske. Obstajajo tudi taksiji za ženske, ki jih seveda vozijo ženske – ti taksiji so običajno zelene barve. Neporočene ženske se ne morejo voziti v avtu z moškimi, razen če niso sorodniki, in še bi lahko naštevali. Vendar se tudi to ločevanje v družbi spreminja in marsikje, še zlasti v mestih, opaziš dekleta v javnih lokalih ali restavracijah, v istem prostoru z moškimi gosti. Še pred nedavnimi leti tega ni bilo.

Seveda pa ostaja v veljavi stroga islamska zakonodaja, o smrtni kazni s kamenjanjem, ki je predvidena za prešuštvo (in tudi v zadnjih letih je kronika beležila nekaj primerov, pretežno na podeželju) do kazni 72 udarcev z bičem za žensko, ki ne nosi rute na glavi; ampak to kazni je mogoče »odkupiti« z denarno globo. Skratka, glede emancipacije žensk je bilo storjenih nekaj pomembnih korakov, vendar bo moral Iran najti izhod iz strogega uveljavljanja islamskih pravil. Navsezadnje bodo morali voditelji države pomisliti, da se je od Mohameda do danes svet vendarle tako spremenil, da ni več mogoče uveljavljati enakih pravil kot pred tisoč in več leti. To očitno terja svoj čas, vendar zadnji nemiri v državi dokazujejo, da se bo morala oblast s tem spoprijeti. Čim prej, tem bolje. Sicer ... Kdove, zgodovina Irana priča, da je revolucija ena izmed tradicij te države.

Iran je velika država, 18. na svetu po številu prebivalcev in po površini. Je tudi zelo raznolika in, kot smo videli, zelo bogata po zgodovini in kulturi. Je tudi bogata država, saj so njene zaloge nafte in plina med največjimi na svetu. Zahod je zadnje stoletje, pa tudi nekaj več, nanjo gledal predvsem z zornega kota svojih interesov, ne meneč se za njeno kulturo in zgodovino; to je bil kolonializem posebne vrste, ki si ni podrejal ljudi in ozemlja, ampak si je podrejal vodstvo države. Tega je sedaj konec. Če bi Zahod razumel in bi se v skladu s tem tudi obnašal, bi lahko postal Iran pomemben stebler stabilnosti na Srednjem vzhodu. Na to pa bo treba očitno še počakati.

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

- 18.40** Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Kamorkoli naokoli... po svetu - MEDVED
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

- 6.05** Aktualno: Anima Good News
6.10 Nan.: La nuova famiglia Addams
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
9.35 Linea Verde Meteo Verde
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.25 17.00 Dnevnik in vremenska napoved
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
16.50 Aktualno: Dnevnik - Parlament
18.50 Kviz: L'eredità (v. C. Conti)
20.00 23.15 Dnevnik
20.30 Kviz: Affari tuoi
21.10 Film: Principe Azzurro Cercasi (kom., ZDA, '04, r. G. Marshall, i. Anne Hathaway, C. Blue, C. Pine)

- 23.25** Aktualno: Porta a porta
0.55 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rai Due

- 6.00** Varite: Scanzonatissima

- 6.15** 13.30 Aktualno: Tg2 Zdravje
6.25 19.00, 0.50 Talent show: X Factor
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Cartoon Flakes
9.45 Nan.: Tracy & Polpetta
10.00 Aktualno: Tg2 Estate in rubrike
11.00 Variete: I fatti vostri
13.00 18.30, 20.30, 23.35 Dnevnik
13.30 Aktualno: Tg2 Costume e società
14.00 Aktualno: Il fatto del giorno
14.45 Aktualno: Italia sul Due
16.00 Nan.: 90210
16.40 Variete: Scalo 76 Talent
18.05 Dnevnik - Kratke vesti in športne vesti
19.35 Nan.: Squadra Speciale Cobra 11
21.05 Talent show: X Factor (v. F. Facchinetti)
0.15 Variete: Scorie
1.15 Dnevnik - Parlament

Rai Tre

- 6.00** Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
8.05 Dok.: La Storia siamo noi
9.05 Film: Il covo dei contrabbandieri (pust., ZDA, '55, r. F. Lang, i. S. Granger, G. Sanders)
10.30 Kolesarstvo: SP, kronometer U23
11.40 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved
12.35 Aktualno: Tg3 Agritre
13.00 14.50 Aktualno: Cominciamo Bene Estate
13.05 Nad.: Terra nostra
14.00 Deželne vesti, vremenska napoved
14.50 Aktualno: Tgr Speciale Ambiente Italia
15.05 Aktualno: Tgr Prix Italia
15.20 Dnevnik - kratke vesti
15.25 Kolesarstvo: SP, kronometer (Ž)

RADIO IN TV SPORED

Sreda, 23. septembra 2009

23

- 22.00** Nan.: The Mentalist
23.40 Variete: Chiambretti Night - Solo per numeri uno
1.35 Nočni dnevnik

Tele 4

- 7.00** 8.35, 13.30, 16.40, 19.30, 23.02 Dnevnik
7.15 Nan.: The flying doctors
8.10 Pregled Tiska
9.30 Nan.: Don Matteo 6
12.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Aktualno: Super Sea
13.05 Aktualno: Pagine e fotogrammi
13.50 Aktualno: In contatto
14.30 22.25 Klasična glasba
15.45 Dokumentarci o naravi
16.15 Nan.: Lassie
17.00 Risanke
19.00 Aktualno: La Provincia ti informa
20.00 Aktualno: Antichi palazzi del FVG
20.15 Aktualno: Musa Tv
20.30 Deželni dnevnik
20.55 Film: La morte ha fatto l'uovo (dram., It., '68, r. G. Questi, i. G. Lollobrigida, G. Donnini)
23.30 Aktualno: Rotocalco ADN Kronos
23.50 Film: La Rentree (dram., It., '01, r. F. Angeli, i. F. Salvi, L. Bonifazi)

La 7

- 6.00** Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life
10.10 Punto Tg, sledi Due minuti in un libro
10.25 Nan.: Matlock
11.30 Nan.: L'ispettore Tibbs
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Hardcastle & McCormick
14.00 Film: Border Crossing (akc., ZDA, '79, r. C. Leitch, i. T. Savalas)
16.05 Nan.: Star Trek
17.05 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
19.00 Nan.: Murder Call
20.00 0.50 Dnevnik
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.10 Resničnostni show: S.O.S. Tata
23.05 Nan.: Doctor*ology
23.45 Variete: Victor Victoria

Slovenija 1

- 6.10** Kultura, sledi Odmevi
7.00 8.00, 9.00, 15.00 Poročila
7.05 8.05 Dobro jutro
9.10 Ris. nan.: Marči Hlaček (pon.)
9.35 Lutk. nan.: Trnovo robidovje (pon.)
10.05 Nan.: Slovenski vodni krog (pon.)
10.30 ZGNZ (pon.)
11.00 Knjiga mene briga (pon.)
11.20 Dok. serija: Naši vtrovi (pon.)
11.50 Dok.: Fabrika Maribor (pon.)
13.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved
13.20 Polemika
14.25 Slovenski magazin (pon.)
15.10 Mostovi - Hidak
15.45 Ris. nan.: Ferdi
16.10 Kviz: Male sive celice
17.00 Novice, slovenska kronika, športne vesti in vremenska napoved
17.20 19.55 Gledamo naprej
17.30 0.20 Izobr.-svet. odd.: Turbolenca
18.25 Žrebanje lota
18.40 Risanke
18.55 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
20.05 Film: Delovni prostor
21.30 Film: Osa
22.00 Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved
23.05 Omizje
1.10 Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 23.9.1991 (pon.)
1.35 Dnevnik (pon.)
2.10 Dnevnik Slovencev v Italiji

Slovenija 2

- 6.30** 9.00, 1.35 Zabavni infokanal
7.30 Iz arhiva TVS - Tv dnevnik - 23.9.1991
7.55 Studio City (pon.)
8.55 Seja državnega zbora, prenos
15.20 Spet doma (pon.)
17.10 Mostovi - Hidak
17.40 Črno beli časi
18.00 Nad.: Samo bedaki in konji
18.50 O živalih in ljudeh
19.05 Na vrtu
19.30 Z Damijanom (pon.)
20.00 Celje: nogometna tekma prve lige, CM Celje - Luka Koper, prenos

- 22.10** Kolesarstvo: SP, kronometer, do 23. leta, posnetek iz Mendrisia
23.30 Slovenska jazz scena
0.00 Dediščina Evrope (pon.)

Koper

- 13.45** Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - TG R FJK - deželne vesti
14.20 Alpe Jadrان
14.50 Nautilus
15.20 Arhivski posnetki
16.00 »Q«
- trendovska oddaja
16.50 Biker explorer
17.20 Srečanje z...
18.00 Minute za...
18.35 Vremenska napoved
18.40 0.40 Primorska kronika
19.00 22.10, 0.25 Vsedanes - TV dnevnik
19.20 Šport
19.25 Dokumentarna oddaja: Pravočasne diagnoze
20.00 Dok. oddaja: City Folk
20.30 Metalcamp 2008
21.00 Dok. oddaja: Miramare, sledi Buono vento
22.10 Vsedanes - Tv dnevnik
22.25 Globus
22.55 Potovanje po Nemčiji
23.55 Istra in...
1.00 ČezmejnaTV, TDD - TV dnevnik v slovenskem jeziku

Tv Primorka

- 6.00** 8.20, 23.30 Videostrani
8.00 Dnevnik Tv Primorka
9.00 10.00 Novice
9.05 22.00 Mozaik
10.05 17.20 Hrana in vino
10.35 Videostrani z novicami vsako polno uro
18.00 Mladinska oddaja: Če me spomin ne vara (pon.)
18.45 Kulturni utrinek
19.00 Športni ponedeljek (pon.)
20.00 23.00 Dnevnik Tv Primorka, kultura in vremenska napoved
20.30 Objektiv
21.00 Odprta tema

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.00 Poročila; 11.15 Poletni studio D; 11.30 Oglaševanje od začetkov do danes; 12.15 Ženski portreti; 13.20 Primorska poje; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Morski val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica - Odprta knjiga; 18.00 Pozabljeni italijanski operisti; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jutranjik; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 10.00 RK svetuje; 12.30 Opoldnevnik; 13.03-15.00 Na rešet; 14.45 Obračun; 16.15 Glasba po željah; 17.10 Pregled prireditve; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Jagodni izbor; 18.30 Glasbena razglednica; 20.00 Slovenci ob meji; 21.00 Zborovski utrip; 22.30 Crossroads.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o; 9.00 Commento in studio; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Chiachieradio; 14.10 Leto šole; 14.45 Italo heroes; 15.05 Pesem tedna; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Etnobazar; 19.00 Le note di Giuliana; 20.00 Radio Capodistria Sera; 21.00 Odprti prostor; 21.55 Sigla single; 22.30 Commento in studio; 23.00 Prosa; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.40 Priimkova delavnica; 7.55 Iz sporedov; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste; 9.30 Violinček; 10.10 Intervju; 11.15 Storž - odd. za starejše; 11.45 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 16.30 Evroženket; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Gimnazium; 21.10 Izlivi; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.30 Info odd.; 22.40 Minute za šanson; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2
6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 00.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne prireditve; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Avtomobilsko prometne minute; 11.35 Obvestila; 12.00 Kje pa vas čevlji žuli; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne drobčnice; 14.20 Obvestila; 14.40 Glasbena uganka; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.45 Sredin klicaj; 17.15 Evropa osebno; 17.45 Šport; 18.00 Express; 18.10 Vzhodno od rocka; 18.50 Večerni sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 21.00 V sredo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Na piedestal; 23.30 Težka kronika.

SLOVENIJA 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 00.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Literarna matineja; 11.45 Intermezzo; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Danes smo izbrali; 14.05 Arsov forum; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Sodobna umetnost; 17.00 Glasbeni utrip; 18.00 Radijska igra; 18.10 Rondo; 19.30 Slovenski koncertino; 20.00 Arsov art atelje; 22.05 Zvočna iskanja; 23.00 Jazz session; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Di-van; 18.00.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHz).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,00 €
Letna naročnina za Slovenijo 200,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

VREMENSKA SLIKA

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Azorski anticyklon se razteza nad srednjo Evropo in nad severno Italijo. Pod vplivom visokega zračnega pritiska je vreme pri nas lepo in stabilno.

Nad večjim delom Evrope je območje visokega zračnega pritiska, nad osrednjim Sredozemljem pa vztraja višinsko jedro hladnega zraka. Z vzhodnimi vetrovi k nam priteka razmeroma topel in suh zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzhaja ob 6.53 in zahaja ob 19.01

Dolžina dneva 12.08

LUNINE MENE

Luna vzhaja ob 12.30 in zahaja ob 21.03

PLIMOVANJE

Danes: ob 5.47 najnižje -15 cm, ob 12.16 najvišje 39 cm, ob 19.41 najnižje -32 cm.

Jutri: ob 1.55 najvišje 1 cm, ob 5.27 najnižje -5 cm, ob 12.19 najvišje 29 cm, ob 20.54 najnižje -24 cm.

BIOPROGNOZA

Vremenski vpliv bo ugoden in v krajih s sončnim vremenom vzpodbuden.

MORJE

Morje je rahlo razgibano, temperatura morja je 22,7 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C	
500 m	22
1000 m	18
1500 m	13
2000 m	10
2500 m	7
2864 m	6

UV INDEKS

UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu v gorah dosegel 6, po nižinah 5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Po vsej deželi bo prevladovalo pretežno jasno vreme. Ob morju bodo pihali krajevni vetrovi. Maksimalne dnevne temperature bodo kar visoke za to obdobje, le jutri bo sveže.

Jasno bo, zjutraj bo ponekod po nižinah megla. Najnižje jutranje temperature bodo od 8 do 13, najvišje dnevne od 23 do 27, na Primorskem do 28 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Dopoldne bo po vsej deželi prevladovalo jasno vreme; popoldne bo le nekaj visoke oblačnosti. Proti večeru se bo oblačnost verjetno večala.

Jutri bo pretežno jasno.

NEMČIJA - Na pobudo člana nizozemske skupine Noir Douwe Dijkstra Ob skorajšnji 20. obletnici padca Berlinskega zidu bo zrasel »zvočni zid«

AMSTERDAM - Prihodnji mesec bo ob 20. obletnici padca Berlinskega zidu več kot 200 glasbenikov v Berlinu ustvarilo "zvočni zid". "Zaigrali bomo sedemminutno skladbo, ki zaznamuje nastanek, obstoj in padec Berlinskega zidu," je v ponedeljek za nemško tiskovno agencijo dpa povedal Douwe Dijkstra, član nizozemske skupine Noir, ki je glavni pobudnik projekta.

Glasbenikom, ki bodo razvrščeni po poti, kjer je nekoč stal Berlinski zid, bo tempo diktiral pet dirigentov. Dijkstra je dejal, da je sodelovanje pri pro-

jektu že potrdilo 170 nizozemskih kitaristov, sedaj pa iščejo še nemške kandidate.

Člani nizozemske rock skupine so se odločili, da bodo skladbo izvedli v enostavni različici, tako da se lahko projektu pridružijo tudi kitaristi, ki imajo zgolj eno leto izkušenj. "Kdor se bo prijavil, bo kmalu prejel link na spletno stran YouTube, kjer si lahko ogleda posnetek pesmi," je dejal Dijkstra.

Predstavniki skupine je dodal, da bi si želeli za nastop zbrati 206 kitaristov, kar sovpada s številom ljudi, ki so

umrli med poskusi, da bi prečkali zid. Dodal je, da se zavedajo, da podatki o številu žrtev niso natančni in nihajo med 125 do več kot 200 umrli. Berlinski zid je sicer padel 9. novembra 1989.

Trije od članov skupine Noir so študentje Akademije za pop kulturo v mestu Leeuwarden na severu Nizozemske.

Dijkstra je povedal še, da se jim je zamisel za projekt porodila maja, v Berlinu pa jo že od samega začetka pozdravljajo z navdušenjem. (STA)

NEMČIJA - Pijanega Avstralca povozil vlak Oktoberfest terjal smrtno žrtev

MÜNCHEN - Tradicionalni praznik piva Oktoberfest je v Münchnu v ponedeljek terjal smrtno žrtev. Vinjeni Avstralec je padel na železniške tirje, pri čemer ga je zadel vlak. Hude poškodbe so bile za moškega usodne, je sporočila tamkajšnja policija.

Avstralec, čigar identiteta ni znana, in njegov prijatelj iz Nove Zelandije nista videla, da se jima približuje hitri vlak. Poškodbe so bile za Avstralca usodne, 25-letni Novozelanec pa je ostal nepoškodovan, je sporočila policija.

Tradicionalni Oktoberfest, tokrat že 176. po vrsti, se je v prestolnici nemške zvezne dežele Bavarske začel v soboto. Organizatorji v času največje ljudske veselice na svetu, ki se bo letos končala 4. oktobra, pričakujejo šest milijonov obiskovalcev, ki bodo spili najmanj toliko litrov piva.

Oktoberfest prirajejo vse od leta 1810, v svoji dolgi zgodovini pa je bil odpovedan le 24-krat, običajno zaradi vojne ali epidemij nalezljivih bolezni. Na 650 stojnicah so obiskovalcem iz vsega sveta poleg piva na voljo tudi prigrizki in druga zabava, za goste pa skrbi več kot 10.000 natakarjev, kuharjev in drugih gostinskih delavcev.

Jelcin zadnja leta živel v Putinovi »zlati kletki«

MOSKVA - Nekdanji ruski predsednik Boris Jelcin je bil v zadnjih letih svojega življenja prepričan, da prisluškujejo njegovim telefonskim pogovorom, verjel pa je tudi, da živi v "zlati kletki", ki jo je zanj ustvaril njegov naslednik v Kremlju Vladimir Putin. To je povedal nekdanji ruski premier Mihail Kasjanov, ki je zdaj oster kritik vlade. Dejal je tudi, da je imel prvi demokratično izvoljeni ruski predsednik zadnja leta življenja po Putinovem ukazu omejene obiske.

Kasjanov svoje trditve utemeljuje na pogovorih z Jelcinom v času pred njegovo smrtjo leta 2007. Nekdanji predsednik, ki je odstopil leta 2000, je bil pred smrtjo zagrenjen in se je počutil izoliranega v svoji rezidenци v okolici Moskve, pravi Kasjanov.

Tretje najbolj vroče poletje v Španiji v 40 letih

MADRID - Letošnje poletje v Španiji je bilo tretje najbolj vroče v zadnjih 40 letih. Bolj vroče je bilo v tej državi le leta 2003 in 2005, je v ponedeljek sporočil španski hidrometeorološki urad.

Letošnja povprečna temperatura je za 1,8 stopinje Celzija presegla dolgoletno povprečno vrednost. Leta 2003 so temperature povprečje presegle za 2,6 stopinje Celzije, dve leti kasneje pa za 1,9 stopinje Celzije. Vročina je najbolj prizadela osrednji del priljubljene turistične destinacije, najbolj vroče pa je bilo v Španiji 23. julija, ko so se temperature povzpele tudi do 45 stopinj Celzija.

Iz francoskega cirkusa ukradli levja mladiča

PARIZ - Neznanci so minuli konec tedna iz nekega francoskega cirkusa ukradli dva petmesečna levja mladiča. Neznanci so vdrl v levjo kletko in jo nato z malo levjino, imenovano Chimene, in njenim bratcem Bahheero ucvrli v neznano.

Iskalna akcija za levjimi tatovi, ki so se je lotili francoski žandarji, je bila doslej brezuspešna, poročanje časnika Le Parisien povzema nemška tiskovna agencija dpa. Združenje francoskih cirkusov sumi, da za kraj, do katere je prišlo v mestu Blois, stojijo kriminalni trgovci z živalmi. Tudi direktor oškodovanega cirkusa Renato Cagniac meni, da so bili na delu profesionalci. (STA)